

Večji izvoz na Cejlon

Blagovna menjava v vrednosti milijona funtov

NEW DELHI, 17. febr. (Tanjug). V Colombo so podpisali cejlonsko-jugoslovanski trgovinski sporazum o uravnovešeni izmenjavi določenih proizvodov v vrednosti milijonov funtov v vsaki smeri.

V okviru novega sporazuma, ki bo omogočil, da se bo blagovna menjava po obsegu in izbiri znatno povečala, bo Jugoslavija dobavljala Cejlonu cement in bencin, motorna olja, elektroopremo, tekstil in druge industrijske proizvode. Cejlon pa bo prodajal na jugoslovanskem trgu kava, čaj, kokosove orehe in nekatere industrijske izdelke.

Na koncu pogajanj so izmenjali tudi pisma o izkro-

ščanju jugoslovanskega investicijskega kredita, odobrenega Cejlonu že prej.

Cejlonski tisk poroča, da so se razgovori med obema delegacijama razvijali v treh delovnih skupinah, ki so se ukvarjale z vprašanji trgovine, investicij in kreditiranja, ter z nekaterimi problemi v zvezi z bližnjo svetovno konferenco o trgovini in razvoju. V središču pozornosti je bilo delo prve skupine, ker je Jugoslavija izrazila pripravljenost, da dobavi za cejlonski trg kritične proizvode, kakor so cement, bencin, motorna olja in tekstil.

Začasne težave Cejlona v preskrbi s temi proizvodi so posledica tako imenovane cejlonske gospodarske krize. To je izraženo zlasti na sektorju tekstila in pogonskega goriva, ker se od leta 1952 ne bodo smeli ukvarjati z uvozom tekstila niti z razdeljevanjem petroleja. Od 1. januarja je nacionalna petrolejska družba Cejlona prevzela celotno preskrbo dežele s tekočim gorivom in tako izrinila sloveca ameriške monopolne »Esso« in »Caltex« ter britanske »Shell«.

»Ceylon Daily News« piše, da je pričakovati, da se bo po sedanjih jugoslovansko-cejlonskih razgovorih pospešilo izkoriščanje kredita v znesku 73,3 milijona rupij, ki ga je Jugoslavija odobrila Cejlonu v septembru 1959.

Ta kredit bodo porabili za nakup ladij, strojev in naprav za opremo elektrarn, raznih tovarnih itd.

Izmenjava mnenj med predstavnikoma Jugoslavije in Cejlona o vprašanju, ki jih bo obravnavala bližnja konferenca o svetovni trgovini, je bila tudi koristna sprava aktivne vloge obeh dežel v prispevanju predlogov za to konferenco, kakor tudi v pripravi nanjo.

Plenum GO SZDL bo 2. marca

LJUBLJANA, 17. febr. Izvršni odbor glavnega odbora SZDL Slovenije je na zadnji seji sklenil, da bo sklical plenarno sejo glavnega odbora SZDL Slovenije. Plenum bo razpravljal o aktualnih in perspektivnih problemih kmetijstva in gozdarstva ter o vlogi Socialistične zveze na deželi. Zasedanje glavnega odbora SZDL bo 2. in 3. marca.

ZB NOV za pomiritev na Cipru

BEOGRAD, 17. febr. (Tanjug). Zveza združenih borcev NOV Jugoslavije je poslala svetovni federaciji bivših borcev naslednjo brožurko:

»Zveza združenih borcev NOV zahteva, da se izvršni biro svetovne federacije bivših borcev v skladu s cilji in načeli federacije v imenu bivših borcev sveta zavzame pri Varnostnem svetu za to, da bodo s posredovanjem organizacije Združenih narodov nastli osnovi za mirno poravnavo ciprskega spora ob strogem spoštovanju neodvisnosti in nedotakljivosti Cipra in v interesu miru na svetu.«

Darilo dr. Ribarja Karlovcu

KARLOVAC, 17. febr. (Tanjug). Dr. Ivan Ribar je podaril mestnemu muzeju v Karlovcu svoje premoženje, ki je spravljeno v njegovi rojstni hiši v vasi Vukmanovci blizu Karlovca. V zvezi s tem je bila danes v Karlovcu predstojnikom muzeja priložnostna svečanost, na kateri sta darovalca dr. Ribar in direktor muzeja prof. Ivan Vrbanič podpisala pogodbo o izročitvi in prevzemu.

Koliševski potuje v afriške države

Obiskal bo Mali, Gano in Gvinejo

BEOGRAD, 17. febr. Predsednik zveznega odbora SZDL Jugoslavije in član izvršnega komiteja CK ZKJ Lazar Koliševski bo jutri kot vodja jugoslovanske državno-partijske delegacije odpotoval v Mali, nato pa bo obiskal še Gano in Gvinejo. Koliševski bo imel z voditelji teh prijateljskih držav razgovore o vprašanjih, ki zanimajo tako Jugoslavijo kakor te države.

Zmaga Unije centra

V Grčiji je glasovalo 80 odstotkov volivcev

ATENE, 17. febr. Po dokončnih podatkih je na včerajšnjih parlamentarnih volitvah v Grčiji dobila Papandrejeva Unija centra absolutno večino. Kakor je objavilo notranje ministrstvo, je skupno glasovalo 4 milijone 503.762 volivcev, vzdržalo pa se jih je okrog 1,2 milijona ali 20 odstotkov.

Za Papandrejevo Unijo centra je glasovalo 3.277.073 volivcev ali 52,77 odstotka. V novem parlamentu je Unija centra dobila 173 poslanskih mest. Za Nacionalno radikalno unijo (ERE) je bilo odanih 1.576.086 glasov ali 34,99 odstotka. V parlamentu je ERE dobila 105 mandatorov. Za progresivistično stranko EDA je glasovalo 540.705 ali 12 odstotkov volivcev, v parlamentu pa bo imela tri stranki 22 poslancev. Neodvisni kandidati so dobili 9898 glasov ali 0,24 odstotka. Niso se znani rezultati s treh volitev.

Prva seja novega parlamenta bo 19. marca. Premier grške uradnišče

Ciper računa na neangažirane

Makarios opozoril Ciprčane na nevarnost neredov in intervencije

OD NASEGA POSEBNEGA DOPISNIKA

NIKOZIJA, 17. febr. (Kabiogram). — Središče dogajanja okrog ciprskega problema se je zdaj preselilo v New York. Na Cipru vlada red in mir. Vsi pričakujejo vesti iz OZN. Po neuspešnih poskusih, da bi vsilili Cipru čete Atlantske zveze, ki naj bi vzpostavile red, je Velika Britanija sprožila ciprsko vprašanje pred Varnostnim svetom in se s tem odovedala nasprotnemu mnenju, da ni treba klicati na pomoč OZN. Tu pa prevladuje mnenje, da širša platforma svetovne organizacije za ohranitev miru na otoku bolj ustreza interesom Cipra. Seveda nihče ne izključuje možnosti novih provokacij. Vendar pa to, da je prišel problem pred OZN, zbujajo več upanja za demokratično ureditev spora, ki je omajal mir v tem delu sveta.

Predsednik Makarios, ki je bil v minulih dneh izpostavljen hudemu pritisku, je od vsega začetka naglašal, da

lahko samo svetovni forum, ne pa Atlantska zveza, zagotovi rešitev, ki bi bila v interesu Cipra. V svoji smotni poslanici Cipranom je poudaril, da je skušala ciprska vlada rešiti problem v razgovorih z zainteresiranimi državami in da je šele potem, ko je izčrpala vse možnosti, predložila zahtevo, naj o ciprskem vprašanju razpravlja Varnostni svet. S tem je Ciper pokazal kar največ dobre volje in razumevanja za stališče drugih in je storil vse, kar je v njegovi moči, da bi poiskali rešitev v neposrednih stikih. Hkrati je predsednik Makarios, v interesu Ci-

pra, njegove neodvisnosti in ozemeljske nedotakljivosti, moral odločiti predlogo, kateri uresničitev bi lahko pomenila okupacijo republike, ogrozila bi njeno neodvisnost in ustvarila pogoje za razdelitev Cipra. Iz Turčije in od ekstremistov med ciprskimi Turki je bilo slišati drugačne predloge. »Ne prikrivamo dejstva«, je rekel Makarios, »da smo tako med londonsko konferenco kot po njej zaželeli na hladno voljo v mnogih oblikah.«

Ciprski predsednik je opo-

● Nadaljevanje na zadnji strani

Atene bodo glasnejše

London taktizira

ATENE, 17. februarja (Tanjug-AFP). Po splošnem mnenju, ki prevladuje v Atenah, bo nova grška vlada zaveza glede ciprskega problema — če že ne zelo odločno, pa vsekakor bolj dinamično stališče, kot da je v zadnjih tednih zavzemala dosedanja uradna vlada, ki je opravljala samo tekoče državne posle. Zato menijo, da bo v prihodnje bolj kot doslej slišati v zvezi s Ciprom tudi glas Aten. Mislilo, da bo vlada izrazila popolnopravno podporo Cipru in predsedniku Makariosu.

Po vestih iz Londona pišejo današnji britanski listi, da je britanska zahteva, naj Varnostni svet razpravlja o Cipru, taktični maneuver, katerega namen je, prehiteti akcijo ciprske vlade v Varnostnem svetu. S predložitvijo svoje zahteve Varnostnemu svetu, se preden je to storila ciprska vlada, je Velika Britanija odločno želela doseči, da bi prevladala njena stališča glede posredovanja mednarodnih sil na Cipru. V Londonu pa nihče ne verjame, da bo Varnostni svet sprejel britansko resolucijo. Britanija namreč dejansko zahteva, naj Varnostni svet odloči njen načrt o intervenciji tujih sil na Cipru, to je razširjen načrt o intervenciji sil atlantskih držav in enot se nekatere nevrtralnih držav, katerega je predsednik Makarios že odklonil.

O tem, da bi Varnostni svet sprejel britansko resolucijo, utemeljeno dvomijo zato, ker predsednik Makarios vztraja pri svojem stališču in očitno ne namerava popustiti, da bi to zdalo, ker je možno, da bi Sovjetska zveza uporabila pravico veta.

Toda sprico položaja na otoku kakor tudi turške grožnje z invazijo bo v Varnostnem svetu verjetno prevladala lo prebranje, da je nujno takoj ukrepati, pri čemer bi bila Velika Britanija, kakor mislijo v Londonu, pač najbolj pri roki s svojim izpravljenim načrtom. Na drugi strani pa Velika Britanija prav tako grozi s svojim vedom v Varnostnem svetu. V Londonu ne prikrivajo zadovoljstva nad tem, da so ZDA in Velika Britanija na enakih pozicijah glede ciprske krize.

Današnji »Times« sicer opravičuje najnovejši korak britanske vlade, izraža pa

● Nadaljevanje na zadnji strani

Foto: AP

POSNETEK PRED URADNO PRIZNANIM NEUSPEHOM — Ameriški podsekretar George Ball je iz Nikozije, kjer je skušal prepričati Makariosa, naj privoli v spremeni eni anglo-ameriški načrt o posredovanju NATO, prišel v Atene. Tu se je sestel z grškim zunanjim ministrom, nato pa nadaljeval pot v London. »Nič se ne da napraviti!« Makarios je pod pritiskom grških skrajnežev, vztrajal v Ankari pa je dosegla vrhunec, »je — kot piše atenski list »Nea« — izjavil Ball britanskemu premieru Homu. Kot je znano, sta Britanija in ZDA po neuspehi Ballovi misli spremeni stališče in privolili, da pride Ciper pred OZN. Na sliki: George Ball in grški zunanji minister Palamas v družbi sodelavcev ter britanskega in ameriškega veleposlanika v Atenah.

Po premirju spet obmejni boji

Mogadiš in Adis Abeba se medsebojno obtožujeta

ADIS ABEBA, 17. februarja. — Kot poročajo tuje agencije, je včeraj popoldne prišlo na dveh mestih znova do obmejnih bojov med etiopskimi in somalskimi četami. Do bojov je prišlo komaj nekaj ur po razglasitvi premirja v Adis Abebi in Mogadišu. Etiopsko obrambno ministrstvo je sporočilo, da so boji obnovljeni pri obmejnih mestih Dolo in Jet, kjer so se prvi spopadi začeli že 8. februarja.

Etiopsko obrambno ministrstvo je obtožilo somalske čete, da so kršile prekinitev ognja in da nadaljujejo pošiljanje okrepitev svojim obojenim silam na obmejnih predelih. Nekaj za tem je etiopsko obrambno ministrstvo sporočilo, da je znova prišlo do bojov tudi pri obmejnem mestu Ferfera.

Po poročilih iz Mogadiša poroča tamkajšnja radijska postaja, da so etiopske čete prekršile sporazum o prekinitvi ognja in prekoračile somalsko mejo pri mestih Inogaha, Guradzone in Elbar. Somalsko sporočilo trdi, da

Združenim narodom z obveščila o najhujšem položaju. Včeraj zvečer je etiopski zunanji minister seznanil z raz-

●●● Nadaljevanje na zadnji strani

Sestanek Foster-Carapkin

PRENEVA, 17. febr. (AFP). Predsednika zvezne razorožitvene konference William Foster in Semjon Carapkin sta se danes razgovarjala na sedenju sovjetske delegacije. Po dvurnem razgovoru nista hotela odgovoriti na vprašanje novinarjev o glasovih, da bi sedanje zasedanje moralo odločiti za nekaj časa. Nekaj predstavnikov ameriške delegacije je po sestanku med Fosterjem in Carapkinom izjavilo, da zvezna konferenca nadaljuje delo.

Novi premier PAPANDREU Foto: AP

vlade Paraskovopulos je danes opoldne obiskal kralja Pavla in mu predložil odstope vlade. Kralj bo jutri zaupal mandat za sestavo nove vlade voditelju Unije centra Georgiosu Papandreou. Pričakujejo, da bo Papandreou za jutri sestavljal svojo vlado.

Kakor ugotavljajo opozovalci v Atenah, so vsi kralji Grčije razen majhnega številca volilnih okrajev oddali večino glasov Papandrejevi Uniji centra, celo Peloponez, ki je po tradiciji konservativen. Se več glasov kakor v mestih je dobila Unija centra v vaseh.

Odstopke volivcev, ki včeraj niso šli na volišča, je precejšnje, če upoštevamo, da predvideva grški zakon kazni za tiste, ki ne gredo volit.

Pariz: »NE SANJE — RESNIČNOST«

»Moč, ugled in neodvisnost Francije niso puha želja, zgrajena na bežnih sanjah, temveč edino realistična politika,« je rekel včeraj na nekem zborovanju francoski minister za informacije Alain Peyrefitte, ko je razlagal poglede svoje vlade na svet, v katerem živimo. Ne gre več za dva bloka, pravi Peyrefitte (beri: de Gaul), ki si nasprotujeta, temveč je treba upoštevati številne neodvisne države, zlasti Kitajsko in neangažirane. Sicer za marsikoga nič novega, pa vendar zanimivo — celo hrabro — kar za dana izjavo o novem svetu se posebej.

● Nadaljevanje na zadnji strani

„Malezija ogroža Indonezijo“

Sukarno: malezijsko vprašanje naj rešijo Azijci

DZAKARTA, 17. febr. (Antara). — Predsednik Sukarno je danes izjavil, da bi morali malezijsko vprašanje rešiti Azijci sami, brez vmešavanja od zunaj. Malezija je neokolonialistična tvorba, ki ogroža varnost Indonezije — je poudaril indonezijski predsednik.

Kakor je pojasnil Sukarno, pa ta nevarnost ne prihaja od ljudstva, ki živi na področju Malezije, ampak od britanskega neokolonializma. Indonezijske oblasti imajo v rokah dokumente, ki nedvoumno potrjujejo, da je bila Malezija ustanovljena z namenom, da veliki protibritanski demonstraciji lani so prebivalci Džakarte našli te dokumente v britanskem veleposlanstvu. Sukarno je opozoril na to, da bo objavil dokumente, če ga bo k temu prišlo stališče Velike Britanije.

Pozval je indonezijsko ljudstvo, naj se upre neokolonialističnim načrtom, katerih

pinska vlada ostala pri stališču, da je mogoče urediti to vprašanje šele po rešitvi malezijskega problema s sporazumom med Indonezijo, Filipini in Malezijo.

Proces proti Rubyju se je začel

WASHINGTON, 17. febr. (Tanjug). V Dallasu se je danes začel proces proti Jacku Rubyju, morilcu Leeja Oswalda, ki so ga obtožili za atentat na predsednika Kennedyja. Po oceni washingtonskih listov začetek procesa v Dallasu še ne pomeni, da bo proces do konca v glavnem mestu Teksasa. V prvi fazi procesa bodo namreč poleg zaslišanja Rubyja proučili objektivnost meščanov, ki so predlagali v poroto, in če bi sodnik prišel do zaključka, da proces ne bi mogel potekati objektivno v Dallasu, bodo določili neko drugo mesto.

●●● Nadaljevanje na zadnji strani

Pobuda brazilske vlade

Latinska Amerika — brezatomsko cona

RIO DE JANEIRO, 17. febr. (Tanjug). Brazilska vlada bo predlagala, naj bi razglasili Latinsko Ameriko za brezatomsko cono. Brazilija je sklenila sprožiti to pobudo pri vseh latinskoameriških državah. Te naj bi se s sporazumom zavezale, da ne bodo proizvajale, uporabljale ali preizkušale atomskega orožja.

Brazilija bi rada s tem predlogom dosegla, da bi uresničili resolucijo o dezatomizaciji Latinske Amerike, so glasno sprejeli na zadnjem zasedanju Generalne skupščine OZN. Kuba se je vzdržala glasovanja o resoluciji in je edina država, ki se ni strinjala s predlogom Brazilije, Mehike, Čila, Bolivije in Ekvadora.

Miami Beach: »NEUMNO IN POVRŠNO«

Zastopniki 29 ameriških sindikatov pristankov de-lavcev in mornarjev, zbrani na Floridi, so sklenili svetovati svojim članom, naj bojkotirajo vse ladje, ki prevažajo žito v Sovjetsko zvezo. Sklep mora potrditi še izvršni odbor AFL-CIO. Takoj potem bo sledilo obvezno navodilo članstvu v tem smislu. Niti vodstvo AFL-CIO niti vlada ZDA nista navdušena nad sklopom in bi si želeli razpravi, naj ne bojkotirajo prevoza žita. Sindikati pa odgovarjajo, da je neumno in površno, isti sapt prepovedovati promet s Kubo in potiskati ti-soče ton žita v Sovjetsko zvezo.

● Nadaljevanje na zadnji strani

Ciper pred Varnostnim svetom

Sinoči je Varnostni svet na izredni seji razpravljal o Cipru; za izredno sklicanje Varnostnega sveta sta zaprosila Britanija, ki se je poprej odločno upirala vsaki podobni misli, in dobro uro za njo Ciper.

Kriza, ki se je začela s prvimi spopadi 23. decembra lani, je torej prešla v tretjo fazo razvoja — spor se je internacionaliziral v najširšem pomenu besede, potem ko so se izjavili vsi poskusi, da bi ga rešili v okviru londonskih in žiriskih sporazumov ter pozneje v »družinskem krogu« atlantskih zaveznic, čeprav Ciper ni član NATO.

Britanski sklep, da se prenese ciprska kriza pred Varnostni svet, in ameriška podpora temu sklepu sta nekoliko presenetila javno mnenje, saj so bili prav Britanci tisti, ki so misel o Varnostnem svetu dosledno in načelno zavračali. »New York Herald Tribune« pa je v zvezi s tem še 15. februarja pisal: »Združeni narodi si res ne morejo privoščiti še ene mirovne akcije...«

Razlogi in smotri, ki so privedli Britance po izjavljani Ballovi misli do tega, so seveda različni od razlogov, ki so pripravili Makariosa, da je zahteval, naj v ciprsko krizo, ki je zahtevala že na stotine mrtvih in ranjenih, poseže Varnostni svet.

Britanska zahteva se glasi, naj Varnostni svet ustavi prelivanje krvi na otoku in zagotovi red, medtem ko predsednik Makarios zahteva, naj Varnostni svet sprico turških groženj o izkrcanju zagotovi ciprski republiki ozemeljsko celovitost in nedotakljivost. V različnosti nagibov je morda tudi razloga za britansko naglico, saj trdijo, da je Rusk dejal svojemu britanskemu kolegu Butlerju: »Boljše je biti pred Varnostnim svetom prvi kot pa zadnji...«

S tem, da se je s krizo na Cipru začel ukvarjati Varnostni svet, kriza seveda še ni rešena, dani pa so vsaj najnujnejši pogoji za to, da jo začno reševati v okvirih, ki izključujejo podrejeni položaj Cipra glede na pravice »garantov« do intervencije, in v vzdušju, v katerem je začetno izhodišče suverenosti in ozemeljske nedotakljivosti Ciper. Odstranitev z mednarodnimi pogodbami legaliziranega tujega vmešavanja v ciprsko zadevo in jamstvo OZN za neodvisnost ciprske republike sta ukrepa, nujno potrebna za ureditev razmer na otoku: brez grških in turških posegov bo mogoče urediti tudi jamstva za turško manjšino, kajti »pravice«, ki jih imata obe državi v notranjem in zunanjem življenju Cipra, so v glavnem priložnost za merjenje sil med Atenami in Ankaro za njun položaj in vpliv v NATO.

MIRAN SUSTAR

Razlike v glavnih vprašanjih

Komentarji o zahodnonemško-francoskih razgovorih

PARIZ, 17. febr. (Tanjug). V komentarjih o francosko-zahodnonemških razgovorih, ki so bili konec prejšnjega tedna v Parizu, opozarjajo današnji pariški listi na razlike med Bonn in Parizom glede glavnih vprašanj svetovne politike in zahodnega zavezništva. Te razlike po mnenju tiskar, ki je blizu vladi, niso osnovne, po mnenju ostalih listov pa so zelo pomembne.

»Le Figaro« opozarja, da običajne zadovoljstva zahodnonemških voditeljev zmanjšujejo vztrajajoči elementi francoske splošne politike. Po mnenju lista kancerja Erharda skrbi, v kolikšni

meri lahko francoska diplomatska aktivnost oteži položaj Zahodne Nemčije nasproti ZDA. Druga stvar, ki vznemirja Bonn, je francoska gospodarska politika. V Bonnu menijo, piše »Le Figaro«, da

Med stališči Pariza in Bonna — piše vladi bližnji »Le Nation« — so razlike, ki pa niso osnovne in ki jih imajo voditelji obeh držav za naravne. Pariz popolnoma razume, da je Bonn podpisal moskovski sporazum in da je za ustvaritev multilateralne jedrske sile NATO, medtem ko Bonn zelo dobro razume, da Francija kot atomsko sila zavzema drugačno stališče. »Le Nation« ugotavlja, da je med razgovori prišlo do zelo koristnih pogovorov in zaključuje, da bi bilo zelo zaželeno, če bi do takšnih pogovorov prišlo tudi pri francosko-italijanskih razgovorih med bližnjim obiskom italijanskega predsednika Segnia v Parizu.

● Nadaljevanje na zadnji strani

TRADICIJA

KVALITETA

SODOBNI

TELEFONI

Sporazum bank o investiranju

Skupni program poslovnih bank SRS pri vlaganju v industrijo

Po večmesečnih razpravah o načinu in metodah poslovnega sodelovanja med Splošno gospodarsko banko SR Slovenije in komunalnimi bankami pri financiranju investicij ter združevanju sredstev gospodarskih organizacij je bil dosežen sporazum, ki v sedanjem položaju najbolj ustreza tako Splošni gospodarski banki kot večini komunalnih bank na območju SR Slovenije.

Sporazum oziroma dogovor o poslovnem sodelovanju, kakor se uradno imenuje, zajema le nekaj trenutno najbolj perečih problemov in ureja njihovo reševanje. Zato pomeni prvi, najbolj skromen korak k enotnemu gledanju poslovnih bank na izredno široko in zapleteno problematiko investiranja in prvi korak k ustreznemu enotnemu ukrepanju poslovnih bank na tem področju.

Temeljna vsebina dogovora je poudarjena in skupni skripi komunalnih bank in Splošne gospodarske banke SR Slovenije za izvedbo temeljnega programa investicij, ki pomenijo realizacijo osnovnih postavk družbenega plana o razvoju gospodarstva SR Slovenije. Komunalne banke in Splošna gospodarska banka so se torej sporazumeli o enotnem programu, za katerega izvedbo je potrebno zagotoviti — z racionalnim izkoriščanjem razpoložljivih decentraliziranih sredstev ob smotni izrabi možnosti, ki jih nudi kreditno-bančni mehanizem poslovnih bankam — relativno visoka investicijska sredstva.

Ker se skupni program investicij nanaša za zdaj le na investicije s področja industrije, so poslovne banke menile, da je mogoče doseči

organizacij pri Splošni gospodarski banki, se ustvarja pri letnih določen kreditni potencial; zato odobrava odsej investicijskega posojila industrijskim podjetjem samo Splošna gospodarska banka. Banke so se tedaj sporazumele, naj bo odobranje kredita na enem mestu, s čimer bo nedvomno doseženo smotnejše usmerjanje investicij na področju industrije.

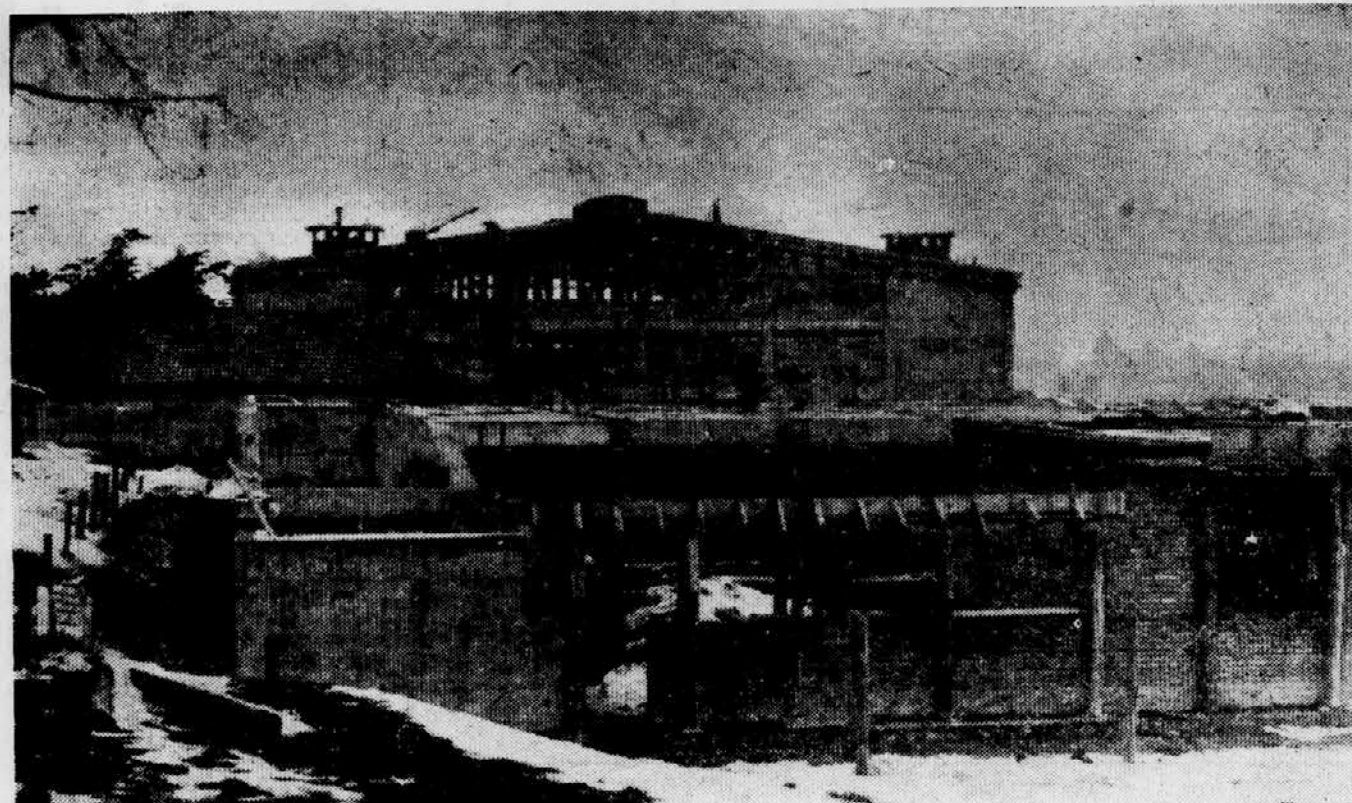
Posebno pomembno je določilo dogovora, po katerem so od podpisa le-tega dalje industrijska podjetja vezana vlagati svoje investicijske zahteve pri komunalnih bankah. Ker so ta dogovor o poslovnem sodelovanju podpisale ali nani pristale vse komunalne banke na območju SR Slovenije, razen Komunalne banke Kamnik, pomeni to, da odsej Splošna gospodarska banka SR Slovenije ne bo sprejemala več zahtevkov za posojila neposredno od interesentov — gospodarskih organizacij ali družbenopolitičnih skupnosti, temveč posredno, prek komunalnih bank. S tem postopkom se v ničemer ne menja obveznost posojila do predložitelj, ki običajno dokumentacijo, kot je to investicijski program, idejni projekt, izpolnjen bančni obrazci in druge priloge. Sprememba pa je v tem, da vidi industrijska gospodarska organizacija kreditni zahtevek obvezno pri področni komunalni banki.

Komunalna banka bo vloženi zahtevek obdelala tako s formalno-pravne kot vsebinske strani. Če bo ugotovila, da se predvidena investicija vključuje v splošni kon-

cept gospodarskega razvoja, ter nadalje, če je njena zasnova taka, da ustreza moderni tehnologiji in da rentabilnost naložbe omogoča hitro odplačevanje kredita, predloži tak kreditni zahtevek v nadaljnjo obravnavo Splošni gospodarski banki, skupaj s konstrukcijo kreditiranja investicije.

Poslovne banke so menjale, da je taka pot investicijskega zahtevka v sedanjih pogojih edino možna in vključuje v oceno posumne investicije tako glede koristi kot glede zagotovitve sredstev za izvedbo investicije tudi najvišji krog predstavnikov komunalnih bank.

S podpisom dogovora o poslovnem sodelovanju s komunalnimi bankami, ki obravnava le združevanje sredstev, vlaganje kreditnih zahtevkov in odobranje investicijskih kreditov industrijskim podjetjem, seveda Splošna gospodarska banka SR Slovenije ne namerava postati industrijska banka, ki naj bi skrbela samo za razvoj industrije. Dejavnost Splošne gospodarske banke s tem ni samo neokrajšana, marveč se razvija še nadalje tudi na drugih področjih gospodarstva, kot so kmetijstvo, promet, turizem itd. Na teh področjih opravlja Splošna gospodarska banka SR Slovenije prav tako združevanje sredstev in usmerjanje investicij, za zdaj še predvsem v enostavnejši obliki udeležbo. Vse pa kaže, da bodo široki problemi investiranja na teh področjih slej ko prej zahtevali drugačne, adekvatnejše rešitve. S. — G.

NOVO SKLADIŠČE »KOTEKS-TOBUSA« — Konec junija bo podjetje »Koteks-Tobus« preselilo svoja skladišča s Poljanske ceste v nove prostore v Zalogu. Novo skladišče bo med največjimi pri nas. Stavba bo zgrajena v treh etažah in zgrajena iz armiranega betona. Površina novega skladišča je 700 kvadratnih metrov, uskladiščili pa bodo lahko tudi čez 6000 ton kože. V prvi in drugi etaži bo prevzemni prostor, surove nasoljene kože in skladišče soli. V tretji etaži pa je predvideno skladišče in sušilnica industrijskih surovin. Poleg skladišča bo tudi kafilerna. Služila bo za predelavo klavniških odpadkov in poginulih živali. Te odpadke bodo predelovali v mesno in kravno moko, ki služita kot močno krmilo živalim. — Delavci gradbenega podjetja »Gradis« so začeli graditi skladišče v aprilu 1963. Gradbeno dela s komunalnimi napravami bodo stala 160 milijonov dinarjev. Načrte so izdelali v projektivnem biroju Gradisa.

Foto: M. Gorenšek

Premajhna vlaganja v šolstvo

Financiranje izobraževalnih ustanov v kmetijskih občinah

Prosneto kulturni zbor skupščine SR Slovenije bo razpravljal tudi o financiranju vzgojno izobraževalnih ustanov v letu 1963 in o predlogih za bodočo ureditev financiranja. S tem v zvezi nam je poslal poslanec tega zbora JUŠ MAKOVEC tale prispevek:

Vedno večje potrebe po materialni krepitvi našega šolstva, predvsem osnovnega, postavljajo občinske skupščine pred velike probleme. Najbolj oprijemljiva je ta problematika v občinah, ki so pretežno kmetijskega značaja. Niso redke občine v Sloveniji, ki morajo dati za osnovno dejavnost osnovnih šol polovico ali celo več kot polovico proračunskih dohodkov, medtem ko je investicijska dejavnost v šolstvu minimalna. Slednje dokazuje podatek: med obema vojnima je bilo zgrajenih v Sloveniji 142 osnovnošolskih poslopj, v letih po vojni pa smo zgradili 184 novih osnovnih šol.

V primerjavi s dinamiko splošnega gospodarskega razvoja povojnih let te številke ne morejo zadovoljevati. Nič kaj razveseljive slike ne dobimo niti pri deležu osnovnega šolstva na narodnem dohodku. Delež tega leta je 1,5 odst. (1956. leta je znašal 2,4, lani pa 3,9 odst. ND). V okviru 1,5 odst. povečanja

deleža osnovnega šolstva na narodnem dohodku pa je struktura tega povečanja naslednja: 1 odst. za osebne dohodke, 0,1 za materialne izdatke in 0,4 odst. za investicije, kar kaže varljiv videz, normalizacije glede investicijske dejavnosti v šolstvu in vzbuja vtis, da gre le še za usklajanje osebnih dohodkov prosvetnih delavcev z dohodki v gospodarstvu in v upravnih službah. Podatek o gradnjah šol v povojnih letih postavlja ta videz na glavo.

Načelno lahko ugotovljamo, da občine niso zagotavljale dovolj sredstev za normalno izvajanje svojih nalog na področju osnovnega šolstva vse od obširnih zahtev reforme šole do investicij in osebnih dohodkov prosvetnih delavcev. Manj kritično je to stanje v občinah z visoko akumulativnim gospodarstvom. V manj razvitih občinah, ki si s pospešeno socializacijo kmetijskega dohodka iz celotnega zmanjšujejo proračunske dohodke, je to vprašanje bolj in bolj pereče. To

pa še ni vse. S tem, da prehajajo vedno večje površine obdelovalne zemlje iz zasebnega v družbeni sektor lastništva, pa se ne zmanjšuje samo dotok občinskih dohodkov, ki so eden glavnih virov dohodkov občinskih proračunov, in s tem v zvezi tudi sredstev za potrebe šolstva, marveč se po drugi strani odpirajo pred občinskimi skupščinami s pospešeno socializacijo zemlje določeni socialni problemi, ki jih mora financirati občina, silijo občinske skupščine, da iščejo vse možnosti za povečevanje dohodkov. V okviru zakonitih možnosti pa so tudi ti viri izčrpani, toliko bolj v gospodarsko slabših občinah, saj so znani primeri, da gospodarsko krepkejšje občine tolerirajo davčnim in drugim obvezancem marsikatero obveznost, medtem ko se poslužijo v gospodarsko manj močnih občinah vseh ukrepov, da zagotovijo v občinah proračunski dosleden dotok predvidenih dohodkov iz katerega koli naslova.

Ugotovitev, da občine niso zadovoljevale materialne pla-

ti osnovnega šolstva, pa čedalje bolj kaže na to, da postaja delitev dohodka med družbeno političnimi skupnostmi anahronizem. V letih, ko je bilo potrebno ali obnoviti ali na novo postaviti našo gospodarsko bazo, to je industrijo, smo se posluževali različnih metod prelivanja ustvarjenega akumulacije za zadovoljevanje te osnovne naloge, kar je bilo tudi nujno. Danes pa ne smemo z nič manjšo odgovornostjo reševati prav toliko važen problem, kot je pospešena socializacija zemlje, ki postopoma prizadeva dve tretjini prebivalstva v naši republiki.

Šolstvo je samo eno izmed izhodišč, ki nenehno nakazuje ta problem v čedalje večji ostri in katerega iznahažja na svojih zborih vse čedalje več. In če naš gre, na primer šolstvo in to predvsem osnovno, v korak s splošnim razvojem, bi bilo potrebno, da se zagotovijo vsaj za investicijsko dejavnost v tej panogi zmožni pogoji pri najemanju dolgoročnih posojil, pa čeprav bi se pri tem poslužili diferenciacije med občinami: ugodnejši pogoji naj gredo predvsem tistim, ki so iz objektivnih razlogov manj sposobni razviti šolstvo na isti ravni, ki je na splošno potreben. JUŠ MAKOVEC

Prednostni red

potrošnikov elektrike

S posebno odredbo Zveznega sekretarja za industrijo, ki je objavljena v zadnji številki zveznega Uradnega lista, so določeni prednostni razredi potrošnikov električne energije. Predpis določa, da je treba za električno energijo zadovoljevati predvsem osnovne potrebe občanov, posebno pomembnih družbenih služb in tistih dejavnosti gospodarstva, ki so družbeno posebno pomembne ali pa na enoto porabljene električne energije ustvarjajo največji dohodek, ali pa dajejo večjo proizvodnjo za izvoz oziroma z njo zmanjšujejo izvoz. Predpis določa, da spadajo v prvi prednostni razred potrošnikov električne energije vsi potrošniki, ki niso uvrščeni v preostale razrede. V drugi razred spadajo dobave energije za ogrevanje stanovanj in za cestno razsvetljavo nad potrebnim minimumom. V tretji razred so uvrščene dobave energije za proizvodnjo aluminija, v četrty razred dobave energije za ogrevanje poslovnih prostorov, za razsvetljavo izlozob in za svetlobne reklame, v peti razred pa energija za elektro peči v železarnah, v proizvodnji ferolegur in ostalih kovinskih zlitin ter karbidov. Kadar ne bo dovolj električne energije, bodo po tem predpisu najprej do 70% zmanjšali dobave potrošnikov petega razreda. Če to ne bo zadostilo, bodo lahko povsem ustavili dobavo energije potrošnikom četrtega in petega razreda. Ob posebej velikem pomanjkanju elektrike pa bo mogoče do 70% omejiti potrošnjo v tretjem in do 100% v drugem razredu potrošnikov.

Izvoz mesnih konzerv

Po začasnim podatkih Inštituta za zunanjo trgovino je izvoz mesnih konzerv s 23.572 tonami dosegel v lanskem letu najvišji nivo, saj je znašal 1960. leta izvoz 31.144 ton, leta 1959. 23.427, predlanskim 21.045 ton. Treba pa je ugotoviti, da je bil vse do lanskega leta izvoz usmerjen na tržišče Velike Britanije, saj je tu kupovala do 70% vseh izvoženih konzerv. Lani je izvoz v Veliko Britanijo znašal 11.446 ton. Kot vzroka za zmanjšanje izvoza v omenjeno državo navedajo pomanjkanje svinjskega mesa v lanskem letu na našem tržišču (pri mesnih konzervah prevladuje konzervirano svinjsko meso), pa tudi britansko gospodarsko politiko, ki zdajne čase vedno bolj forsira domačo proizvodnjo. V ZDA, ki so največja izvozna izdejalnica, je izvoz konzerv okoli 900.000 t. Konzerve, uvozele pa okoli 108.000 ton mesnih konzerv, se je naš izvoz v zadnjih treh letih močno povečal in lani dosegel okoli 2.600 ton. Med kupci naših mesnih konzerv pa se je lani z več kot 4.000 tonami pojavila tudi Sovjetska zveza.

Po švo svinca

Po še nepopolnih podatkih Inštituta za zunanjo trgovino je jugoslovanski izvoz vseh vrst svinec lani znašal 56.627 ton v vrednosti 2,9 milijarde dinarjev, kar je vrednostno več, a količinsko manj od izvoza v 1962. letu, saj je tedaj naša država izvozila 59.372 ton v vrednosti 2,8 milijarde dinarjev. Zdaleč največji del je tudi v lanskem izvoznem količinskih predstavljaj z več kot 47.000 tonami rafiniran svinec. Največji kupec tega svineca pa so tudi lani bile z blizu 27.000 tonami Združene države Amerike, na drugem mestu pa je bila z 10.000 tonami Sovjetska zveza.

Izvoz in proizvodnja težkih traktorjev

Tovarna Bratstvo v Novem Trzinu je lani izdelala 1.240 težkih traktorjev-gosenčarjev, medtem ko je za letošnja planirala proizvodnjo 1.500 traktorjev. Omenjeni traktorji so izdelani skoraj izključno iz domačega materiala in vrednost uvoznih delov predstavlja le še 0,3% skupne vrednosti traktorja. Za zdaj je v Gani 120 traktorjev — gosenčarjev omenjene tovarne, v prihodnosti jih bodo v jo državo prodali še okoli 900. Podobne traktorje-gosenčarje izdeluje tudi tovarna »14. oktobra« iz Krusevca, vendar doslej med obema tovarnama še ni bilo resnejših poskusov kooperacije ali medsebojnega poslovnega sodelovanja. Dalj od tega, da sta tovarni druga drugo predlagali in opustile proizvodnje težkih traktorjev, doslej niso prišli.

V Rogu programirajo 200.000 koles

Medtem ko so 1960. letu v tovarni koles Rog izdelali nekaj nad 56.000 koles, je predlanskim proizvodnjo znašala za blizu 88.000 koles, lani pa za 113.688 koles. Skupna proizvodnja koles v vsi državi je bila lani okoli 320.000. Da bi tovarna dosegla kar najrentabilnejšo proizvodnjo, namerava v bodoče še povečati proizvodnjo tako, da bo 1970. leta, kot računajo, izdelala še 200.000 koles letno. Skupno bodo morali za tolikšen obseg proizvodnje investirati okoli milijardo dinarjev sredstev, ki jih bo, kot sodijo, polletje sposobno ustvariti samo.

Mnenje in kritika

Dvotirna železnica v Postojnski jami

Za prijatelje čiste prirode v Sloveniji ni miru. Zdaj je eden zdaj drugi izmed velikih biserov naše male deželice v nevarnosti. Ni še dolgo, da je Bohinjskem jezeru pretla nevarnost, da ga spremene v zajezitevno jezero. Planinsko polje je še vedno idealno nekaterih, da ga potopijo in z njim uničijo edinstveno Planinsko jamo; Cerkljansko jezero hočejo predeliti s kilometre dolzim ravnim betonskim jezerom; čez prelpele bohinjsko panoramo so hoteli potegniti belo črto — cesto na Velo polje.

Trda je bila tudi bitka za Postojnsko jamo — in izgubljena. Dvotirna železnica, ki jo sta po starih planih Res so nekje mednarodni krogi dali dovoljenje za določene zboljšave in razširitev železniškega omrežja in določili, koliko se sme posesti v podzemskem naravo, da ne bo večje škode. Toda, ko so zapela diela, se je izkazalo, da ne gre točno po načrtih in da morajo sedaj goledati, da morajo zarezati bolj boleče, t. j. ne samo v živo skalo, ampak tudi v deset in stoletih stare umetnine narave — v kapniške tvorbe. Za tristo milijonov dinarjev ali kolikor bo stalo to friziranje narave, ne bodo mogli postaviti niti ene naravne umetnine, ki so jo uničili. Vprašamo se, ali so tisti, ki so dovolili razširitev železnice, prišli pogledat in so bili obveščeni o tem, da se uničujejo tudi kapniške tvorbe, ki so nenadomestljive? Predsednik komisije za zaščito jam niti k prvim selam ni bil povabljen, kaj šele, da bi vprašali to komisijo pri DZRJS, če smejo razbiti umetnine! Toda opravljeno je! Po toči je prepoznano zvoni. A v nevarnosti so sedaj še drugi deli jame, kajti v načrtu je še druga etapa del, ki prav tako ne bo mogla doseči cilja brez rušenja dragocenih kapniških umetnin. Ali se bo vse to dopustilo? Postojnska jama je last nas vseh in znana po vsem svetu kot biser podzemnega sveta. Z razširjanjem podzemne železnice se bo zmanjšal naš ugled. S strahom gledamo na svetovni kongres vseh jamskih društev v prihodnjem letu, ki si bodo ugodni tuji ogle dali tudi nezacepljene rane v Postojnski jami, kamor bodo gotovo peljali tudi svoje goste in svoje družine. Kaj takega, kar se dela v Postojnski jami, se nikjer na svetu ne godi. Bolj ko se krči nedotaknjena narava, kamor beži preutrujeni človek, bolj take bisere čuvajo in z vsjo previdnostjo pravilajo za obisk ljudi. To da jasno je, da v en kubni meter ne moremo sliati dva, ne da bi razmeslo posodo in tudi Postojnska jama ima svoje mere in vanjo ne moremo zbrati več ljudi. Kakor jih more sprejeti, ne da bi jo poškodovali. Se zdaj podzemna železnica žali čut za lepoto. Lepote starih jam — prvega dela Postojnske jame med hitrim potovanjem na železnici ne moreš dojeti. Prav v tem delu so prizori in predmeti, ki so vredni, da bi samo zaradi njih prišel v jamo. n. pr. ogrlica in velika zavesa, pa neštete stranske, neskončno lepe zakapane stranske kapelice in jamice. Mimo vsega tega bogastva buči sedaj vlak, ki bi ga človek mogel dojeti in si za vedno uhititi v spomin le pes. Obisk

prelepe Divaške Vilenice pri Lokvah je propadel prav zaradi lepote v teh starih predelih Postojnske jame kajti Lepe jame v Postojnski jami so odprli šele 1921. leta. Sedaj pa bo promet prav mogoče teh nešteti spomenikov podzemnega sveta se pospešile. Sledilo bi ugovor: vse to le zato, da bo obisk jame še večji — v resnici, da bo dotok deviz še večji. Ali naj za devize res vse prodamo? Ali ni druge poti, druge možnosti? Z drugimi prometom bi se užitek podzemskih lepote in slava Postojnske jame bolj razširili kakor z železnico, ki kvari lepoto.

Z malo večjo vsoto kakor bo stala sedanja železnica, bi se dal na ugodnem mestu, blizu konca obhodnega dela jame, narediti predor na prostu, po katerem naj bi odhajali ali se po železnici peljali — bi bil na mestu in brez škode za lepoto — ven. Ob začetku predora bi bila lahko tudi večja podzemna restavracija, kar bi bila posebna atrakcija. Tako je v veliki jami Carlsbad Caves v Teksasu. Obiskovalci se pripeljejo tisoče kilometrov daleč iz ZDA. Vso ogromno jama prehodijo peš in gredo globoko kakor je Smarna gora visoka. Na koncu je velikanova restavracija in dvigalo, ki jih potegne na vrh. Za pred leti je vsako leto do pol milijona obiskovalcev prekoračilo vso jama.

Druga slabost obiska v Po-

stojnski jami je, da sili vanjo večina le v poletnem času. Posebno šolski izleti naj bi bili le v šolskem času, mladini pa naj bi restavracija nudila cenje, ne da devize usmerjena jedla Velikanske dvorane jamejskega poslopja velik del leta samevalo, namesto da bi odmevalo od vselega smeha mladine ob cenenih in toplih enotnostih. Premalo je reklame za pohod skozi vso jama tja do izhoda skozi Pivko jama. Koliko laže bi bilo, če bi množice korakale kar naprej, videle še krasno Crno jama in posebno vodni tok Pivke v Pivki jami. Več električno razsvetljeno, pota široka, galerije udobne in Pivka jama je potrebno dopolnilo k razumevanju čudovitosti jamejskega sveta sploh! Koliko boljše bi bilo, če bi po enako dolgi hodi kakor sicer po jami, prišli na koncu Pivke jame do dvigala, ki bi jih potegnili 69 m visoko skozi krasni naravni predor na gozdno planoto, kjer je še itak restavracija. Od jam bi avtobusi lahko v nekaj minutah prepeljali obiskovalce zopet nazaj ali pa direktno na kolodvor. Pripravi sem, da bi sposobili tehniki tako ali podobno rešili problem pohoda in obisk Postojnske jame, namesto da bi jo zaradi dvotirne proge oklestili nenadomestljivih smiselnih umetnin.

In dalje! Zakaj se Postojnska jama ne poveže v enoten kaskadni turistični sistem? Zakaj Postojnska še vedno ni Meka in stalno izhodišče za neštete svetovno znane in čudovite kraške znamenitosti, sredi katerih leži? Zakaj se dobijo iz obiska jame ne porabljajo v organiziranje inletivne reklame za vse druge znamenite kraške objekte po Notranjskem? Kje je velik informacijski zvezljid neke sredi Postojne

— središče kraškega sveta — z omejenimi štirimi glavnimi znamenitostmi? Notranjske? Koliko bi pripomogel do daljšega ustvarjanja turistov v Postojni! Kje in zakaj ni boljše reklame za Planinsko jama, ki je ena največjih jam na svetu in je pravzaprav podaljšek Postojnske jame? Vodnik po Planinski jami niti poštenih svetilk nima, da bi mogel res varno voditi po tem čudežnem podzemskem svetlu! — Cerkljansko jezero spada v sistem teh jam, a še danes ni posebnega orientacijskega zemljevida niti v Postojni niti drugod, da bi tujcem pokazali ta nenavadni kosček naše zemlje, ki bi tudi razkril vredno znanje o našem kraju, da ne bi Postojnska jama ostala tako izoliran objekt pri manj informiranih tujcih. Tako pa še danes ni niti markacije niti staze do edinstvenih ponike Velike Karlovice in staze okoli Jamskega zaliva i. dr. Divaška jama. Dimnice so še danes nedostopne, kar bi lahko z enako lepimi kapniškimi tvorbami zadržale trume tujih turistov, obiskovalcev Postojnske jame. Komaj odprta Divaška Vilenica, ki se ponša s prav tako nenavadnimi krašotami, je po otvoritvi zopet skoraj popolnoma osamela. Postojna, Postojna! Preveč egoistično gleda na svojo jama in še to pustošilo, namesto da bi se potrudila in zbrala vse neznansko podzemsko bogastvo okoli sebe pod svoje okrilje in ga enako komerno prikazala strmečim ljudem! Toda, kar je storjeno v Postojnski jami, je storjeno; za uničenje umetnine narave ni nobenega zdravila in nadomestila. Zastavi pa je treba vse sile, da se drugi del projekta ne izpelje in se s tem reši pred uničenjem mnoge druge tisočletne tvorbe umetnice narave! PAVEL KUNAVER

Vsa Bela krajina bo letos slavila z upravnim ponom obletnico ustanovitve prvega slovenskega ljudskega parlamenta, slovenskega narodnoosvobodilnega sveta. — Prebivalstvo se je knalu po okupaciji z vsem arzen pripravi na osvobodilno vojno in Metlika je po italijanski okupaciji postala slobodno partizansko mesto. Tu je bil sedež okraja, osnovane so bile šole, partizanski upravno-politični, prosvetno-vzgojni in drugi tečaj, oficirska šola glavnega štaba, skozi katero je šlo do konca aprila 1945 na tisoče partizanskih borcev. Tu je bil oktobra 1943 kongres pravnikov, maja 1944 častniška konferenca. ... Samo z območje metliške občine so padli v NOB 503 borci in 376 fašističnih nasilje, 376 pa jih je ostalo invalidov. Veliko naselji je bilo posagnih, mostovi porušeni. ... Zrtve niso bile zaman. Iz njih je zrasel sedanji gospodarski napredek, tudi vsa belokrajška problematika, ki pa vendar jasno izpričuje, da je mrtvilo, v katerem so nekdanji čemela naselja Bele krajine, za vselej odpravneno.

V sončni Beli krajini, med Cerjanci, Zumberškimi hribi in Kolpo je pred vojno živel na območju današnje metliške občine okoli 9500 ljudi. Na kamnitih zaplatah njih, bolj pogojenih z znojem kot s loslati, ni bilo kruha za vse in zdaj ima skoraj vsaka hiša strica v Ameriki. Ko so otroci zrasli, je ostal na domotiji samo najstarejši. Drugi so se morali razkropiti po svetu s trebuchom za kruhom. Domovina zanje ni imela dela. Odhajali so v rudnike Evrope in ZDA, v gozdove Kanade, na južnoameriške planote. ... Sol niso imeli, bili so težaki. Le majhen del se jih je izučil obrti. Tudi obrti ni bila radodarnost od izčrpanih njih.

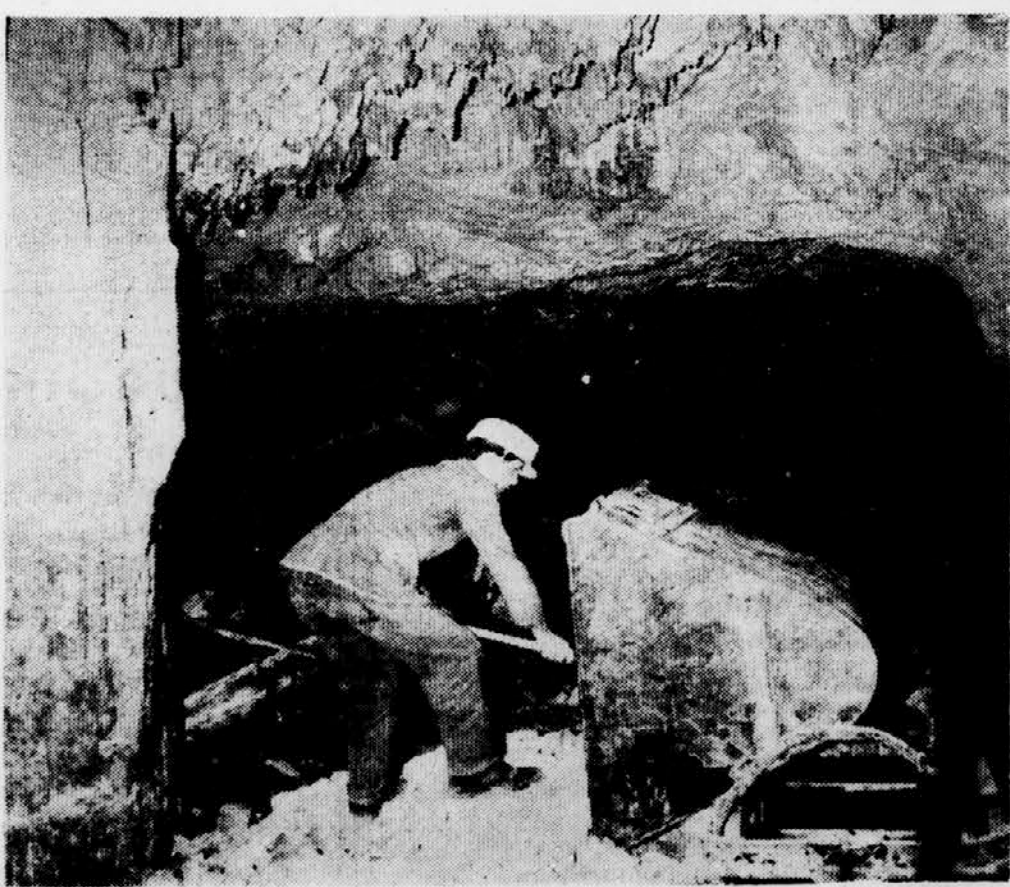
»Najprej, kar je imela Bela krajina pred vojno, je bila meščanska šola v Crumlju. A se ta je bila zaprega tipa,

torej ni odprala poti naprej v višje šole. Pred vojno je imel metliški okoliš vsega po dva, tri študente in je svojo inteligenco uvažal. Zdalj poznani najmanj petnajst študentov domačinov — rise obrise spreminjenih razmer Ivan Zele, upravitelj metliške osemletke in hkrati referent za šolstvo v občini. »Kakšen je bil narodni dohodek občine pred vojno? Le kdo ga je meril? Te številke niti Vemo pa, da smo lani ustvarili še za 4,3 milijarde bruto dohodka ter tudi izvozili še za 360 milijonov deviznih dinarjev kmetijskih in industrijskih proizvodov. Spodbudno so tudi številke letošnjega družbenega plana. Zaposlenost se bo povečala za 26% (vendar še vedno močno napreduje delovni mest za moške), skladi podjetja za 39%, celotni dohodek v družbenem sektorju pa skoraj za polovico. Ti kazalniki so predvsem sad prizadevanj in pametne politike naših delovnih kolektivov, ki so veliko vlagali v rekonstrukcijo in povečanje proizvodnje svojih obratov.« Pravi predsednik občinske skupščine Franc Vrščar.

Sedaj v metliški občini po ljudskem številu iz leta 1961 samo še 6881 prebivalcev. Torej je teklo izseljevanje po voini celo hitreje kot prej. Vendar — razlika je ogrom-

Na kratko

OBVEZNICE SE BODO OBRESTOVALE OD 5 DO 6% — BEOGRAD. Sredstva, ki jih bodo gospodarske organizacije, skladi in druge družbene pravne osebe vpisale na obveznice, bo gospodarska banka Srbije obrestovala od 5 do 6%, glede na rok amortizacije obveznic. POLMONTAŽNA GRADNJA STANOVANJ — OSJEK. Večina stanovanj, ki jih bo letos zgradilo v Osijeku gradbeno podjetje Tehnika-beton, bodo zgradili po sistemu polmontažne gradnje. Delovni kolektiv omenjenega podjetja je sklenil, da se bo do leta 1965 specializiral za takšno gradnjo, nato pa da bo osvojil sistem popolne montaže. VALUTNO RACUNALO — SLOVENJ GRADEC. Tovarna meril v Slovenj Gradcu je začela proizvajati posebno računalna za valute, ki bodo zlasti olajšala delo komercialistom. Računalno omogoča medsebojno primerjanje 12 najpomembnejših svetovnih valut.

VSAKDANJI PRIZOR V POSTOJNSKI JAMI

Foto: Selhaus

Zastoj ob zidu

Zakaj je Bonn pristal na božični sporazum o obiskih zahodnih Berlinčanov v vzhodnem Berlinu in zakaj se je uprli velikonočni ponovitvi tega sporazuma? Kakšna je razlika med adventnim in postnim časom v berlinski politiki? Kako da se je led taljal, ko so ljudje zmrazovali, in da pritiska mraz, ko prihaja pomlad?

Eno je gotovo: zahodno-nemška vlada je pristala na božični sporazum samo z odporom, celo pod protestom. Vsekakor je bomska uradna propaganda dovolj učinkovito poskrbela, da je lahko nastal ta vtis. Vendar pa je bilo v tem odporu in v tem protestu tudi nekaj drugega: pričakovano, nekaj skrite radovednosti: kako bodo zahodni in vzhodni Berlinčani sprejeli to božično darilo, kako bodo vključili v zidus delavce v zahodnih prestolnicah, ali bo vprašanje propustnosti mogoče posem ločiti od sklopa političnih vprašanj okrog Berlina? Decembrski sporazum, ki je bil za zahodnoberlinskega župana Brandta dobrodošlo odzvanilo za rastoči kompleks osamljenosti na njegovem notoku, je bil za Bonn politični eksperiment v njegovem še skoraj obnemem prisluškovanju vzhodni Berlin, da bi bilo treba priznati, da obstaja dva Nemčiji.

Izid tega poskusa je za zahodno-nemško vlado resnično porazen. Enkratni prehod čez berlinski zid je grozil podrediti vso berlinsko koncepcijo zahodno-nemške vlade.

Reakcija berlinskega prebivalstva je bila drugačna, kot so pričakovali v Bonnu. Milijon in dvesto tisoč ljudi je na božične praznike prestopilo mejo in ko so prišli nazaj, so morali priznati, da so o vzhodnem Berlinu imeli napačne predstave: res da so različne v življenjski ravni, očitno, toda nikjer pomanjkljive, živine in deprimirane vzdušja, ki da je tako značilno za svet okrog zidu! Da je protizidna propaganda doživela z božičnim sporazumom hud poraz, se je jasno pokazalo, ko se je v začetku leta več kot 90 odstotkov zahodnih Berlinčanov izjavilo za obnovitev sporazuma o prehodih in za nadaljnjo normalizacijo razmer ob berlinskem zidu.

Odmev v zahodnih prestolnicah je bil za Bonn prav tako neugoden: bil je namreč ugoden. London in Washington sta — ne glede na uradne izjave in stališča — aplaudirala sprčo nepričakovanega božičnega znamenja, da bi berlinski vokal istenjal razpoloženi za sama potreba Berlinčanov po sožitju, da bi berlinska sredstvenost utegnili biti močnejša kot bomska politična centrifuga. — Na splošno so ta dogodek vrednotili kot prvi korak k bolj dinamični in bolj realistični politiki okrog nemškega vprašanja. In Pariz, večni prijatelj in zaveznik Bonna? — Predsednik de Gaulle je v svojih novembrskih pismih omenil DR Nemčijo kot DR Nemčijo, ne kot sovjetskega člena, kot bi po bomskem pravopisu moral, in v obsevnih krogih so časopisju kaj naglo posredovali poluradno mnenje, da Franciji ne bi bilo nič lažje kot na novo prevzeti svoje stališče do nemškega vprašanja, če bi Bonn ne kazal dovolj trdnosti glede doktrine, s katero terorizira vse svoje zaveznike.

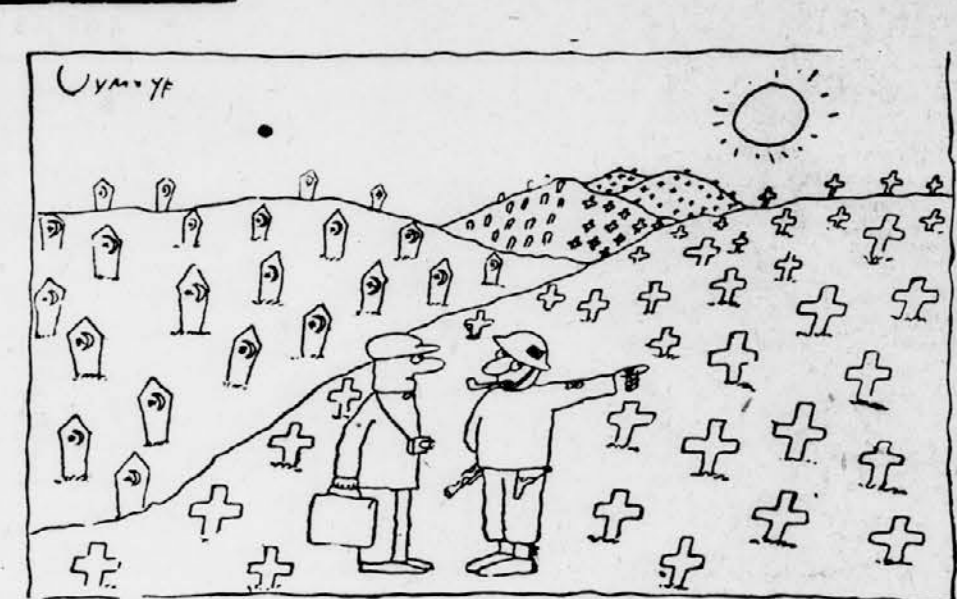
Pokazalo se je skrajna, da je vprašanje propustnosti izrazit politikum, da je sklepanje sporazumov s predstavniki DR Nemčije eo ipso priznavanje obstoja te države. Zato vzhodnoberlinskemu parlamentarcu Wendtu resnično ni bilo treba storiti drugega kot predlagati naj bi za velikonocne in bliskovite praznike sklenili prav tak sporazum, kot so ga sklenili za božič. Prav tak: brez dodatnih političnih pogojev, zgolj dogovor o tehničnih podrobnostih začasne preselitve milijona zahodnih Berlinčanov na vzhodnoberlinsko ozemlje.

Bonn je izvajal logične konsekvence iz svoje nelogične in nerazločene politike, ko je razvil velikonočni ponovni berlinskega bratstva: morala bi se zdaj počiti tisti zid političnih, gospodarskih in finančnih ostrovov, ki številnim vladam po svetu še brani upreti se diktatu Hailsteinove doktrine. Tako pa bo treba še malo počakati... S. FRAS

Turneja iraškega zunanjega ministra

Bagdadske radio je poročal, da je iraški minister za zunanje zadeve Subhi Abdal Hamid prejel od generalnega sekretariata Arabske lige svoj nalog za obisk v nekaterih državah. Te obiske organizirajo na podlagi sklepa kairske konference, da bi se svetovno javno mnenje seznanilo s palestinskim problemom in z resolucijami konference šefov arabskih držav. Po tem načrtu bo zunanji minister iraške republike obiskal Sovjetsko zvezo, ZDA, Veliko Britanijo, Francijo, ZR Nemčijo, Španijo, Turčijo, Iran, Pakistan, Japonsko in Indonezijo. Subhi Abdal Hamid bo odšel na pot marca.

DŽUMHUR PACIFIKACIJA CIPRA

Polovica otoka pripada eni, a polovica drugi etnični skupini. Politika, Beograd

Začetek procesa proti Rubyju

Ali bo sodišče odkrilo vse skrivnosti dallaske tragedije?

OD NAŠEGA STALNEGA DOPISNIKA

NEW YORK, 17. februarja. — Danes se je začelo v Dallasu sojenje Jacku Rubyju zaradi uboja Leeja Harveja Oswalda, ki je bil obtožen, da je umoril predsednika Kennedyja in policajca Tippeta. Tako se bo morda začela odmotavati velika skrivnost, v katero je še zmeraj zavrt uboj predsednika Kennedyja.

Jack Ruby in njegov uboj, čeprav zadnji člen v zapletenem krogu, je pravzaprav edino trdno in neizpodbitno dejstvo, na podlagi katerega se je lahko začel odvijati film tragičnih dogodkov pred očmi javnosti. Vse ostalo je bodisi še zmeraj zakopano v dosojih dallasških in federalnih preiskovalnih organov, ali pa bo morala še odkriti Warrenova komisija.

Kaj naj bi pravzaprav razkril sodni proces proti Rubyju in kakšna naj bo sodba, ki jo bo moralo sodišče sprejeti na podlagi tega?

Zakaj je bil ubit Oswald?

Krivda Jacka Rubyja je očitna. Da je res ubil Leeja Oswalda, sploh ni treba dokazovati, ali to spodbujati ni mogoče tega. Milijoni ljudi so na televizjskih zaslonih jasno videli 24. novembra, samo dva dni po Kennedyjevem umoru, kako se je pred policijskim poslopjem v Dallasu Jack Ruby iztrgal iz skupine novinarjev, kako je potegnil revolver, kaj nameril in trebul Leeja Oswalda in pred očmi navzočih policajev izstrelil smrtosno kroglo.

Torej sodišču in poroti ni treba šele ugotavljati, kdo je dejansko ubijalec, temveč okoliščine, v katerih je bil zločin storjen in pobude zanj. Z drugimi besedami, sodišče bo moralo odgovoriti na preprosto, hkrati pa tudi zapleteno vprašanje: zakaj je Jack Ruby ubil Leeja Oswalda, ki je bil obtožen za Kennedyjev umor, poprej, preden je bila Oswalda krivda dokazana in sodno ugotovljena?

Koliko bo sodišče pri iskanju odgovorov na to vprašanje lahko šlo in koliko bo sploh hotelo iti daleč v obravnavanju in povezovanju tega primera z umorom predsednika Kennedyja. Ali samo do osebnosti Leeja Oswalda in do tuda, da bo ugotovilo dejstvo, ali je Ruby poznal Oswalda in imel z njim zveze?

PRIZORIŠČE ZLOČINA — Središče Dallasa, kjer je bil ubit pokojni predsednik ZDA John Kennedy. Umor je še vedno nepojasnjen in malo je verjetnosti, da bi proces proti Jacku Rubyju pojasnil kaj več.

ZUNANJA POLITIKA

Šest let boja za priznane pravice

»Arefove točke« le podlaga za nadaljnja pogajanja in sporazum

Konec januarja je neki dopisnik vprašal v Bagdadu uradnega predstavnika vlade, kaj je s Kurdi, in dobil odgovor: »Bojev ni več, naše sile imajo pod kontrolo celotno ozemlje Iraka in na celotnem severnem področju (t. j. v Kurdistanu) vlada mir...« Vlada namreč že tri tedne pred tem ni objavljala nobenih poročil o operacijah proti kurdskim partizanom. Toda kljub temu je uradno sporočilo o sporazumu med bagdadske vlado in kurdskim nacionalnim gibanjem, objavljeno 10. februarja, prišlo celo za domačine kot popolno presenečenje.

Vest je sporočil po radiu televiziji guverner pokrajine Sulajmanija Abdel Razak el Sajed Mahmud, ki je vodil pogajanja. Med drugim so reproducirali magnetofonski posnetek njegovega uvoda v pogajanja, ki so bila nekje v gorah: »Novi režim v Iraku hoče odpraviti ne-normano stanje na severu dežele in z vso dobro voljo želi z vso omogočiti Kurdom in Arabcem, da bi živeli kot bratje.«

Po uradni iraški verziji naj bi do pogajanj prišlo na apel Mule Mustafe Barzanija, uradnega voditelja Kurdskega vprašanja po njegovem mnenju, da bi bilo s sporazumom 10. februarja »rešeno«. Politično frakcija vzhodnjaško nagnjenosti k preuranjenim sklepom na stran. Vlada predsednika Arefa je doslej sklenila:

1. Priznati nacionalne pravice Kurdov v okviru iraške nacije in nacionalne enotnosti. To naj bo zapisano tudi v začasni ustavi Iraka.

2. Izpustiti vse zaprte in internirane, aretirane v zvezi s sporadi na severu, objaviti splošno amnestijo in prenehati sekvester njihove premoženja in nepremičnine.

3. Plačati odškodnino tistim, katerih zemljišča so bila poplavljenjena, ko so spustili vodo iz pregrad Dukan in Zaramodihan (1).

4. Takoj začeti z obnovovanjem severnih pokrajin in imenovati potrebne odbore za izvedbo tega načrta.

5. Razveljaviti vse omejitve trgovanja z blagom za široko potrošnjo s tem področjem.

6. Sprejeti v službo vse odpuščene kurdске državne uslužbence.

Na člani je, da sklepi, ki so dobili ime »Arefove točke«, ne pomenijo več kot modus vivendi med obema spornima strankama, podlaga za nadaljnja pogajanja, ki naj prinesejo dokončni sporazum. Ali pa ga tudi bodo?

Ce bi bili Kurdi skeptični, ne bi bilo čudno, kljub temu da so miru več kot potrební. Vojne navsezadnje niso niti enkrat začeli oni, temveč vselej druga stran, in to po-

novno po slovesnih obljubah o najnižji razgovorov in slovesnih obljubah o »rešitvi« kurdskega vprašanja.

V zadnjih letih, po revoluciji 14. ramazana 1958. leta, je kurdsko vprašanje danes že tretjič »rešeno«, na papirju in na pogoriščih. Abdel Karim Kasem je takrat obljubil široko avtonomijo, potem pa začel z obsežnimi vojaškimi akcijami, ki so se končale tik pred lanskim februarjsko revolucijo. Kurdi so ustavili sovražnosti in novi režim stranke Baas je obljubil še širše pravice. V Bagdadu je prišla močna kurdská delegacija — toda pogajanja se niso premaknili niti korak. Izgovor je bil takrat, da priprave za kairsko trojno srečanje, na ka-

terem naj bi se zedinili o novi Zdrženi arabski republiki, zahtevajo svojo pozornost. Dejansko pa so že pripravljali novo akcijo. Zdržitev je propadla in 8. junija 1963 je prešla celotna iraška armada, pomeže se s pomočjo sirske brigade v frontalni napad z vso silovitostjo. Novembra je režim Baasa propadel. Takoj nato je Aref začel iskati kontakte s Kurdi, ki so bili seveda primernejši od prejšnjih. Po vztrajnih predlogih emisarjev je Barzan 21. januarja sklical velik posvet voditeljev Kurdske demokratske stranke in plemenskih poglavarjev.

Iraška vlada je za ta posvet dala na razpolago Kurdom celo helikoptere, da so iz posebnih svobodnih področij v hribih pripeljali na zbor vse potrebne ljudi. Sprejeli je bil sklep, da se bodo pogajali. Deset dni pozneje, zadnji dan januarja, sta se sestala Barzan in Sajed Mahmud. Dne 10. februarja so objavili sporazum.

Tako so Kurdi tretjič v šestih letih, odkar jim uradno priznavajo nacionalne pravice in obljubljajo avtonomijo v okviru Iraka, po dveh divjih kampanjah z vsemi sodobnimi orožji spet na izhodšču.

Celo če upoštevamo, da je politični položaj tak — zlasti po novembrskih dogodkih in po nedavnem kairskem vrhu arabskih voditeljev — da si iraška vlada ne more dovoliti novih avantur, je neka mera skepsa dovoljena.

Brez strahu pred pretiravanjem si je lahko misliti, da v glavah kurdskih voditeljev vira sum, če morda tudi tokrat ne gre za taktični premor, ki ga narekuje trenutna situacija.

Zlasti po tej zadnji akciji — o kateri vemo veliko premalo — je ves sklop kurdsko-iraških odnosov strahovito obremenjen. Računajo, da so z vžigalnimi granatami in z napadom požgali več tisoč hiš, koliko je mrtvih, sploh ni znano, okoli 150 tisoč ljudi je moralo v izgnanstvo, tudi čez mejo, v Iran. Treja točka Arefovega programa za premirje, ki govori o odškodnini za poplavljenja zemljišča, je posebno zgovorno in docela orientacija preča na način vojskovanja: čeprav jezova Dukan in Zaramodihan nista porušena, si je ob primerjavi z Valomont posledice lahko zamisliti. Niti ni težko dojeti trpljenja civilnega prebivalstva v Kurdi, stanu zaradi ostre ekonomske blokade vsega blaga, potrebnega za vsakdanje življenje.

Morda je točna ugotovitev enega naših dopisnikov, da tem področju, Mirka Akse-tijevica, da so si Kurdi z bojem proti Kasemu odprli pot vsaj k formuliranju svojih zahtev na vladni ravni in da jim je boj z režimom Baas še bolj utrdil položaj. Če, da je predsednik Aref (ki je imel okrog tega spore že s Kasemom) iskreno zavzet za stvar, ne gre podcenjevati tuje vloge Kaira, ki je zavrnil vso arabsko Gamalija Kurdoz še lani aprila in maja. Znano je, da sta Aref in Naser na nedavnem srečanju v Kairu o tem govorila.

Očitno je, da si v tej fazi medarabskih odnosov in odnosov arabskih dežel navzven Irak ne more privoščiti odločitve vojaškega spopada. Za sporazum torej dobro kaže, dvomi pa vendarle še lebdijo.

JAKA STULAR

Francija je že sporočila, da je pogoj za nadaljnje finančne in druge ekonomske angažmaje spoštovanje še posebej sklenjenih aranžmajev, pri čemer morebitne korekture, ki bi bile sprejemljive za eno kot drugo stran, niso izključene.

Dahomej v Kongo, zlasti pa prvi, sta zaenkrat povsem odvisna od francoskih subvencij. Pariz financira velik del dahomejskega vladnega proračuna in pokriva plačila pri manjkaj, ki je precej večji kot vredst celotnega izvoza. Le-ta znaša štiri dolarje na prebivalca.

Vse dokler ne bosta Kongo in Dahomej našla za »ekstencio države« druge alternative, bo težko bistveno spremeniti dosedanja domača in zunanjo politiko, v kateri vidijo sindikati vr težkega ekonomskega položaja. Gospodarska odvisnost od Francije je trenutno glavna sila, na katero se sklicujejo politični krogi, ki si prizadevajo zavreti morebitne radikalnejše spremembe, katere podpirajo sindikati.

Kljub podpori prebivalstva, ki sta bila nova režima v Kongo in Dahomeju deležna na volitvah, je položaj v eni kot drugi državi razmeroma napet, zakaj upanja in pričakovanja prebivalstva niso lahko uresničljiva.

FRANCE DRENOVEC

Amériški minister za finančne zadeve je izjavil, da so ZDA sklenile sporazum z Mednarodnim monetarnim fondom, po katerem bodo tuji valutni umaknili del svoje vloge v vinski 125 milijonov dolarjev. To vsoto bodo izplačali v zahodnonemških markah, francoskih frankih in italijanskih lirah. Po izjavi Dillona so ZDA s to transakcijo preprečile zmanjšanje svojih rezerv zlata v vrednosti okoli 100 milijonov dolarjev. ZDA potrebujejo dolarje, da bi jih izplačali za zmanjšanje rezerv. Ameriški finančni krogi se namreč bojijo, da bi mnogi lastniki dolarjev po svetu — predvsem v zahodni Evropi — zahtevali od zvezne banke, naj bankovce zamenja za zlato, kar je njihova pravica.

Amériški minister za finančne zadeve je izjavil, da so ZDA sklenile sporazum z Mednarodnim monetarnim fondom, po katerem bodo tuji valutni umaknili del svoje vloge v vinski 125 milijonov dolarjev. To vsoto bodo izplačali v zahodnonemških markah, francoskih frankih in italijanskih lirah. Po izjavi Dillona so ZDA s to transakcijo preprečile zmanjšanje svojih rezerv zlata v vrednosti okoli 100 milijonov dolarjev. ZDA potrebujejo dolarje, da bi jih izplačali za zmanjšanje rezerv. Ameriški finančni krogi se namreč bojijo, da bi mnogi lastniki dolarjev po svetu — predvsem v zahodni Evropi — zahtevali od zvezne banke, naj bankovce zamenja za zlato, kar je njihova pravica.

Amériški minister za finančne zadeve je izjavil, da so ZDA sklenile sporazum z Mednarodnim monetarnim fondom, po katerem bodo tuji valutni umaknili del svoje vloge v vinski 125 milijonov dolarjev. To vsoto bodo izplačali v zahodnonemških markah, francoskih frankih in italijanskih lirah. Po izjavi Dillona so ZDA s to transakcijo preprečile zmanjšanje svojih rezerv zlata v vrednosti okoli 100 milijonov dolarjev. ZDA potrebujejo dolarje, da bi jih izplačali za zmanjšanje rezerv. Ameriški finančni krogi se namreč bojijo, da bi mnogi lastniki dolarjev po svetu — predvsem v zahodni Evropi — zahtevali od zvezne banke, naj bankovce zamenja za zlato, kar je njihova pravica.

Amériški minister za finančne zadeve je izjavil, da so ZDA sklenile sporazum z Mednarodnim monetarnim fondom, po katerem bodo tuji valutni umaknili del svoje vloge v vinski 125 milijonov dolarjev. To vsoto bodo izplačali v zahodnonemških markah, francoskih frankih in italijanskih lirah. Po izjavi Dillona so ZDA s to transakcijo preprečile zmanjšanje svojih rezerv zlata v vrednosti okoli 100 milijonov dolarjev. ZDA potrebujejo dolarje, da bi jih izplačali za zmanjšanje rezerv. Ameriški finančni krogi se namreč bojijo, da bi mnogi lastniki dolarjev po svetu — predvsem v zahodni Evropi — zahtevali od zvezne banke, naj bankovce zamenja za zlato, kar je njihova pravica.

Amériški minister za finančne zadeve je izjavil, da so ZDA sklenile sporazum z Mednarodnim monetarnim fondom, po katerem bodo tuji valutni umaknili del svoje vloge v vinski 125 milijonov dolarjev. To vsoto bodo izplačali v zahodnonemških markah, francoskih frankih in italijanskih lirah. Po izjavi Dillona so ZDA s to transakcijo preprečile zmanjšanje svojih rezerv zlata v vrednosti okoli 100 milijonov dolarjev. ZDA potrebujejo dolarje, da bi jih izplačali za zmanjšanje rezerv. Ameriški finančni krogi se namreč bojijo, da bi mnogi lastniki dolarjev po svetu — predvsem v zahodni Evropi — zahtevali od zvezne banke, naj bankovce zamenja za zlato, kar je njihova pravica.

Višek delovne sile v Kuvajtu

V Kuvajtu so odpuščali okrog 1500 uslužbencev, v glavnem palestinskega porekla. Kot vzrok navajajo višek delovne sile. Višek je predvsem v administraciji (okrog pet odstotkov) in na poveljevalni ukrepe, da bi ta višek odstranili. Kot enega od ukrepov predvidevajo pritisk na petrolejsko družbo, da zaposli večje število novih delavcev. Med drugim opravljajo te zahteve tudi z željo, da bi se petrolejska industrija bolj arabizirala. Če bodo zahtevo sprejeli, bo to prizadelo okoli tisoč delavcev in uslužbencev hindujskega porekla, ki zdaj delajo pri petrolejski družbi.

Trgovina Kitajske z Latinsko Ameriko

Tisk v Hongkongu poroča, da je LR Kitajska obnovila napore za navezavo trgovinskih odnosov z državami v Latinski Ameriki. Povečala je nakupe bombaža v Mehiki in žit v Argentini. Po uradnih kitajskih izjavah bo vrednost bombaža, kupljenega letos v Mehiki, dosegla 28 milijonov dolarjev. Kitajski predstavniki so pokazali veliko zanimanja tudi za nakup avtomobilov, kamionov in nafte. Argentinska podjetja bodo letos dobavila Kitajski okrog 1.750.000 ton raznih žit, od tega četrtino pšenice. Kitajska je navezala stike tudi s Čilom, od katerega bo kupila 10.000 ton bakra.

Jugoslovanski traktorji za Gano

Združeni ganski svet kmetijev in jugoslovanski izvozni podjetji »Rudnik« in »Bogradnja« in »Agrovozvodina« iz Novega Sada so podpisali pogodbo o graditvi montažne linije traktorjev in pošiljki traktorjev v skupni vrednosti 22 milijonov dolarjev. Po pogodbi bosta tovarni »Bratstvo« iz Novega Travnika in »14. Oktobra« iz Kruševca izvozili v Gano traktorje-rozaričarje raznih tipov od 60 do 180 konjskih sil. Jugoslovanska podjetja so v zadnjih dveh letih poslala Gani že večje količine traktorjev.

Razgovori o sovjetsko-kitajskih obmejnih vprašanjih

V obsevnih krogih v Moskvi se je zvedelo, da se bo konec tega meseca začela sovjetsko-kitajska izmenjava mnenj o nekaterih obmejnih vprašanjih. V razgovorih bodo sodelovali predstavniki lokalnih obmejnih organov na nekaterih konkretnih obsekih meje.

Odgovorni sovjetski krogi poudarjajo, da ne gre za razgovore ali za razpravljanje o sedanji meji med obema državama, ki je bila dolocena že prej, marveč da gre za izmenjavo mnenj o konkretnih primerih, ko je prišlo do spremembe demarkacijske črte zaradi naravnih sprememb, na primer zaradi tega, ker so nekateri reke spremenile svoj tok.

Razvoj industrije gume v Libanonu

Libanonska vlada je odobrila plan za razvoj industrije gume, ki bo zadovoljila lokalne potrebe. Predvidevajo zlasti proizvodnjo avtomobilskih gum in drugih predmetov za široko potrošnjo. S tem bi Libanon prihranil dva milijona dolarjev letno, kolikor zdaj daje za uvoz izdelkov iz gume.

Komisija za razpis mest direktorjev gospodarskih organizacij pri

Skupščini občine Koper

razpisuje mesto

DIREKTORJA

Zavoda za turistično in gospodarsko propagando v Kopru

Pogoji: pod 1. ekonomist s 3-letno prakso na vodilnem delovnem mestu v podjetju ali zavodu za ekonomsko propagando; pod 2. komercialist s 5-letno prakso v ekonom.-propagandni stroki.

Zaželeno je poznavanje likovno-grafične in tiskarske tehnike. Plača po tarifnem pravilniku. Rok za prijavo na razpis do 25. 3. 1964. Kolkovane ponudbe s 50 din državne takse pošljite na naslov: Komisija za razpis mest direktorjev pri Skupščini občine Koper. 1412

JUGOINSPEKT

podjetje za kontrolo kvalitete in kvantitete blaga

Ljubljana, Titova 57-II

razpisuje prosta delovna mesta:

1. EKONOMIST-KO
višja ali visoka izobrazba, lahko začetnik

2. REFERENT-KO
višja ali visoka izobrazba, lahko tudi popolna srednja šola. Potrebno je solidno znanje nemškega ali italijanskega jezika.

3. STENOGRAFOGRAFO

4. DAKTILOGRAFO

Pod 3. in 4. obvezna administrativna šola. Osební dohodki po pravilniku. Nastop službe takoj ali po dogovoru. Pismene prijave sprejema uprava podjetja. Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

GOSTINSKO PODJETJE

„Dom na Jezerskem“

razpisuje naslednji delovni mesti:

1. računovodjo

2. šefa kuhinje

Pogoj za sprejem: pod 1. dokončana srednja strokovna izobrazba ali vsaj 8 let prakse vodenja računovodstva v gostinstvu; pod 2. visokovalificiran kuhar-ica z vsaj štiritletno prakso. V nasprotnem primeru kuhar-ica z najmanj šestletno prakso v gostinstvu.

Osební dohodek po pravilniku o delitvi osebníh dohodkov podjetja.

Pod 1. je zagotovljeno družinsko stanovanje.

Pod 2. je zagotovljeno samsko stanovanje.

1407

1416

Novice

LJUBLJANA: predavanje o hispanoameriški literaturi — To dni bo na povabilo Društva slovenskih književnikov obiskal ljubljano lektor španskega jezika na hegojski univerzi Juan O. Prenz. Na sestanku s slovenskimi književniki bo razpravljala o možnostih medsebojne literarne izmenjave med nami in Latinsko Ameriko. V sredo, dne 19. t. m., ob 11. uri bo prof. Prenz predaval na Filozofski fakulteti slušateljem romanistike in drugim, ki jih zanimajo literature Latinske Amerike. V četrtek, 20. t. m., ob 20. uri pa bo imel v prostorih Društva slovenskih književnikov javno predavanje z naslovom »Sodobni hispanoameriški romani«. To predavanje bo v srborhvaščini in prav tako ne bo samo za člane Društva slovenskih književnikov, temveč za vse, ki se zanimajo za literaturo.

KOPER: razstava »Od realizma do abstraktnosti umetnosti« — V avli koprškega muzeja so odprli razstavo reprodukcij umetniških del svetovno znanih slikarjev. Na ogled je okoli 60 reprodukcij Modiglianijevih, Piccasovih in Van Goghovih slik ter drugih slovitih platen. Razstava bo odprta do 22. februarja, ko jo bodo prenesli v Piran in Postojno. Organizira jo koprška delavska univerza.

LJUBLJANA: prvi celovečerni koncert na harfi — Izvedli smo, da bo imela naša znana harfistka Pavla Uršič-Petrič v kratkem v lastni režiji v Ljubljani svoj prvi solistični koncert. To bo delanski prvi celovečerni koncert na tem instrumentu v Ljubljani. Prva harfa, kakršno poznamo danes, je bila izdelana leta 1810 v Parizu, čeprav so za harfo pred tem že pisali skladbe znani skladatelji, tudi Mozart in Handel. Vendar niti klasika niti romantika nista posvečali večje pozornosti harfi kot solističnemu instrumentu. V orkestru jo bogateje zasledimo šele v pozni romantiki. Pravi razcvet pa je doživela z impresionizmom, ki je izkoristil svojevrstno barvitost tega instrumenta. Z razvojem izvajalske tehnike so se začeli za ta instrument zanimati vse številnejši skladatelji našega stoletja.

Med vsemi je verjetno najpomembnejša šola francoskega skladatelja španskega rodu Carlosa Salzedo. Njegova odkritja in način igranja na harfo še danes vplivajo na velike izvajalce in skladatelje. Tega in druge avtorje bo izvajala na svojem koncertu tudi naša harfistka.

Prežihove nagrade podeljene

Na večeršnjih okrajnih skupščinah svetovne Svobode in prosvetnih društev okrajna Maribor so podelili Prežihove nagrade v letu 1963.

1. Ivanu Vokaču, predsedniku kulturno umetniškega društva Gaj, Zgornja Poljskava, za predvzorno in povojno udeležbo v uspešno vodenje amaterskih kulturno umetniških organizacij ter za delo v občinskem svetovni Svobodi in prosvetnih društev Slovenska Bistrica.

2. Vlado Močanu, profesorju na učiteljski Murski Soboti, ob praznovanju šestdesetletnice rojstva za izredne uspehe, ki jih je dosegel v dolgoletnem delu s pevskimi zbori na področju občine Murska Sobotica in Lendava, za kvalitetno izvedene samostojne koncerte teh ansamblov, predvsem pa za uspeh v letu 1963 z ženskim zborom učiteljske Murske Sobotice na okrajni in republiški reviji mladinskih pevskih zborov in posredovanje strokovnega znanja ostalim zborovodjem.

3. Jožetu Zrimu, upravniku Mestne knjižnice v Murski Soboti za uspešno režijo tridesetih dramskih del v Murski Soboti in za razvoj dramskega amaterizma, nudenje strokovne pomoči dramskim skupinam na področju občine Murska Sobotica in praznovanje na področju knjižničarstva v tej občini.

4. Maniku Golarju za dolgoletno prizadevanje za nadaljnji razvoj glasbenega amaterizma v občini Gornja Radgona in za uspešno zborovodstvo predvsem mladinskega pevskega zbora osnovne šole »Elvire Tomazin« v Gornji Radgoni.

5. Jožku Hermanu za dosežene uspehe s pihalnim orkestrom DPD Svoboda »Prežihov Voranc« Ravne na Koroškem na samostojnih koncertih in tekmovalnih tekmah za dolgoletno uspešno instruktorsko službo ostalim godbam na pihal v mariborskem okraju.

6. Jožku skiljanu za dolgoletno uspešno vodenje kulturno umetniških društev, predvsem po osvoboditvi, DPD Svobode Peke-Limbis ter za poštovno delo v dosegene uspehe pri vodstvu svetovne ljudske knjižnice okrajnega sveta Svoboda Maribor.

7. Stanetu Staniču, predsedniku občinskega sveta Svoboda Ptuj za sodelovanje v predvzorno uspešno vodenje prosvetnih društev ter za uspešno predsedovanje hrvatsko okrajnemu svetu Svoboda Ptuj do leta 1958, za predsedovanje občinskemu svetu Svoboda Ptuj in za uspešno vodstvo zbora v Gorisnici.

8. Ferdu Filipiču za petnajstletno uspešno vodenje in razvoj KUD »Jože Herman« Maribor in prizadevanje

pri organizaciji in razvoju filmske vzgoje v mariborskem okraju kot predsednik okrajnega filmskega sveta Svoboda in kot organizator koncertnega življenja v Mariboru.

9. Janku Zurnanu za uspešno vodenje amaterske glasbene dejavnosti v okraju Maribor kot predsednik sveta za glasbeno dejavnost in dolgoletno prizadevanje za razvoj in umetniško rast učiteljskega pevskega zbora »Slavko Oster«.

10. Prof. Jožetu Gregorcju za dosežene uspehe pri dolgoletnem delu kot zborovodja moškega pevskega zbora DPD Svoboda »Slava Klavara«, predvsem na tekmovalnosti 1963. leta v Ljubljeni.

11. Milošu Skergetju za izredno uspešno gledališko kreacijo glavnih vlog v »Dežurni službi«, »Triptiče de Utolice« in »Hisi na robu mest« ter za organizacijsko vodstvo dramske skupine DPD Svoboda »Slava Klavara«.

Prvih devet nagradencev je prejelo doživljensko nagrado, zadnja dva pa umetniški nagradi.

Diplome in priznanja so dobili Milena Muhičeva za najboljšo žensko vlogo na tretjem festivalu dramskih amaterizma na Hvaru avgusta 1963, Anica Duh za posebno prizadevanje pri delu z dramsko skupino KUD »Emil Adamič« Zgornji Duplec, Milka Hadler za posebno prizadevanje pri oblikovanju kulturnega življenja v Mikičevu in delo tajnika občinskega sveta Svoboda Tezno, Ivo Pinterič za večletno poštovno vodenje mladinskih in pionirskih pevskih zborov v Mariboru, Dragotin Čotič za večletno organizirano vodenje glasbene dejavnosti v občini Tezno in se posebej mladinskega pihalnega orkestra DPD Svoboda Tezno, Avgust Rakuša za večletno uspešno vodenje pevskih zborov v Mariboru, Drago Lukner za posebno prizadevanje pri oblikovanju kulturnega življenja v občini Radlje in za delo predsednika občinskega sveta Svoboda v tej občini, Miloš Brišnik kot glasbeni pedagog za večletno strokovno pomoč pri rasti kakovosti amaterskih glasbenih skupin v okraju Maribor, Janja Korošec kot glasbeni pedagog in praktik za uspešno vodenje mladinskih pevskih zborov in strokovno pomoč mnogim mladinskim pevskim zborom v okraju, Avgust Loparnik za večletno uspešno delo na glasbenem področju in Franc Hajnšek kot dolgoletni organizator kulturnega življenja v Prekmurju.

Razen tega so izročili Brnu Hartmanu spominsko darilo za večletno plodno sodelovanje in pomoč pri razvoju dramatičnega v okraju Maribor.

M. K.

DRUGI VEČER SLOVENSKE POEZIJE V LJUBLJANSKI DRAMI — Zaradi izrednega zanimanja, ki ga je sprožil decembrski večer slovenske poezije v ljubljanski Drami, je Društvo slovenskih književnikov priredilo v nedeljo zvečer drugo srečanje s slovenskimi pesniki v Drami. Pesniki Alojz Gradnik, Edvard Kocbek, Anton Vodnik, Cene Vipotnik, Ciril Zlobec, Lojze Krakar, Janez Menart in Kajetan Kovič so v prepolnem auditoriju brali druge pesmi kakor prvi večer, poleg njih pa so nastopili še pesniki, ki jih v Drami decembra nismo slišali: Jože Smič, Ivan Minatti, Niko Grafenauer in Marjan Kramberger. Pred večerom je predsednica Društva slovenskih književnikov Mira Mihelič spregovorila o pomenu pesniške besede v današnjem času. Večer in nastope pesnikov, ki jih je občinstvo toplo pozdravljalo, je spremljala harfistka Stefica Žužek.

Foto: M. Švabič

Šest zagrebških predstav

Pogled na gledališko življenje sredi sezone

Letošnjo sezono zagrebška gledališča niso začela ravno kdo ve kako zadovoljivo. V treh velikih gledališčih smo videli (od septembra do konca leta 1963) samo šest dramskih premier, pravzaprav samo pet, ker je imela ena izmed njih bolj značajan obnovljen predstav. Za sedaj torej zagrebška gledališča še niso izpolnila obljub, danih pred sezono.

Glede meril, ki se zdijo pri vrednotenju družbene najpomembnejše gledališča zelo pomembna, smo veseno lahko zadovoljni: od šestih premier so bila tri dela tujih avtorjev in tri domača. Kar zadeva aktualizacijo domačega dramskega ustvarjanja smo zabeležili doletno prednost: razen enega Nušića smo videli dvojce del sodobnikov Pere Budaka in Velimira Lukiča, od tujih avtorjev pa niti enega živga pisca: Rollanda, Jeana Giraudoux in Maksima Gorkega.

Sezono je odprlo Hrvatsko narodno gledališče s temeljito prenovljeno dramo Pere Budaka »Meteza«, v režiji igralca tega gledališča Ljudevita Galica.

Drama je pred dvajsetimi leti v režiji istega režiserja dosegla več izvedb in viden uspeh tako pri publikih kot pri kritiki. Drama iz tako imenovanega ljudskega življenja, polna razbrazdanih strasti in dramatičnega dogajanja, je dokaj hvala, saj ima nekaj učinkovitih vlog in je dramaturško spretno gradena, vsaj kar zadeva nenehno gradacijo spopadov. Prežeta je s folklorno romantiko naših hrabrov, odlikujejo jo lirčna vzdušja, ideja, da je človek zmogel toliko močan, da v zmagi nad volki v metcu zmaga tudi volka v samem sebi. Po fabuli in obdelavi je drama iz narodnega življenja z realistično tendenco, opira na tradicijo našega desetletja in desetletja ne ravno kdo ve kako radodarnega nacionalnega repertoarja, ki pa je imel zmeraj odmev pri publiku.

Tokrat uprizoritev »Meteza« ni bila uspešna. Vse je bilo na ravni korektno obvladane obriti in prav zato je bil temeljit vtis: hladnost, anemičnost in izumetničenost. Ljudevit Galic, sentimentalno naslonjen na vzdušje, oživljeno na praznovdih, je tokrat ustvaril »drugo verzijo« izvedbe »Meteza«, resda jasno v razporedu gradiva in logično v komponiranju scen, vendar brez pravega poetičnega, in s tem tudi realističnega vzdušja. Tokrat je bil »Meteza«

mi obritniško dobra, ne pa tudi umetniško ustvarjena predstava. To je bila fotografija pravice, brez prostorske dimenzije, to je bil prostor brez ozadja, bili so glasovi brez odmeva, meteh brez elementarne stihije, kriki in besbrez pobude, drama brez tragike. Galic je tokrat zelo uspešno pokazal, kako je treba narediti predstavo, ni pa se mu posrečilo pokazati, kako se predstava ustvari. Vednotenju družbene najpomembnejše gledališča zelo pomembna, smo veseno lahko zadovoljni: od šestih premier so bila tri dela tujih avtorjev in tri domača. Kar zadeva aktualizacijo domačega dramskega ustvarjanja smo zabeležili doletno prednost: razen enega Nušića smo videli dvojce del sodobnikov Pere Budaka in Velimira Lukiča, od tujih avtorjev pa niti enega živga pisca: Rollanda, Jeana Giraudoux in Maksima Gorkega.

Druga premiera v Zagrebu je bila v gledališču »Komedijska«. Režiser Davor Šošić je kot gost zrealiziral komedijo Branislava Nušića »Zaljubljeni ostalci« (na čast ljubitelja velikih komediografov) in priletno več mlajših igralcev, še nedavno študentov Akademije za igralstvo umetnost. Predstava ni opravičila pričakovanj. Nušićev grotesk, ki je Šošić zrealiziral na podlagi dveh konceptov, ki drug drugega izključujeta: v posameznih scenah smo videli realistično, nadrobno sliko nšičevskega ambienta, v nekaterih pa je režiser tako zelo reduciiral realistične elemente, da smo dobili pleskovite, ostro stilizirane prizore. Takšna je bila celotna izvedba. Zaradi tega dilem v medijih dela je komedija izgubila komičnost in je zanimiva je kot odskri eksperiment z mladimi igralci, med katerimi je bilo najbolj opaziti Ivo Serdara, mladega igralca Komedijske, ki je veliko obeta. Kritika je različno komentirala to premiero. Reprezitve izvedbe so dokaj pogostne in predstava ima svoje gledalce.

Tudi tretja zagrebška premiera je bila delo domačega avtorja. V izvedbi igralnega ansambla »Komedijske« smo vi-

deli farso Velimira Lukiča »Dolgo življenje kralja Osvalda«. Predstava je režiral mladi režiser Nikola Petrović. Lukičeva farsa je bila privrkat izvedena v Beogradskem narodnem gledališču, lani pa so jo uprizorili na festivalu malih odrov v Sarajevu, kjer je bila nagrada. Nikola Petrović je zrealiziral predstavo, ki jo odlikuje nekaj izrazitih kvalitativnih: celotna izvedba učinkovito teži k duhovitim grotesknim rešitvam. Tempo predstave ne pade do konca, režiserju se je posrečilo igralske prilagoditve situacij in besedilo, razen tega in je polno aluzij, ki danes nimajo več svojega pravega učinka. Paro je zgradil predstavo na protestu proti dehumanizaciji, ki jo povzroča prodor kapitala. Režija je razmeroma statična, v nekaterih scenah skoraj operna. V tej predstavi je dala Bela Križna eno svojih najboljših vlog. Z velikim razponom igralskega izraza, s čisto igro v poetičnih scenah »morosti«, polna duha in scenah podzemlja, ko kuje maščevanje. Nedvomno je to eden njenih najboljših odskri dosežkov.

Režiser Vanča Kljaković, ki se nima velike režiserske izkušnje, je v Zagrebškem dramskem gledališču zrealiziral Komisijske za sklepanje in odgovodi delovnih razmerij pri Kovinskem podjetju KLIMA — CELJE razpisuje naslednja delovna mesta:

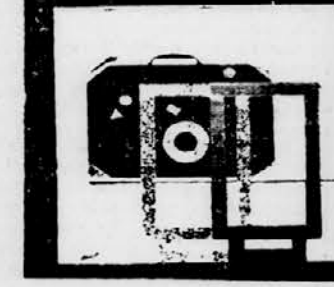
1. operativna služba v instalacijah vodovoda in centralnih kurjav

2. monterje — instalacij vodovoda in centralnih kurjav

Pogoji: pod št. 1. tehniška srednja šola, delovodska šola ali VK z mojstrskim izpitom in večletno prakso; pod št. 2. kvalificiran ali polkvalificiran delavec s prakso v instalacijah.

Interesenti s področja Ljubljane naj se zgledajo pri vodji sektorja gradbišča Ljubljana, v Ljubljani Zakotnikova ulica, telefon št. 30-901.

Vsi ostali interesenti naj se zgledajo v splošnem sektorju podjetja KLIMA — Celje, Vodnikova št. 6. 1279

4. SEJEM GOSTINSKE OPREME
7.15.III.1964
Razstavišče Mariborski sejem - Maribor

STUART CLOETE

GAZELA

31. nadaljevanje

Vstal je.

»Lahko noč, brat moj,« mu je rekla.

On pa je rekel: »Ne boj se. Stori bom, kar si si zamislila. Dolg bo poplaval.«

Potem, ko je Zambezi izročil pismo in parkirni avto, je pričel premišljevat o Marii Teresi. O tem, kaj se zgodi s človekom, če ima v sebi nekaj bele krvi. Bila mu je sestrična — njegov oče in njena mati sta si bila brat in sestra, a to je vedelo le malo ljudi. Prav gotovo noben belec. Zanj je bilo najbolj presenetljivo to, da je dosegla v svetu belega človeka tolikšen uspeh in da je znala tako odlično postavljati načrte. Kajpada, v žilah ji je plala odra — njena mati je bila hči kralja. Obaja sta bila čedna in pogumna, pa tudi na zunaj sta se vedla kakor prava princesa in kak kapitan. Toda ta zmoglost za načrtovanje, ta zmoglost za čakanje, to ni afriška lastnost. To je podedovala po svojem očetu. Načrt pa je naredila že pred leti in je potrpežljivo čakala, da napoči čas, ko ga bo lahko uresničila.

Njegova očeja je imel rad. Vsi so ga imeli radi. Vseč jim je bilo to, kako se jim je znal približati. Vseč jim je bilo, kako je rekel: »Jaz sem tujec, a rad bi vam bil prijatelj in rad bi se poročil z lepim dekletom, če bi bila ona za-

dovoljna z menoj.« Vedel je, da se bo morala privaditi kislemu belskemu vonju, pa je dejal: »Poročil se bom z njo po obeh obredih. Po vašem obredu bom plačal dovolno lobolo; po našem obredu pa ne maram, da bi koga klobučka. Toda pri tem maram, da dovolite mi, da čemu silim. Ne maram pritiska. Dovolite mi, da ji dvorim po svoje, potem pa dovolite njej, da pride k meni s smehljajem na ustih. Če bi hotel imeti črno ljubico, bi si jih lahko našel, kolikor bi hotel.« In vedeli so, da ima prav. Za nekaj denarja, za kako kravo ali dve, za nekaj pijske ali staro puško bi lahko skoraj povsod dobil štirinajstletno šangaansko dekle, ki bi jo potem vzdrževal, kolikor dolgo bi se mu pač ljubilo, nakar bi jo izmalčeno in oropano mladosti izročil kakemu revnejšemu kmetu ali majhnemu uradniku. In tako bi šlo dalje, dokler ne bi vsa prepojena z alkoholom in boleznimi umrla v kaki luknji. Toda predlog, ki ga je dal, je bil časten. Sam je pojasnil, da je prišel do tega sklepa zato, ker v deželi s takimi vremenskimi razmerami in drugimi okoliščinami ne bi mogla živeti nobena ženska njegovega rodu, tudi če bi bila sicer voljna priti. Rekel je, da ima smisel za dom, da bi se rad ustalil in si ustvaril družino v pravem domu in da je prišel do tega zaključka, da je to najboljša rešitev. Ščasoma je postal skoraj povsem njičljiv, spoznal je njihove običaje in se naučil njihovega jezika, tako kakor je sestra njegovega očeta postala skoro prava belka, nosila belska oblačila in govorila portugalsko prav tako dobro kot on zuluščino. Toda v Marii Teresi je bil še en del, ki ga ni poznal noben belec in ki ga je pravkar videl on sam — to je bila Kača v travi. Bila je čarodejka, ki je je teh vedlin in znanja naučil njen stari oče Sabana, velik vrač, čigar ime ljudje njegovega rodu še

dandanes izgovarjajo s strahom in spoštovanjem.

Zdaj se približuje zaključku nekaj, kar se je začelo pred desetimi leti. Maševanje. Ona, ki je lepa in napol bela, bo sredstvo, ki ga bo izvršilo. Pred dvajsetimi, davnimi časi je sam želel ubiti Mackinsena, pa ga je ona odvračala od te misli. Ubiti ga je moglo kadarkoli, zato lahko s tem počakajo. Umor je zadnje sredstvo, po katerem poseže. V preiskavi okrog umora bi prišlo na dan preveč tega — prišlo bi na dan skrivnostni, ki so našemu ljudstvu sveto izročilo. Predlagal je, naj bi ga zastrupili, in ona je rekla, da je to že dosti boljše, a še zmerom nevarno — najbolje je čakati, načrtovati, čakati nekega dne jim bo sam izročil sredstvo, ki bo njega samega uničilo. V žepu je odpiral pet šaržerjev z mehkonosnimi naboji, ki jih je ukradel svojemu gospodarju. Sreča ga je bolelo. Prvič v življenju je nekaj ukradel.

Maria Teresa se je odpravljala spat. Smehljala se je. Ubogi senhor Frazer. Ubogi človek, kako slabo vest ima. Vsakokrat, kadar je srečen, meni, da ne dela prav. Ubogi senhor Frazer... človek z mnogimi problemi, je premišljevala. Še enkrat je preverila svoje načrte. To je bil manj dejanski načrt kakor zaporedje za razporejanje dogodkov v želeno sosledje, za izbiro pravih ljudi ob pravem času in na pravem kraju ter upanje, da se bo vse izteklo najbolje — ali najslabše, kakor pa gledaš.

Ko je tako vse še enkrat premislila in prišla do zaključka, da zdaj ni treba ukreniti ničesar več, je ugasnila luč in se pričela pogrezati v sen. Ob tem se je smehljala in premišljevala, kako dober mož bi bil Joao Gonzalez in kako lepo bi se podala dva velika slonja okla na srebrnih verigah veliki dvorani v njenem domu na Portugalskem. Mackinsen bi bil seveda mr-

tev, a ona bi se ga spominjala. Ob sleherni obletnici njegove smrti bi priredila zabavo. Mizo bi pripravila namesto v jedilnici kar v dvorani, velika okla pa bi okrasili s cveticami.

Trgovina

Frazerja, ki se je oblačil, je zmotil Mackinsen. »No,« je rekel, »načrti so se za spoznanje spremenili.« Zdelo se je, da se nad nečim rahlo zabava.

»Spremenili? Mar ne gremo tako zgodaj, ali kaj?«

»Maria Teresa mi je sporočila, da pojde z nami. Peljala se bo z lastnim avtom, sofirol pa bo pomočnik Joaoa Gonsalveza, ki dobro pozna džunglo.«

Zato je torej govorila z lovcom o fantu. Že tedaj je nameravala iti, ali pa se vsaj še ni dokončno odločila, da ne bo šla. Ženske imajo res zavita pota. Rekel je: »Kaj pa bo z njeno pogodbo?«

»Saj jo lahko zmerom prekinem. Lahko jo odložim za poznejši čas ali pa plača majhno odškodnino. Njena pogodba je bila kos papirja. Bila je samo izgovor, da lahko pleše, postranski dohodek, s katerim si je plačevala za bencin in za plešo.« Tleskanje ji je prišlo na um. »Kaj pa je nekaj tisoč esudodov več ali manj za Gazelo? Semkaj jo je klical Afrika, ne pa Samova pogodba. To je bil izgovor, fasada, kakor bi rekli vi, za neki globlji psiho- loški razlog. Ta je morda tudi v kaki zvezi z menoj.« je rekel. »Jaz sem jo očaral. Ko sva se v Lizboni seznanila, ni mogla odtrgati pogleda od mene.«

»To se pravi, da pravzaprav ni nobene spremembe,« je rekel Frazer.

Menim, da tekmovalne s poklicnimi dosežki in mehaniko prenašanje izkušenj s poklicnih področij v amatersko dejavnost ni prava vsebina amaterizma, čeprav je pri nas tudi v drugih amaterskih panogah, na primer v dramski dejavnosti, pravzaprav že praksa. V filmu takšne smerice jemljejo amaterji ustvarjalno individualnost, ki se lahko razvija predvsem na lastnih, eksperimentalnih poteh. Ozki trak in amaterska samoiniciativnost sta vsekakor kar najboljše priliko za iskanje in poskušanje, ki pa sta v festivalnem programu slovenskih filmskih amaterjev le malokje prisla do izraza.

Izvirno hotenje smo na festivalu pravzaprav lahko sledili le pri enem avtorju, pri mladem Janezu Megliču, ki si je skupaj z dr. Henrikom Neubauerjem pridobil drugo nagrado v zvrsti žanrskega filma za eksperimentalni zapis baletne miniature »Na konicah prstov« in je tudi s samostojnim filmom o Navju »Slovenski Parnase« združil upanje v svoj razvoj.

V takšnem prizadevanju, živem ritmu iskane, čeprav se oviranem od začasnih zahtev in spodspravljen, se je dovolj priklupno predstavil izbor filmov Koroškega kinokluba, saj so bili v njem vidno zastopani žanrski filmi. Žanr je namreč za amaterja področje, v katerem lahko oblikuje mnogo bolj sproščeno in samosvoj, saj razvija lastno idejo in ji išče primerne filmske izraz. Koroški filmarji so v tem resda šele na začetku poti in napake, ki jih ovirajo, so pravzaprav značilne za amaterski film nasploh, čeprav so jih ljubljanski amaterji pokazali v mnogo manjši meri.

Predvsem se odpira vprašanje komentarjev, ki so bodisi besedno preobremenjeni in patetični, bodisi skrajne preprostosti. Tudi glasbena oprema je marsikje veliko preveč šablonska in nedomiselnja. Mar ne bi bilo mogoče navezati sodelovanja in poiskati pomoči, na primer, pri klubih mladih literatov ali pri glasbenih krožkih? Zelo skromne literarne ambicije sta razodevala tudi sinopsisa za oba igrana filma na amaterskem festivalu.

Za povzete še enkrat: če želijo amaterji svojo filmsko dejavnost dvigniti nad družinsko in prijateljsko razvedrilo, morajo na pot samostojnega iskanja, ne pa na pot varitiranja poklicnega kratkega filma. In če je žirija v uvodni festivalski besedi posvarila pred eksperimentom, ki je sam sebi namen, njenega svarila ni smerno splošiti na sleherni pobudo, ki nujno vodi skozi poskuse.

STANKA GODNIC

MARIBOR

Kako kriti dosedanji primanjkljaj?

Izdatki osnovnega zdravstvenega zavarovanja večji od premij kmetov

Kot vse kaže, premija kmetijskih proizvajalcev, ki je potrebna za kritje izdatkov osnovnega zdravstvenega zavarovanja v mariborskem okraju, ni lani zadostovala za kritje tekočih izdatkov in primanjkljaja iz prejšnjih let. Zato je sklad zdravstvenega zavarovanja kmetijskih proizvajalcev pri komunalnem zavodu za socialno zavarovanje Maribor zaključil poslovno leto 1963 s 60.305.000 din primanjkljaja, sklad pri komunalnem zavodu za socialno zavarovanje Murska Sobota pa z okoli 63 milijoni dinarjev primanjkljaja.

Skupni primanjkljaj obeh skladov je 123 milijonov dinarjev; od tega 88.626.000 din za lani, razlika pa za pretekla leta. Na področju nekdanjega okrajnega zavoda za socialno zavarovanje Maribor so lani vse občine izkazale izgubo, izjemo občine Maribor-Tabor, ki je imela 1.429.000 presežka. Največji primanjkljaj so zabeležile občine Lenart (nad 12 milijonov), Slovenski Bistrica (nad 10 milijonov), Ptuj (nad 9 milijonov) in Or-

mož (blizu 10 milijonov). V Pomurju pa izkazuje občina Gornja Radgona 7,5 milijona, občina Ljutomer pa 2,2 milijona din presežka. Po drugi strani pa znaša primanjkljaj v občini Murska Sobota 32,6 milijona, v občini Lendava pa 9 milijonov dinarjev. Izguba je nastala zaradi prenizke realizacije dohodkov, kar je posledica odpisov zaradi odkupa zemljišč in neizterjanih prispevkov. Po drugi strani so pa kmetijski pro-

izvajalci intenzivneje uporabljali zdravstvene storitve, katerim so se dvignile cene kakor tudi zdravilom.

O tem problemu bodo danes razpravljali na seji okrajne skupščine Maribor. Obstaja predlog, naj bi letos plačali kmetijski proizvajalci za kritje izdatkov osnovnega zdravstvenega zavarovanja premijo, in sicer na območju mariborskega komunalnega zavoda v višini 6 % od katastrskega dohodka in 3000 din za kmetijsko gospodarstvo, na območju komunalnega zavoda Murska Sobota pa v višini 8 % od katastrskega dohodka in 3000 din na kmetijsko gospodarstvo. Na okrajni skupščini so izračunali, da bosta oba sklada tudi pri novih premijah ob koncu leta deficitarna. Upravni odbor murskosobotskega sklada je predlagal, naj bi bila stopnja pre-

mije enaka za ves okraj s tem, da bi se presežki in primanjkljaji izravnavali med občinami vsega okraja. Ta predlog bi terjal združitve obeh skladov, kar pa ni v skladu z zveznim zakonom o zdravstvenem zavarovanju kmetov. Le-ta namreč predvideva, da kmetijski proizvajalci uresničujejo samopopravo zdravstvenega zavarovanja po skupščinah komunalnih skupnosti.

V razpravah vedno bolj prevladuje mnenje, da bi republika morala to problematiko čimprej rešiti, saj so problemi v drugih predelih več ali manj podobni. Pričakuje se nov zakon o zavarovanju kmetov glede na to, da zakon o organizaciji in financiranju socialnega zavarovanja predvideva ustanavljanje skupnosti kmetov po komunalnih skupnostih socialnega zavarovanja. M. K.

Izobraževanje — neogibna investicija

Blizu 400 proizvodnih delavcev v Žalcu se strokovno izobražuje

Osnovna delovna sila, zaposlena v proizvodnih obratih kmetijskega kombinata Žalec, so nekvalificirani delavci. Vendar s stalnim večanjem obsega lastne kmetijske proizvodnje, bodisi v hmeljarstvu, živinoreji in sadijarstvu, potrebuje kombinat tudi strokovno dovolj usposobljenega delavca-hmeljarja, živinorejca ali sadijara. Proizvodne zahteve narekujejo tudi pri izobraževanju ljudi večjo sistematičnost. Zategadel so v kmetijskem kombinatu Žalec začeli pozimi sistematično izobraževanje.

LOVRENC NA POH.

Lepši časi za zdravstveno službo

Zdravstveni dom v Lovrencu posluje za okoli 3500 prebivalcev. Lani je opravil v splošni ambulanti 8325 pregledov. Od tega je bilo 4709 ponovnih pregledov, 377 bolnikov pa poslanih k specialistom. Splošni zdravnik je moral opraviti še 721 hišnih obiskov, babica pa celo 1100.

Približno enak obseg dela predvidevajo letos. Upajo, da bodo delovni pogoji že ugodnejši, ker bo dograjen nov zdravstveni dom. Predzadavati so začeli že lani, vendar je zima preprečila dograditev. V novih prostorih bodo sodobno urejene ordinacije in vsi pomožni prostori za laboratorijske, tehnične, ročno delarske in rentgenom. Če upoštevamo še lanskoletno pridobitev — samostojno zobno ambulanto, lahko rečemo, da se obetajo zdravstvu v Lovrencu lepši časi. I. P.

Naš razgovor

Več za izpopolnitev kadrovske vrzeli

Kadrovske socialne službe v Lenartu se še niso uveljavile

V občini Lenart občutno manjka strokovnih kadrov. Zategadel smo postavili nekaj vprašanj sekretarki občinskega odbora SZDL in ljudski poslanki JELKI FIRBASOVI.

— Kaj so storile delovne organizacije za pridobivanje kadrov?

— Moram povedati, da delovne organizacije v lenartski občini do sedaj temu niso posvečale potrebne pozornosti. Solanje je bilo bolj ali manj prepuščeno posameznim odgovornim uslužbenim, ki so delali brez potrebne analize, ki bi naj pokazale potrebe po strokovnjakih na podlagi dolgoročnega proizvodnega programa. Izjemoma so solanju bodočih strokovnjakov posvetili precejšnjo skrb lani v kmetijski zadrugi Lenart, kjer so za to izdelali sedemletni načrt. Računajo, da se bo v delovno organizacijo do leta 1970 vrnilo vsako leto po osem novih strokovnjakov.

— Kakšno vlogo imajo kadrovske socialne službe in kako so se uveljavile?

— V naših delovnih organizacijah, razen v lenartski zadrugi, nimajo kadrovske socialnih služb, ki bi pa bile nujno potrebne. V nekaterih organizacijah so sicer pričeli ustanavljati te službe, ki pa se v začetni fazi bolj ukvarjajo s personalnimi vprašanji, manj pa so izvajalci kadrovske politike, ki jo oblikujejo organi samoupravljanja. Občinski odbor SZDL si prizadeva, da bi v vseh večjih delovnih organizacijah ustanovil kadrovske socialne službe.

— Občina Lenart je izdelala že precej strokovnjakov, ki pa so se zaposlili izven občine. Lahko poveste, zakaj so to napravili?

— Res je. Občina je izdelala že več ekonomistov, kmetijskih in drugih strokovnjakov, ki pa so odšli drugam. Osnovni vzrok je po-

mojem v tem, da nekatere delovne organizacije v drugih občinah, ki imajo sredstva, te strokovnjake odkupujejo. Ni malo primerov, ko so stipendisti pripravljali vrtni stropnjaki samo zato, da se lahko zaposlijo drugod, kjer jim nudijo pretirano visoke nagrade in udobje. Naše delovne organizacije so do sedaj precej grešile, saj so so-

male zvečne ljudi, ki stanujejo izven občine.

— Kakšne so potrebe po novih strokovnjakih?

— V naši občini so velike. Naj navedem podatek, da bi takoj potrebovali kakih 200 strokovnjakov in visoko kvalificiranih delavcev. Ob takih potrebah se seveda delovnim organizacijam nalagajo znatne obveznosti, ki jih bo treba izpolniti, če bomo hoteli proizvodnjo povečati in izboljšati. Zavezujemo se za to, da podjetja čimprej oddajo večja sredstva za solanje novih kadrov. Razmišljamo pa tudi o gradnji stanovanj za te ljudi.

TONE STEFANEČ

Nova bencinska črpalka v Ožbaltu

V Ožbaltu bodo letos začeli graditi bencinsko črpalko, za katero bosta prispevala sredstva KZ Podvelka in podjetje Petrol. Črpalka bo moderno urejena in sodobno opremljena. L. K.

CESTA GORICA-SEŽANA je v glavnem asfaltirana, razen odseka 1,5 km Steške pri Braniku. Tu so pred dobrim tednom začeli zemeljska dela za nov most čez potok Branik. Delavci cestnega podjetja Nova Gorica računajo, da bo do začetka turistične sezone ta most zgrajen. Zanj bodo porabili 28 milijonov dinarjev. Foto: E. Selhaus

Tisoč ha zemljišč iz nakupa

Letos največ investicij v radgonski občini še vedno za razvoj kmetijstva

Vrednost proizvodnje bo letos v radgonski občini po predvidevanjih družbenega plana znatno presegla 10 milijard dinarjev, oziroma se bo v primerjavi z minulim letom povečala za 19 odstotkov. Največji napredek proizvodnje si obetajo v industriji, gradbeništvu in obrti. Kmetištvo pa ostaja še nadalje z več kot polovico ustvarjenega skupnega dohodka osrednjega gospodarskega panoga. Dosedanje visoke naložbe in približno eno milijardo novih investicij v kmetištvo v tem letu bodo morali opravičiti predvsem v živinoreji.

Obseg proizvodnje v radgonski občini letos temelji na gospodarskih dosežkih v minulim letu, ko so v vseh gospodarskih panogah znatno presegli planske obveznosti. Zaradi slabih vremenskih pogojev in premalo doslednega uresničevanja programa investicij niso dosegli predvidenega fizičnega obsega proizvodnje.

Zakaj tako?

Navzkriž s konkretno prakso

Ze vrsto let govorimo, da je treba v Mariboru, najmočnejšem trgovskem središču severne Slovenije, hitreje razvijati trgovsko mrežo in priti do zastarele organizacije trgovine k novim, sodobnim načelom trgovanja. Kot za vso našo trgovino, velja posebej za mariborsko: kar najhitreje uvajati specializacijo prodajal, v novih gradnjah pa samopostrežbo in samozbirno.

Na sestankih predstavnikov trgovskih podjetij, ob sprejemanju družbenih načrtov občin in okraja in na drugih forumih so bila ta načela sprejeta kot edino pravila. Predstavniki trgovine so se strinjali, da je treba uvesti skrajno zmernost pri nadaljnjem investiranju v trgovino, upoštevajoč načrte o belebalojnosti, ki bi učinkovito odpravila prostorsko stisko mariborske trgovine s predvideno površino 8000 kv metrov prodajnih prostorov. Tudi sedanjega pomankanja sleherne specializacije v trgovini ne more zagovarjati nihče.

Vendar takrat, ko posameznik na področju odkazuje o svojih vlaganjih v razširitev trgovske mreže, na sprejeta načela občino pozabljajo. Vsako podjetje zastopa le svoje oke interese, ki so pogosto močno navzkriž s prizadevanji občinske skupščine in širše skupnosti za smotno rast trgovine.

Drobiljenje investicij, od katerih si ne moremo obetati občutnega zboljšanja trgovine, marveč imajo edino opravilo — trenutnih rentabilnostnih, pokazateljskih posameznih podjetij, je še vedno očita praksa. Zadnji tak primer je svet za blagovni promet občine Maribor—Center obravnaval zadržano voga Gosposka — Jurčičeva ulica. Dve trgovski podjetji sta v elabouratu za gradnjo vložili znatna sredstva, vendar je dal svet prednost tistem investitorju, ki bo imel pogoje, da gradi tak objekti, ki bo v skladu s splošnim konceptom o razvoju trgovske mreže v Mariboru. Pri tem se ni oziral na ploščena sredstva, ki jih je izvajal eden izmed zainteresentov. Upravičeno pa je postaviti vprašanje: kdo bo kriv za tako neodgovorno trošenje denarja?

J. PESTAJ

idealne izletniške točke, za katero se zanima tudi čedalje več tujih turistov, pa obeta odločilno vplivati na zastavljen nalog o realizaciji okrog 420 milijonov dinarjev, od tega znaten delež v devizah. B. B.

V nekaj vrstah

UPOŠTEVANI PREDLOGI ZBOROV OBČANOV — JAKOBSKI DOL. Na zboru občanov so poudarili, da je nujno odobriti trgovskemu podjetju potreben kredit za ureditev trgovine z mešanim blagom, ki zdaj ne ustreza najosnovnejšim pogojem. Hkrati so terjali, naj bi odobrili opravljanje gostinskih storitev enemu ali obema zainteresentoma, zakaj kraj je zaradi prestrogih meril sanitarne inspekcije že leto dni brez gostišča. Svet za blagovni promet občine Center je oba predloga zborov občanov rešil ugodno. J.

LETOS NAJ BI DOGRADILI MLADINSKI DOM — CRNA. Na plenarnem občinskem odboru zveze mladine na Ravnah so med drugim sklenili, da bodo letos poskušali vse možnosti, da bi dogradili mladinski dom v Črni na Koroškem. Pri tem objektu je tamkajšnja mladina že veliko prostovoljno delala, vendar brez strokovne delovne sile doma ne bodo mogli dograditi. Mladina bi prostoro nujno potrebovala, stavba pa sedaj propada. —ka

USPEŠNE PROIZVODNE KONFERENCE MLADIH — SLOVENJ GRADEC. Najboljše uspehe pri proizvodnih konferencah mladih, ki jih uvajajo v slovenjegraški občini, so zabeležili v tovarni usnja. Na petih sestankih je mladina obširno obravnavala proizvodne probleme in svoje delo. Podobne konference so postale stalna oblika dela tudi v tovarni meril in v podjetju Komfort-zašita. P.

Ne gre prenesti tudi obsežno zastavljenega programa razvoja v gostinstvu. Najpomembnejša pridobitev v obmejni Radgoni bo vsakokrat nov hotel v Radenah pa sodobna restavracija. Nadaljnje urejanje Negovskega jezera,

TRANSJUG

FILIALA LJUBLJANA

IGRISKA ULICA ŠTEVILKA 12

razpisuje

za delovna mesta POSLOVALNICE LJUBLJANA —

prosta mesta za:

2 POMOŽNA KNJIGOVODJA

s triletno prakso

3 POMOČNIKE REFERENTOV

s triletno prakso v zunanji trgovini

DAKTILOGRAFA

zazeleno znanje nemščine

Službo lahko nastopite takoj.

Plača po dogovoru.

1325

Podjetje

»SPORT-OPREMA«

Ljubljana, Vižmarje 1

sprejme

v delovno razmerje:

— KV sedlarje

— KV ključavničarje

— KV lesostrugarja

— kurirko-snažilko

Pismene ponudbe oddajte

v upravi podjetja. Nastop

službe je mogoč takoj ali

po dogovoru. Stanovanja

niso zagotovljena. 1353

»MELAPAN«

Kemična tovarna

Kočevje

razpisuje prodajo za

OSEBNI AVTOMOBIL

FIAT — 1400 BJ

Prednost do nakupa imajo

gospodarske organizacije,

kolikor ne bi bilo

interesentov pa zasebniki.

Rok prijave 10 dni po ob-

javi. 1406

KROJASKO PODJETJE

NOVOST v Ljubljani

razpisuje

naslednji mesti:

1. FINANČNEGA

KNJIGOVODJE

2. SNAŽILKE

Pogoji: pod 1. dokončana

ekonomska srednja šola s

praksom; pod 2. honorarna

zaposlitev. — Stanovanje

ni zagotovljeno. — Osebn

dohodek po pravilniku. —

Ponudbe, pismeno ali o-

sežno v upravo, Poljanska

cesta št. 11. 1866

GOSPODARSKA ORGANIZACIJA

Mestni vodovod - Ljubljana

razpisuje delovna mesta za:

— ekonomista

— strojne tehnika

— gradbenega tehnika

— administratorja

— vodovodne instalaterje in klju-

čavničarje

— nekvalificirane delavce

možnost priuči

— odbiralec vodomerov

Pismene ponudbe pošljite upravi podjetja,

Krekov trg 10. 1289

RAZNAŠALKA - CA

ZA DOSTAVO JUTRANJKA »DELO«

NAROCNIKOM NA DOM

ZA TEREN CENTER SPREJME TAKOJ

podružnica ČP »DELO« — KRANJ

Upravni odbor KLINIKE ZA OTORINOLARINGOLOGIO V LJUBLJANI

razpisuje naslednji delovni mesti:

1. ZDRAVNIKA ANESTEZISTA

2. ZDRAVNIKA SPECIALIZANTA

iz anestezije

Pogoji: pod 1. zdravnik s specializacijo iz anestezije,

pod 2. zdravnik z dokončanim študijem in odobreno

specializacijo iz otorinolaringologije.

Osebn dohodki po pravilniku o delitvi osebnega

dohodka. Nastop mogoč takoj. Razpis velja do za-

sedbe delovnih mest. Ponudbe pošljite na naslov:

Upravni odbor Klinike za otorinolaringologijo,

Ljubljana, Zaloška 2. 1409

DALI SMO V TISK DELO DR. MILANA STEVANOVIČA:

Komericalizacija železnic v pogojih delavskega samoupravljanja

Delo obsega v petih poglavjih obsežno stvarno o zgodovinskem razvoju in problemih gospodarskega poslovanja železnic, o ekonomskih instrumentih in organizacijskih oblikah za izvajanje komercializacije ter o nujnosti rentabilnega gospodarjenja na progah železniških transportnih podjetij.

Ker vsebuje knjiga med drugim tudi predloge za spremembo načina gospodarjenja, bo koristila vsem, ki se zanimajo za reformo tarifnega sistema in formiranje transportnih dohodkov v železniško transportnih podjetjih. Zlasti je uporabna kot učna knjiga v strokovnih šolah in tečajih.

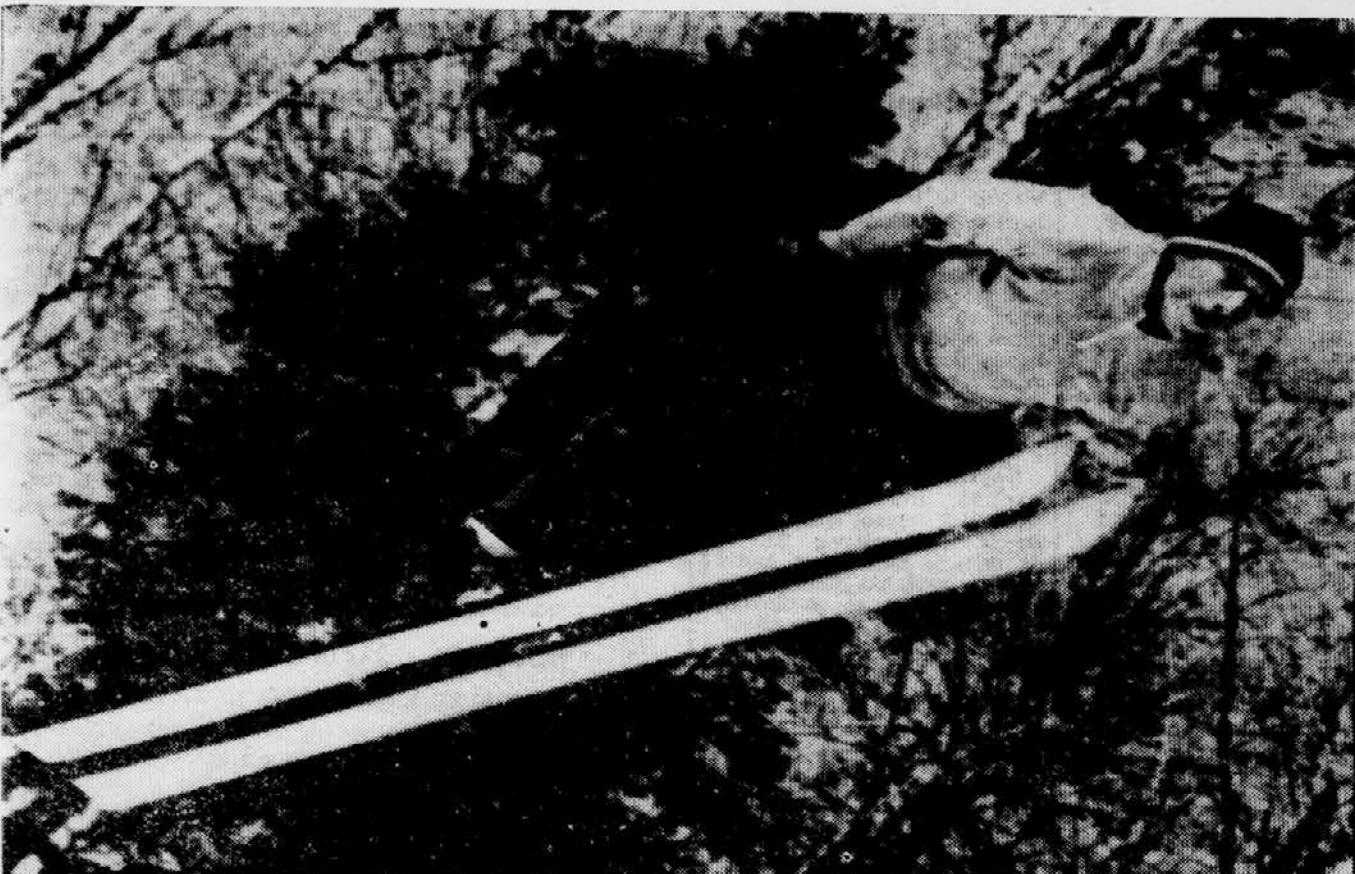
Knjiga bo izšla v srbohrvaškem jeziku marca 1964 po ceni 1200 do 1500 dinarjev, odvisno od števila tiskanih izvodov.

Naročila sprejema Turistično-transportni biro v Ljubljani, Titova 32. Telefon 31852.

1420

OVCE SO NASLE PASO NA OBALI — 130 ovc kmetijske zadruge Pivka se vsak dan pase na obali pri Kopru, noči pa prebijejo v Vanganelu. Foto: E. Selhaus

Poleti in Planica

Ob velikih daljavah, ki so jih ponovno dosegli pri smučarskih poletih v Oberstdorfu, se je prenekaler upraskal, kaj bo z našo velikanko v Planici. Na lanskem »Tednu smučarskih poletov« smo v zibelki te sportne zvrsti dosegli kaj skorajne rezultate, zlasti se, če jih primerjamo z nemškim Oberstdorфом in avstrijskim Kulmorn, kjer je Nemec Peter Lesser leta 1962 pri 12. mestu štobiljev svetovni rekord — 141 m.

Znano je, da sta bili dolgo časa obe veliki skakalnici v senci Bloudkove moštvoine v Planici, potem pa so ju na novo postavili, tako da so po preplehli in s tem tudi nekoliko zmanjšali obseg. Dejstvo je, da zaradi povečanja skakalnice v Oberstdorfu in Kulmorn zanimanje za Planico v svetu popuša. Grenka je resnica, da po dolgotrajni borbi, s katero smo prav s Planico uveljavili smučarske polete v svetu, ta čas drugi skušajo uresničiti zgodovinske besede velikega konstruktorja inž. Stanka Bloudka, ki jih je izdelal leta 1947: »Možni so smučarski poleti do 160 m, ki bi bili v ustreznem obličinu obrobim skakalcom povsem nevarni. Ponoviti je treba našo velikanko ali pa bom zanj poiskal novo lego, prav tako v Planici«.

Se imam v ušesih besede pokojnega inženirja, pionirja in gradnji velikih skakalnic — inž. Heini Klopfer, konstruktor velikanke v Oberstdorfu g. je posnel, ko je podarjal približno takole: »Ne potesljiva želja človeka, da bi letel po zraku tudi brez kril, ob pomoči skromnega sredstva, kot so na primer smuči, se uresničuje. To, kar delamo mi v Planici, ni megolomanstvo, človek ne bo nikdar sadonosen s tem, kar je ustvaril, hotel bo še več, žel bo naprej...«.

Videz je, da je za nas napočil čas odločitve. Ali bomo pustili Planico takšno, kot je bila še pred 16 leti oziroma vedno manjšemu zanimanju in žitotvarju ali pa jo bomo povečali in oleskali, skratka napravili sodobnejšo, tako da bo kos svojima velikima tekmovalca po športni, atrakciji in s tem tudi turistični plati. Prihodnje leto bodo smučarski poleti v Kulmorn, potem pa je spet na vrsti Planica. Strokovnjaki menijo, da njeno povečanje s poglobitvijo dela oziroma izteka ne bi terjala pretirano velikih stroškov, saj bi jih lahko pripravili priraditve in dobrane urejevalne Planice nasploh kaj kmalu poizkusili.

D. KURET

Jurman in Bogataj mladinska prvaka v skokih

KRANJ, 17. febr. — Na letošnjem republikanskem prvenstvu v smučarskih skokih za mladince, ki je bilo v nedeljo popoldne v Kranju na 45-metrski skakalnici, je nastopilo nad 130 mladincev iz 26 županij.

Med mladimi mladinci je bil tudi tokrat najboljši Janek Jurman (E), vendar se mu je približal Kranjec Peter Stefančič, ki letos prvič nastopa v konkurenci starejših mladincev. Nekoliko časa pred koncem moštvoine, ki je tokrat zasedla šele tretje mesto, viden napredek so pokazali Jurman in Bogataj. Jurman je v konkurenci mladincev je krepko zmagal Kranjec Vinko Bogataj, prenesli pa je Miha Krmar in Mojstern. Jurman je, medtem ko je lani državnih prvakov Dolhar iz Ljubljane pristal tokrat šele na tretjem mestu. Zmaga velikega števila nastopajočih, se je pridružil precej zvečja. Sodiškimu zboru lahko zamerimo, da je objavil rezultate šele okoli 20. ure zvečer, tako da so morali tekmovalci več kot dve uri čakati na objavo in razglasi rezultatov.

Rezultati — Starejši mladinci: 1. Jurman (E) 214,3 (37,5, 40), 2. Stefančič (E) 203,8 (36,5, 39), 3. Dolhar (E) 194,9 (35,5, 37,5), 4. Malej (Jav) 191,9 (35,5, 38,5), 5. Babšek (E) 191,9 (35, 38,5).

Mlajši mladinci: 1. Bogataj (Tr) 201,9 (33,5, 37), 2. Krmar (Moj) 195,3 (34,5, 37,5), 3. Dolhar (E) 189,6 (34, 36,5), 4. Kline (Mar) 180,5 (33, 35,5), 5. Pinžar (Rid) 172,3 (32, 34,5). J. JAVORNIK

POLET SVETOVNEGA REKORDERJA

Italijan Nilo Zandanel je zadnji dan smučarskih poletov v Oberstdorfu dosegel rekordno daljavo — 144 m. Posnetek kaže njegov rekordni skok, ki ga je dosegel kot predskakalec. — Telefoto AP posebej za »Delo«

★

ZMAGOVALEC IN REKORDER — Sved Sjöberg, zmagovalc Oberstdorfa (levo) in rekorder Zandanel sta si po končanih VII. poletih na tej skakalnici prisrčno stisnili roke.

Telefoto AP posebej za »Delo«

ZIMSKE ŠPORTNE IGRE ŠTUDENTOV ZAKLJUČENE

Največ zlata za študente SZ

Prihodnja zimska univerziada bo v španskih Pirenejih

SPINDLEROV MLYN, 17. februarja. — S šfatišnim tekmo so se danes tukaj končale zimske športne igre študentov vsega sveta. V šfati 3 x 4 km so bile najboljše sovjetske študentke s časom 54:21,81 pred Bolgarskami in Poljakinjami. Tudi v moški šfati 4 x 8 km je zmaga Sovjetska zveza.

Poštar — presenečenje ob kegljih

V nedeljo so na vseh petih slovenskih kegljskih steklo zadnje krogle in 96 igralcev ter vrsta funkcionarjev iz 12 slovenskih klubov je potem hitela računati »slabe« točke ter številno podrtih kegljev, pri tem pa tudi končno razvrstitev.

Končni računi so bili kar po vrsti presenetljivi. Ne toliko za vrh prvenstvene lestvice, kolikor za sredino in zanje. Tisti, ki so se obupali, v mislih da bodo izpadli, so se obrnili v republiški ligi, izpadli pa so nekateri, ki so bili najmanj na tem. To velja v prvem primeru za Konstruktora, v drugem pa za Celje, ki sta doslej imela najvišji rezultat, je da so Konstruktura rešili nekateri uspehi in tudi spodbujali drugih. Celje pa je začelo po navodilu že v Ljubljani in se celo na lastnem kegljskem ni moglo popraviti.

Novemu prvaku Braniku je treba krepko čestitati, saj je po nekaterih ocenah, ki jih je dal Triglav, medtem ko so jesenske zveze za Triglavom le v razliki v kegljih, toda z enakim številom točk Ljubljana je bila letos mnogo slabša.

Največje presenečenje pa je pripravil ljubljanski Poštar kot novinec v tej ligi, saj je po nekaterih ocenah, ki jih je dal Triglav, medtem ko so jesenske zveze za Triglavom le v razliki v kegljih, toda z enakim številom točk Ljubljana je bila letos mnogo slabša.

Ligo zapuščajo mariborska Lokomotiva, Kranjska gora, Celje in Rudar, kar jim gotovo ne bo prineslo zadovoljenja, toda ti klubi so pokazali letos preveliko zvestost in tudi premajhno mero borbenosti.

Splošna ocena letošnjega tekmovalstva mora obsegi predvsem kvaliteten napredek, saj so nekateri moštvoine dosegla mnogo rezultatov nač 6000 po-drtih kegljev, tako da rezultati pod 6000 točk niso prav nič pomembni za dobro uvrstitev.

VRSTNI RED: Branik 10 točk (33,925 keglja), Triglav 14 (33,814), Jesenice 14 (33,779), Ljubljana 22 (33,481), Poštar 32, Gradski 34, Konstruktura 37, Plomin 40, Lokomotiva 41, Kranjska gora 44, Celje 46, Rudar 56. T. B.

Danes: Trepča : Olimpija

Na stadionu za Bežigradom bo danes ob 15. uri povratna prijateljska nogometna tekma med vodilno enajstovico H. H. Jurman in Zvezda iz Zvezda. Zvezda igra (vzhod) Trepča iz Kosovske Mitrovice ter domačje Olimpije. V prvi tekmi ob morju je zmaga Trepča z 2:1.

Zmaga Przybylo doma

SZCZYRK, 17. febr. Na mednarodnem tekmovalstvu v tem poljskem smučarskem središču je zmaga Poljak Przybylo, ki se v dveh tek-mah zbral 456,8 točke, pred Čehoslovakom Rasko in Les-serjom (NDR).

Lep uspeh ravenskih tekačev v Avstriji

RAVNE, 17. febr. — Smučar-ski tekmovalci so nastopili v Avstriji, kjer so dosegli prav lep uspeh.

V konkurenci mlajših mladincev (8 km) je zmaga Poljak Przybylo (Avstr.) 20:17,0. Krlež 21:12,4. Redko (oba Fuž.) 23:27,8; 51. mladinci: Karpac 21:41,2. Kranjec (oba Fuž.) 22:10,0. Podbejsky (Avstr.) 24:18,0. Vlodvise (Fuž.) 24:27,6 itd.; ml. mladinci (3 x 3 km): Fuzinar 33:32,0. ekipa 34:18,0. ml. mladinci: Fuzinar 31:05,0. Steyermark 37:09,0 itd.

RAVNE — Zaradi pomanjka-rga snega v Ravnah sta start in cilj za državno prvenstvo v smučarskih tekih (od 20. do 23. t. m.) določena v Kodjahu.

SKLEPNE BESEDE O NAŠIH OLIMPIJCIIH (III)

Tekači: pastorki brez zaledja

Načrtnejše delo med čimštevilejšo mladino

Od četverice jugoslovanskih tekačev Cveta Pavčiča, Romana Seljaka, Janka Kobentarja in Marka Bavčeta, ki so bili na zimskih igrah v Innsbri-cku (oziroma v Seefeldu), že pred prvim startom doma ni domala nihče pričakoval pre-več razveseljenih novic. Že ta bleđa domneva je pravzaprav poraz. Namesto da bi lahko po šfatišnih (ne)pripravih od Cortine sem z dobri mi upi pričakovali njihov nastop, so jih neposredno pred njim do-mači vrhovni športni forumi (pa ne Smučarska zveza Ju-goslavije) hoteli celo prikrja-šati za častno nalogo, češ da uvrstitve naših najboljših te-kačev po živahnih enoletnih (namesto šfatišnih) pripra-vah in rezultatih na dveh mednarodnih tekmovaljih (v Mojtarni in Val d'Aostu) ne zagotavljajo količjak dobrega plasmaja. S to sodbo so pri-stojni izrekli neupamčno pre-dvsem samim sebi — zaradi nesmotne vzgoje olimpijske-ga kadra!

Ta se je skozi vsa štiri leta pripravil pretežno v me-hlastnih (marsijski) čistot sub-jektivnih) možnostih in občas-nih materialnih pogojev. Stih predolimpijskih let torej spet znova nismo izkoristili za široko mobilizacijo smu-čarske mladine, vse premalo pa smo mislili tudi na druge, nič manj odločilne ukrepe — na ustvarjanje čimboljših vad-benih pogojev in čimboljši so-rodne materialne osnove, brez katerih v dandanašnjih časih ni mogoče količjak vidno po-seči v dogajanje po medna-rodnih arenah.

Prvi Slovenov mednarodni turnir za zadnji weekend na GR, na katerem so sodelovale še ekipe Črne zvezde, Loko-motive in Olimpije, se je kon-čal z zmago Zagrebčanov. Beo-grajčani so bili drugi, Olimpija tretja in domačin zadnji. Po-vedati je treba še, da je bila organizator turnirja občinska zveza za telesno kulturo v Mo-stah-Polju, kar je vsekakor hvalevredno, obenem pa tudi dobrodošel vzor za druge ob-činske zveze.

Lokomotiva kot zmagovalc je nastopila v kompletni po-stavi s Petričevićem na čelu. Najprej je bil večji težav odpravlja Olimpijo, nato pa nekoliko težje moštvo Slovan-a. Zagrebčani po vsem videzu fi-zično niso bili ledove kako do-bro pripravljeni, vendar so bili tudi tokrat izvrstno razpo-loženi pri streljanju. Črna zvezda je prvi večer (proti Slo-vanu) pokazala dobro igranje, v nedeljo pa je bila brez repre-zentantov Čvetkovića in Mar-kovića pravzaprav sama je po-vprečen partner, v katerem sta

bila edini svetli točki Končić (do izključitve) ter novinec Mi-lutinović. Olimpija brez Dane-va in centra Dermastija je ni-ko moštvo, ki bi bilo sposobno pokazati kaj več. Proti Lo-komotivi je bilo to najbolj na-očen. Ko so Ljubljaničani na-stopili proti Črni zvezdi, tedaj se brez Bassina in Logar-ja, sploh ni bilo več prave skladnosti v moštvi. Tega si-ker v prvem polčasu (42:17) in zanesljivo zmaga na koncu ne potrjuje.

Trener Olimpije Pavlović je ob koncu turnirja dejal, da se njegovo moštvo pripravila za ligaske nastope po določenem načrtu in se bo povzpelo do prave forme šele po prvih ko-rih za točke. Klub temu pa se zdi, da igralci Olimpije, čeprav izvrstno obvladajo neka-tere elemente, je precej slabo krevalno in jim je manjkalo maskevalno že v minulem prvenstvu, zato bi bil pač sedaj čas, da tudi to pomanjkljivost odpravijo. (dp)

ING. BORIS KRISTANČIČ PIŠE IZ ZDA

'ALL-ROUND' IZGUBLJA POMEN

Razvojna perspektiva v telesni kulturi — v eno smer

NEW YORK, februarja. »To je bil po navadi odgovor: »To pozna najbolje Mr... Prav gotovo bo vesel, če se bo lah-ko srečal z vami.« Marsikdaj je tak nasvet pomenil 3 ali več sestankov zunaj načrta... Nehote sem bil primoran za-jeziti obseg svojega zanimanja in ga osredotočiti samo na najnujnejše.

Posebno natančno sem ho-tel pregledati praktično vred-nost in izkušnje na področju gradnje športnih objektov z novimi materiali. Re me je proti koncu in na področju nižjih gradenj pripeljala do različnih podjetij: eno se je ukvarjalo čisto samo s gra-dnjo teniških igrišč, nekdo dru-go je še bolj vsestransko delovno območje — izdelujejo teniška igrišča zgolj iz plastične ma-se — posebno se spet posve-

POT BREZ UPANJA

Beograjski hokejisti gostujejo v Sloveniji

Jugoslovanski hokejisti so spet začeli s tekmi za točke. Beo-gra je rezervirano, ostala je še borba za podšampiona.

Trije beograjski zasloniki Par-tizan, OHK Beograd in Crv. zve-da žele biti drugi v državi. Toda s prednostnimi porazom proti Medveščaku so možnosti Crv. zve-zde teoretično padle na minimum. Crv. zveza potuje zdaj v Sloveni-jo. Najprej bo igrala na Jesenicah brez kakršnih koli možnosti. Ne-jih bodo dosegli Klinar, Fele in drugi. Dan nato bodo Beograjčani igrali v Kranjski gori. Če je bila preteklo sezono Zvezda favoriti, ima Kranjska gora tokrat veliko prednost, zlasti se, ko Beograjčani igrajo slabo. Nič več ne pričakuje Zvezda v tekmi z Olimpijo v Ljubljani. — Ljubljanska ekipa se bo hoteli tako ali tako oddolžiti za svoj neuspešan start.

To pomeni torej, da Crv. zvezda ne more računati na uspehi. Če bo dobila na tem izletu dve točki, bi bil to zanj izreden uspeh. To je mnenje igralcev in vodstva nepo-sredno pred odhodom.

Beograjski plavalci bodo sloven-sko turnejo začeli 22. t. m. s tek-mo proti Kranjski gori. Dan kas-neje bodo igrali na Jesenicah, 25.

t. m. pa v Ljubljani. To so ne-dvomno najtežje partije OHK Beo-grada v tej sezoni. Ekipa je nekoli-ko na boljšem, kajti proti Olimpi-ji in Kranjski gori ni brez mož-nosti. Ker bo to tekma neposred-nih tekmecev za visoko uvrstitve, pričakujejo trdo borbo. Toda tudi drugi beograjski zasloniki s svojo igro na vrtu upanja in zalejo je-troba — s pogoji — misli tudi na trojni poraz.

Naj bo kakor koli — gostova-nja za Beograjčane so tokrat brez upanja, po končanem gostovanju pa bo znan drugi v državi. Največ možnosti ima tokrat za to nevral-ni Partizan. M. VUCINIC

Mednarodne tekme v kegljanju

BLED, 17. februarja. — Na večeršnjih mednarodnih tek-mah na Blejskem jezeru so ime-li med 60 kegljačih največ uspeha Avstrijci, ki so v ekip-ni konkurenci zasedli prva tri mesta. Rezultati: 1. STVM (Av-strija) 24 točk. 2. Villach (Av-strija) 23. 3. Watz (Avstrija) 21. 4. Jesenice 1 20. 5. Bled 1 20. Organizator uspehih tekem na ledeni pločici jezera pred no-voletno letovalnico je bil KK Bled.

Koteks Tobus

LJUBLJANA

obvešča vse, ki so oddali svinjske kože od 16. decembra 1963 do vključno 15. februarja 1964, da so bila izžrebana

POTRDLA O PREJEMU SVINJSKE KOŽE,
ki se končujejo

na končnico št. 64 in 134

Razen tega so bila izžrebana tudi potrdila o prejemu svinjske kože izdana od 1. no-vembra 1963 do 15. februarja 1964, ki imajo spodaj navedene številke:

005207, 006289, 056069, 042928, 060408, 073034, 036651, 096590, 111315, 153638, 134791, 145108, 128485, 170462, 192085.

Srečni dobitniki naj pridejo po darila na odkupne postaje KOTEKS-TOBUS.

Oderite čimprej prašiče in kože oddajte v naših odkupnih postajah.

Zadnje žrebanje bo 15. IV. 1964.

KOTEKS-TOBUS
Ljubljana

1422

Agrokombinat Emona

LJUBLJANA, Miklošičeva 4

razpisuje po sklepih obratnih komisij za sklenitve in odpovedanje delovnih razmerij naslednja prosta delovna mesta v obratih:

PROJEKTIVNI BIRO — LJUBLJANA

- samostojnega projektanta
- pogoj: gradbeni inženir s pooblastilom
- samostojnega projektanta — statika
- pogoj: gradbeni inženir s pooblastilom
- projektanta za ogrevanje naprav in strojno opremo — pogoj: strojni inženir
- projektanta za elektroinstalacije
- pogoj: elektroinženir ali tehnik
- arhitekta
- pogoj: inženir — arhitekt
- tehničnega risarja
- pogoj: ustrezna strokovna izobrazba

OBRT »PLEMENSKO GOVEDO« — DOLSKO

- knjigovodje osebnih dohodkov
- pogoj: srednja ali nižja strokovna izobrazba s prakso

OBRT »PERUTNINA« — ZALOG

- pomočnika računovodje
- pogoj: višja ali srednja strokovna izobrazba s prakso
- skladiščnika (EE Zalog)
- pogoj: srednja ali nižja kmetijska šola ali po-klična šola trgovske stroke
- obratnega električarja
- pogoj: KV monter — elektromehanik
- strojna ključavničarja (EE Duplica)
- pogoj: KV strojni ključavničar

OBRT »MESNA INDUSTRIJA« — ZALOG

- strojna ključavničarja
- pogoj: KV strojni ključavničar

OBRT »KOOPERACIJA« — LJUBLJANA

- administratorja
- pogoj: dvoletna administrativna šola z nekaj prakse

OBRT »MLEKO« — ZADOBROVA

- vodjo splošno-kadrovske službe
- pogoj: višja ali srednja strokovna izobrazba s prakso

UPRAVA GOSPODARSKE ORGANIZACIJE

- vodjo zdravstvene varstva
- pogoj: zdravnik preventive

UPRAVA MALOPRODAJE LJUBLJANA

- diplomirane veterinarja

Osebnih dohodkov so določeni s pravilnikom o delitvi osebnih dohodkov. Ponudbe z opisom dosežanj zaposlitev pošljite kadrovsko-socialnemu sektorju.

1344

Živilski kombinat »ŽITO«

LJUBLJANA, ŠMARTINSKA 154

razpisuje

po 48. členu temeljnega zakona o graditvi investicijskih objektov (Uradni list FLRJ, št. 45-61) in 25. členu pravilnika o postopku pri oddajanju investicijskih objektov in del v graditvi (Uradni list LRS, št. 8-63)

NATEČAJ

o sposobnosti izvajalcev za graditev beton-skega žitnega silosa v sklopu živilskega kombinata »ŽITO«, Ljubljana, Šmartinska 154

Skupna vrednost gradbenih, gradbeno-obrtniških in instalacijskih del je 250.000.000 din.

Dela bodo oddana na podlagi zbiranja ponudb naj-ugodnejšemu ponudniku.

Pričetki gradbenih del je 15. marec 1964. Objekt mora biti dograjen do 15. septembra 1964.

Zainteresirana podjetja naj najkasneje do 5. marca 1964 pošljijo ponudbe z navedbo pogojev o strokovnem kadru, mehanizaciji, kapaciteti, izkušnjah pri gradnji podobnih objektov in razpolaganju z delovno silo, živilskemu kombinatu »ŽITO«, Ljubljana, Šmartinska 154, kjer dobe tudi vse ostale podatke.

1414

Tovarna pletenin »RAŠICA«

GAMELNE PRI LJUBLJANI

sprejme:

1. ANALITIKA osebnih dohodkov
2. STROJEPISKO

Nastop službe takoj ali po dogovoru. Prevoz iz Ljubljane je zagotovljen z lastnim avtobusom.

1417

»TONOSA«

TOVARNA NOGAVIC IN PERILA

LJUBLJANA-SAVLJE 87

zaposli

KVALIFICIRANE ŠIVILJE

s prakso na specialnih šivalnih strojih

Ponudbe pošljite tajništvo podjetja. Službo lahko nastopite takoj oz. 1. marca 1964.

1398

DVA ZMAGOVALEC SI CESTITAJA — Prvi v veleslalomu na Kandaharju Francoz Killy (levo) čestita najuspešnejšemu tekmovalcu te konkurence Ame-ričanu Huegi, ki je zmaga v slalomu in kombinaciji. Foto: AP

trem smerem dejavnosti: gradnji, vzdrževanju in izko-riščanju je skupno dolgoročno načrtovanje, ki sega pone-kod tudi 25 let naprej. Stiri-decet stalno zaposlenih in okoli sto občasno angažiranih inženirjev se ukvarja samo s projektiranjem. Zamislili se uresničujeta na tekočem tra-ku v eni sami dvorani, v ka-teri sodeluje celo projektivno moštvo. Prve črte se zarišejo takoj ob vzhodu, na drugem koncu, torej ob izhodu, pa je projekt izdelan, razmočen in naslovljen. Če je čemu, tel brezbrani organizaciji ni mo-gel niti ena oporoka, seve-da pa ne bi bila dosegljiva brez močne specializacije.

Bil sem presenečen, ko sem zadel na neke podobnosti tu-di v koleriki. Med evolucije te igre je mnenje mnogih trenerjev, da zdaj ni več mo-gobe zahtevati vse od vsako-ga. V času, ko je moštvo de-lo, organizacija igre edino sredstvo, ki lahko privede v tej nepredvidni konkurenci še tako dobre posameznike

Smrtna nesreča na železniškem prehodu

V minulem tednu na cestah v Sloveniji 53 prometnih nesreč

LJUBLJANA, 17. februarja. — V minulem tednu je bilo na naših cestah 53 prometnih nesreč. Ranilo se je 51 ljudi, od teh je bilo 22 teže poškodovanih, smrtno pa se je ponesrečil kolesar Jože Fink.

Med povzročitelji prevladujejo vozniki motornih vozil, saj so povzročili 29 prometnih nesreč. Sedem nesreč se je pripetilo po krivdi kolesarjev, šest nesreč so povzročili pešci, eno pa voznik vprege. Zaradi objektivnih vzrokov pa se je primerilo še sedem nesreč.

Med vzroki nesreč sta minuli teden prevladovala vinjenost in nepravilno prehitvanje. Vsek zasa sta bila vzrok devetih prometnih nesreč. Nepazljivost voznikov in tisti, ki so izsiljevali prednost, so povzročili po 4 nesreče. Zaradi poledenosti ceste in neprimernih hitrosti pa so se pripetile po štiri nesreče.

V torek se je na železniškem prehodu na Dolenjski cesti v Ljubljani smrtno ponesrečil s kolesom 56letni mesar Jože Fink. Pri prehodu čez progo je verjetno zapeljal med tiri in ga je zaradi tega zaneslo v levo. V tem trenutku je za njim pripeljal tovornjak BG-212-98, voznik

Včeraj v koprski luki

KOPER, 17. febr. — Danes tu preotvarjajo blago naslednje ladje: domača ladja »Stranek«; rumeno sadije iz Tunisa, »Platka«; južno sadije iz Zruela, »Moslavina«; razklada sojo iz ZDA, »Vares«; razklada laneno seno iz Etiopije, izraelske ladje »Pal Yari«; razklada južno sadije in avtomobilsko gumo, grška ladja »Kehres«; razklada umetno grozdje iz ZAR, italijanska ladja »Papa Michele«; avtorovarja les za izvoz, Pred huko kukuca na preotvor panamske ladje »Cristina« in domača ladja »Radnik«.

Z. T.

Neprimerna hitrost na poledenosti cesti

CELJE, 17. febr. — V vasi Store je sinoči ob 23.45 zavrnila s ceste osební avto CE-12-81, voznik Janez Čobec. Zaradi prevelike hitrosti na poledenosti cesti ga je zaneslo v levo občestni jarek, po katerem je peljal še pet metrov in se nato prevrnil na streho. Na vozilu je za pol milijona dinarjev škoda.

V Arji vasi je včeraj ob 23.30 z osebnim avtomobilom zapeljal s ceste Jakob Rebešek. Zaradi neprimernih hitrosti je vrgel avtomobil s ceste na travnik, kjer je trčil v drog za električno napeljavlo. Huje se je ranila Rebeškova sopolnica Pavla Kokovnik (pretes mozganov, rana na glavi), ki jo so neizvestno odpeljali v celjsko bolnišnico. Na avtomobilu je za 90 tisoč dinarjev škoda.

V soboto in nedeljo 25 prometnih nesreč

LJUBLJANA, 17. febr. — V soboto in nedeljo se je v Sloveniji pripetilo 25 prometnih nesreč. Osem ljudi je bilo huje, sedem pa laže ranjenih. Škoda na vozilih so ocenili

na približno pet milijonov 200 tisoč dinarjev.

V nedeljo približno ob 18. uri se je na Celovški cesti v Ljubljani smrtno ponesrečila 7-letna Silva Sampl. Pred Tovarno dekorativnih tkanin je hotela prečkati cesto, ni pa se prepričala, če ima prosto pot. Ko je šla čez cesto, se je iz Ljubljanske smeri pripeljal z osebnim avtomobilom LJ-47-30 Albert Česmiha. Vozil je pravilno desno stran ceste. Opazil je deklico, ki je z njegove desne strani šla čez cesto, vendar kljub naglemu zaviranju in zavijanju na levo ni mogel preprečiti nesreče. Avtomobil je zadel Samplovo, ki je obležala na tleh. Ponesrečenko so takoj odpeljali v bolnišnico. Hudim poškodbam pa je podlegla še med prevozom.

Skedenj pogorel, ker ni bilo vode za gašenje

NOVO MESTO, 17. febr. — Na skednju Karla Glavica v vasi Jama štev. 9 pri Dvoru je sinoči ob 22.30 nastal požar. Skedenj je popolnoma pogorel. Ogenj je uničil še približno šest ton detelje in sena. Sosedom je uspelo rešiti nekaj poljskega orodja. Prostovoljni gasilci iz Dvora niso mogli posredovati, ker v vaskih vodnjakih ni bilo vode, za napeljavlo iz reke Krke pa niso imeli dovolj čevljev. Uspelo pa jim je preprečiti, da se ogenj ni razširil na ostala poslopja. Gmotna škoda je bila ocenjena na približno 750 tisoč dinarjev, poplopie pa je bilo zavarovano za dva milijona.

Za tri purane so ubili človeka

Zločin pojasnjen in kaznovan po devetih letih

ZAJEČAR, 17. februarja. — Dokler ni kmet iz boljvške vasi Sumrakovec Zivko Magdič, imenovan »Make«, lani 14. januarja ob kozarčku žganja povedal svojemu sosedu Milanu Stojanoviću resnico o smrti 75-letnega Žike Jovanovića, je kazalo, da ne bodo pojasnili zločina, storjenega pred devetimi leti na osamljeni pristani v bližini Sumrakovcev.

Nekega oktobrskega večera so Zivko Magdič, Milan Marčič, imenovan »Nistake«, in Ljubomir Popović — imenovan »Sukle«, odšli kras purane. Se prej so v vaski krmi popili nekaj kozarčkov žganja in se pogovorili, če bodo okradli pristavo starega Žike.

Vedeli so, da živi starec na pristani sam in da je že več mesecev tako slab, da se ne more braniti. Razbili so vrata in okna, vdrli v pristani in v temi začeli loviti purane.

Razbijanje in krik sta zdrnila starega Jovanovića, in čeprav betežen, je skušal viličcem preprečiti krajo. Boječ se, da jih žike ne bi spoznali in izdal, so ga tatovi pretepli s koli tako, da je ranam takoj podlegel. Pobjubo so ukradli vsak po enega purana. Do Makejevega priznanja nikomur niti ni prišlo, da so starca ubili trije. Dogovorili so se, da se ne bodo več sestajali, če pa bi jih kdo vprašal, ke so bili v času zločina, bodo odgovorili, da so bili pijani in da se nicesar ne spominjajo.

Nekaj besed, ki jih je Make spregovoril vprico svojega sodelavca Stojanovića, pa je zadostovalo, da so preiskovalni organi izsledili ubijalce. Okrožno sodišče v Zaječaru je obsodilo Ljubomira Popovića na 15 let, Zivka Magdiča in Milana Marčiča pa vsakega

Vinjen kolesar izsiljeval prednost

LJUBLJANA, 17. febr. — Na križišču Zoisove ulice in Brega sta sinoči ob 13.10 trčila osební avto LJ-226-11, voznik Marjan Kocmur, in kolesar Zvone Robida. Kolesar je v križišču izsiljeval prednost, tako da ga je avto podrl. Robida je bil laže ranjen. Avtomobilist in kolesar sta bila vinjena. Kocmur ni pustil, da bi mu vzeli kri, in so ga priprli do iztrežnitve.

Vinjen mopedist podrl pešca

CELJE, 17. febr. — Mopedist Maks Gračan je sinoči ob 18.15 na cesti med Sentjurjem in Celjem povozil pešca Martina Kruca, ki je šel ob desnem robu ceste. Kruca si je pri tem zlomil levo nogo in so ga odpeljali v celjsko bolnišnico. Mopedistu so odvzeli kri za pregled, ker je kazal znake vinjenosti.

Avto podrl kolesarja

MARIBOR, 17. febr. V vasi Pekel pri Mariboru je včeraj ob 14.30 Franc Karšinec z osebnim avtomobilom MB-81-12 podrl kolesarja Franca Crnka. Crnko je dobil pretres možganov in nalom prsnega koša. Kolesar je pri srečavanju zaradi vinjenosti zavlil tik pred osební avto, tako da Karšinec ni mogel preprečiti trka. Crnka, čeprav je zaviral, Crnka so odpeljali v mariborsko bolnišnico.

„DRUGA SILA“

je roman MAXA MURRAYA

KI OPISUJE NAPETO OBRAČUNAVANJE MED VOHUNI, KI VSO KRIVDO VALJU NA NEDOLŽNEGA CLOVEKA.

BRALCE OBVEŠČAMO, DA JE TO DELO IZSLO V ZBIRKI

Tovarišev NN

IN JE ZE V PRODAJI

Za 12 milijonov din škode pri požarih

V minulem tednu je bilo največ požarov zaradi neprevidnosti

LJUBLJANA, 17. februarja. — V minulem tednu je bilo pri požarih za 12 milijonov dinarjev škoda. Vzrok je bila največkrat neprevidnost, nekajkrat pa tudi popolna malomarnost.

Največ požarov je bilo na gospodarskih poslopih. Trikrat so ogenj zaneli otroci, ki so se v skednjih ali hlevih igrali z vžigalicami. Eno gospodarsko poslopje je pogorelo, ker je padla iskra iz dimnika na slammato streho, v dveh primerih pa vzrok požara še raziskujejo.

Največ škode zaradi požarov so utrpeli industrijski obrati. V enem izmed njih se je vžgal mazut. Kurjač je namreč segrel z živim ognjem celi, po kateri teče mazut. Mazut se je segrel, se razlil po tleh in se vžgal. Ogenj se je širil zelo hitro, ker so bila tla prepojena z

V Mariboru in okolici včeraj huda poledica

MARIBOR, 17. febr. — Danes je bila v Mariboru in nekaterih drugih krajih poledica, zaradi katere so zabeležili več manjših prometnih nesreč. Ena večjih je bila na Tržaški cesti v Mariboru, ko je ob 6.45 pred hišo št. 93 trčil dostavni avtomobil LJ-226-32 (Viktora Tuncar) v stojči tovorni avto LJ-36-64 s prikolico (Martin Lutar). Škoda na kombiju je za 550.000 din.

M. V.

KOMISIJA ZA RAZPIS MESTA DIREKTORJA

podjetja „JUGOREKLAM“
V LJUBLJANI, KIDRICEVA ULICA STEV. 5.

RAZPISUJE MESTO

DIREKTORJA

Pogoji: za delovno mesto se zahteva visoka strokovna izobrazba ekonomske, tehnične ali pravne stroke in nekajletna praksa na vodilnih delovnih mestih.

Ponudbe, kolkovane s 50 din državne takse, s kratkim življenjepisom in podrobnim opisom dosedanjih zaposlitev pošljite

KADROVSKI SLUŽBI OBCINSKE SKUPSCINE LJUBLJANA - CENTER, Zupaničeva ulica št. 6, najkasneje do dne 15. februarja 1964.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. 1427

IZDAJA IN TISKA CASOPISNO PODJETJE DELO, LJUBLJANA, TOMSICEVA 3 - UPRAVA TOMSICEVA 1 - TELEFONI 23-522 DO 23-526 - OGLASNI ODDELEK: LJUBLJANA, TITOVA 1, TELEFON 21-896 - PRODAJNI ODDELEK: LJUBLJANA, TITOVA 1, TELEFON 20-463. PODRUŽNICA LJUBLJANA, TELEFON 21-832. POŠTNI PREDAL 29 - BRZOJAVNI NASLOV: »DELO«, LJUBLJANA, ZIRO RACUN PRI NARODNI BANKI LJUBLJANA 600-11-1-167 - MESEČNA NAROČNINA 550 DINARJEV - ROKOPISOV NE VRACAMO

Telefon dežurnega
urednika: 20-646

Gledališče

DRAMA

Torek, 18. febr., ob 19.30: Schemadje: ZGODBA O VASKU (groteška). Abomna U. (Vstopnice so tudi v prodaji).

Sreda, 19. febr., ob 18. in 20. uri: Behan: TALEC (komedija). Gozstovanje Drame SNG v Crnomlju.

OPERA

Torek, 18. febr., ob 19.30: Verdi: MACBETH. Abomna E. (Vstopnice so tudi v prodaji).

Sreda, 19. febr., ob 19.30: Wolf-Ferrari: ZODIAK NA TRGU. Abomna C. (Vstopnice so tudi v prodaji).

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO

Gledališča pasaja

Torek, 18. febr.: Zaprto. Sreda, 19. febr.: Zaprto. Četrtek, 20. febr.: ob 20. B. Jovanovic-M. Mikel: PRIMER TOVARISA KOPRIVICE. Govstovanje v škofji Loki.

Obiskovalci gledališča v Novem mestu prosimo, da upoštevajo odločitev današnjega gostovanja zaradi nenadne hude bolezni v ansamblu z razumevanjem.

ODER 57

Utrjotiri danes, ob 23. uri v Križankah predstavo Petra Bozica: KAZNJENCI. (Razprodano.)

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE

Torek, 18. febr., ob 19.30: O'Neill: STRAST POD BRESTI. Govstovanje v Slovenskih Konjicah.

RTV Ljubljana

SPORED ZA TOREK

5.00-8.00 Dobro jutro! (pisan glasbeni spored in dnevni kalendar) — vmes ob 6.20-6.35 Zacetni tečaj angleščine — 18. lokacija (povezivo); 8.00. Vrtljak zabavnih zvokov — 8.35 Nekaj domačih v zasedbi harmonike, kitare in basa; 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo — Muzična šola; 9.25. Misljeni instrumentalni ansambli; 9.45 Pesmi Marijana Lipovška; 10.15 Helmut Zacharias s svojim orkestrom; 10.40 Priročnik iz denja Jagna Wagnerjeve opere »Lohengrin«; 11.00 Pozor, nimas prednosti! 12.05. Zabavna glasba; 12.15. RUK — Ingo Jelka Hočevar: izkušnje s herbicidi v poljedelstvu in vrtinarstvu; 12.25. Domače pesni in napet za prijetno opoldne; 13.15 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Isaac Albeniz: Iberia — simfonična suita; 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo; Ivan Goran Kovačić — Jaka; 14.35 Poslušajte harmonikarski zbor »Svoboda« iz Sentvid; 15.15. Zabavna glasba; 15.30 V torek na avdient; 16.00. Vsak dan za vas; 17.05. Koncert po želji poslušalcev; 18.00 Poročila — aktualnost doma in v svetu; 18.10. Dunajski melodije; 18.25. Glasbene razgovore RTV Ljubljana in njegovi sodelavci — 18. oddaja; 18.45 Na mednarodnih križanjih; 19.00. Obvestila; 19.05. Glasbene razgovore; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00. Radijski komorni zbor poje Rukoveti Slevana Mokranjac; 20.20. Radijska igra — 21.11. Med našimi novimi glasbenimi posnetki; 22.10. Glasbena medigra; 22.15. Skupni program JRT studio Beograd; Zabavni ansambli RTV Beograd; 23.05. Melodije za lažko noč; 24.00. Zdravja poročila in zaključek oddaje.

DRUGI PROGRAM

19.00. Napoved II. programa — poročila; 19.05. Tečaj makedonskega jezika — 18. lokacija; 19.20. Plesne miniature; 19.30. Veliki plesisti 19. in 20. stoletja; 20.00. Oddaja: Emil von Sauer; 20.00. Po svetlo jaza; 20.30. Radijski dnevnik II. programa; 20.45. S koncerta Akademije za glasbo v Ljubljani; 21.10. Radi bi vas zabavali; 22.00. do 22.10. Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled spreda II. programa za naslednji dan.

Kino

SPORED ZA TOREK

KINOTEKA — Miklošičeva c. 28: francoski film UBEZNIKI IZ SAINTAGILA. Režija: Christian Jaque. Glav. v. Erich von Stroheim, Michel Simon, Almé Clairmont, Serge Grave, Robert Le Vigan, ob 16, 18 in 20. ur. Prodaja vstopnic od 15. ure dalje.

KINO UNION: ameriški kriminalni film PSYCHO. — Režija: Alfred Hitch-

cock. Igrajo: Vera Miles, Janet Leigh in Anthony Perkins. Teden F. N. 7 samo pri zadnji predstavi. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. uri. Ob 10. uri: franc. barv. CS film LJUBIM CA IZ TERUELA.

KINO KOMUNA: francoski barvni baladni CS film LJUBIMCA IZ TERUELA. V glav. v. Ludmila Tcherina. Tednik F. N. 7. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. uri. Zadrinjkrat.

KINO SLOGA: franc. komedija BURKEZI. Tednik F. N. 99 vsem svetu 1/1964. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. uri.

KINO VIG: sovjetski CS film MLADO — zeleni. Tednik F. N. po vsem svetu 1/1964. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. uri. Zadrinjkrat!

KINO SISKI: ameriški barvni CS film PREPOVEDANE STRASTI. Igrata Kim Novak in Kirk Douglas. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. uri.

Prodaja vstopnic od 15. ure dalje. Zadrinjkrat.

KINO ZAPOBROVA: španski film VIRIDJANA. ob 20. uri.

KINO LITIA: ruski film KO SO BILA DREVSJA VELIKA. ob 19.30.

KINO DOMZALE: jugoslovni nemški CS film ZAKLAD V SREBRNEM JEZERU. ob 18 in 20. uri.

KINO RAMOLJE: slov. film SAMORASTNIKI. ob 19. uri.

KINO MENGES: jugoslovni nemški CS film ZAKLAD V SREBRNEM JEZERU. ob 19. uri.

KINO DOM — KAMNIK: sovjetski barvni film KAMNITI CVET. ob 20. uri.

KINO »SORA«: SKOFJA LOKA: ruski barvni CS film SLAVKOVA PESEM. ob 20. uri.

KINO RADOVLICA: egipčovski film ALZIRKA DZAMILA. ob 19.30.

KINO STORZIC — KRANJ: premiera nem. filma GORINGOV PRILETIL. ob 16, 18 in 20. uri.

KINO CENTER — KRANJ: franc. barvni V film ZASEBNO ZIVLJENJE. ob 18 in 20. uri.

KINO RADOVA: JESSENJE: franc. CS film OSAMLENI SO HRABRI. ob 17 in 19. uri.

KINO PLAVZ — JESSENJE: amer. barvni CS film PLAMTECA ZVEZDA. ob 18 in 20. uri.

KINO KRKA — NOVO MESTO: gostovanje Mestnega gledališča Ljubljana.

KINO DOM JLA — NOVO MESTO: ital. film VSI ZALJUBLJENI. ob 17 in 19. uri.

KINO CRNOMEL: francoski CS film OKUS NASILJA. ob 19.30.

KINO ROGAŠKA SLATINA: ameriški film NEPOZNANI IZ NORD-ESTESA. ob 19.30.

KINO UNION — CELJE: amer. barvni CS film LJUBIMO SE. ob 18, 19 in 20. uri.

KINO METROPOL — CELJE: franc. film KRAVA IN UJETNIK. ob 18, 19 in 20. uri.

KINO DEL DOM — TRBOVLJE: amer. komedija FRA DIAVOLO. ob 18 in 20. uri.

KINO SV. BOVA II — TRBOVLJE: sovjetski barvni glasbeni zabavni film PRAVLJICA O SIBIRSKI ZEMLJI. ob 17 in 19. uri.

KINO »PARK«. MUR. SOBOTA: madžarski barvni film SONCE NA LEDU. ob 17.30 in 20. uri.

KINO »SOCA«. NOVA GORICA: amer. film GULIVERJEVA POTOVANJA.

KINO »VORODA«. SEMETER: angl. film PLAMEN NA ULICAH.

KINO »SVOBODA«. SEZANA: nemški film SOVRASTVO BREZ MILOSTI. ob 20. uri.

KINO SEKOVLJE: franc. film MEGRE POSTAVLJA. ob 19.30.

KINO PORTOROŽ: amer. film IZ LJUBITE BRAHMSA. ob 19.30.

KINO GARIBOLDI. PIRAN: nemški film NISFEM CASANOVA. ob 18 in 20.15.

KOMPAS OBVEŠČA

VARIJO NA NASE IZLETE

DUNAJ — štiridnevni avtobusni izlet na mednarodni velesejem v tuznet; prijava do 26. februarja.

ECOLOGNA — štiridnevni avtobusni izlet na mednarodni sejem knjige za predšolske otroke in mladino; prijava do 1. marca.

AZURNJA OBALA — sedemdnevni avtobusni izlet v aprilu; prijava do 29. februarja.

CARIGRAD — desetdnevni avtobusni izlet v maju; istočasno ogled Sofje; prijava do 29. februarja.

MILANO — štiridnevni avtobusni izlet na mednarodni velesejem v aprilu; prijava do 10. marca.

VARSAVA — desetdnevni avtobusni izlet v aprilu; prijava do 10. marca.

BENEFIT — stalni dvodnevni avtobusni izleti za delovne kolektive in organizacije.

PRVOMAJSKI IZLETI:

PARIZ — sedemdnevni avtobusni izlet; prijava do 19. marca.

ATENE — sedemdnevni izlet z vlakom; istočasno tudi ogled Soluna in Pireja; prijava do 25. marca.

RIM — NEAPELJ — sedemdnevni avtobusni izlet; prijava do 30. marca.

AVSTRILIJA — SVICA — ITALIJA — sedemdnevni krožni avtobusni izlet; prijava do 25. marca.

Prijave za izlete spremljamo vse po slovašnici KOMPASA, kjer dobite tudi program posameznih izletov in ostale informacije!

● Za madeže od rje, črnila, joda itd. — za beljenje porumeneloga perila stari, zanesljivi, preizkušeni

»belonit«

Maribor

DEZURNA LEKARNA

Torek, 18. febr.: lekarna »Melje«, Meljska 2.

KINO

UNION: italijansko-ameriški barvni CS film MORGANOVI GU-SARI.

SOJUZDETFILM: jugoslovanski film V SPOPADU.

UDARNIK: ameriški CS film ZLATI IZ SEVEN SAINTS.

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE

Torek, 18. febr., ob 20. uri: Čajkovski: EVGENIJ ONJEGIN. Red Studentovski.

Predavanje

SLOVENSKA AKADEMIJA znanosti in umetnosti v Ljubljani vabi na javno znanstveno predavanje, ki ga bo imel akademik prof. dr. ALJA KOSIR v sredo, dne 19. februarja 1964 ob 18. uri v dvorani SAZU, Novi trg 3/1. Tema: O zdravem in bolnem plodu.

Čestitka

Na Ekonomski fakulteti je diplomirala MARIJA KAJZER iz Vizmarja. Čestitata teta in star mama.

Obvestila

VELIKA TURISTICNA LOTERIJA — samo za 300 din boste lahko dobili štirisočno vilo na Divčulbah, avtomobil Zastava 1300, avtomobil Zastava 750 ali pa boste potovali v Tokio na olimpiado 1964. leta ali pa v SSRS, lahko pa boste prejeli tudi enega izmed 2730 dobikov. Zrebrje bo 12. marca 1964. leta v Beogradu. Kupite srečko velike turistične loterije!

Vrtimo globus

BOSTON — Po Reuterjevih poročilih je bilo v nedeljo trinajst smrtnih žrtev med neurjem, ki je zajelo Novo Anglijo na severovzhodnih obalah ZDA. Ponekod je veter nanesel na cesto debelo plast snega, drugod se je nabrala na asfaltu ledena skorja, zaradi katere so prometne obilnosti odsvetovale avtomobilsko vožnjo.

DALLAS — Hud požar, ki se je naglo širil, je upepelil v Dallasu (Texas) pet večjih hiš. Štirje poklicni gasilci, ki so skušali omejiti ogenj, so se smrtno ponesrečili v enem izmed gorečih poslopij.

SAN REMO — V starosti 86 let je umrl v San Remu Domenico Akard, eden najboljših svetovnih igralcev v italijanski svetovni slavi. S priobila njegove vrtnice srmske slave, »večna mladost« in »Kristof Kolumbo«, ki jih je pridobil z dolgoletnim križanjem, in nageljni treh sort, zlasti »Oscar«.

HAMBURG — Za 800.000 mark je kupila hamburska mestna galerija podoben Claudiu Lorrainu »Eneji« in »Dionu« v Kartagini. Umetnino iz leta 1676 je doslej hranila neka londonska galerija.

MOSKVA — Sovjetska zveza ima 148 televizijskih oddajnikov, število televizorjev pa se je povzpelo nad 10 milijonov. Če leto dni bo dobilo televizijske postaje nadaljnjih 32 mest, število sprejemnikov pa naj bi doseglo 15 milijonov. Po načrtih, ki so jih že začeli uresničevati, bodo v kratkem lahko spremljali sporode iz evropskega dela SZ in iz drugih evropskih dežel tudi prebivalci skrajnih severnih področij. Razen tega pripravljajo sistem umetnih televizijskih satelitov, ki bodo omogočili prenos na velike razdalje.

KARACI — Nemška alpinistična odprava, ki se namerna pozimi povzpeta na himalajski vrh Nanga Parbat — vodi jo dr. Herrlingkoffer — si je konec minulega tedna uredila prvi tabor na pobočju.

LONDON — Sodišče v Aylesburyju je oprostil 31-letnega trgovca s starinami Jamesa Dalyja, ki je veljal za glavnega oboževalca na razpravi proti osujenemu poštnemu ropu lani avgusta. Policiji je doslej uspelo prijeti 20 osujencev, izsledila pa je tudi kakih deset odstotkov plena, ki znaša okoli 2,6 milijona funtov. Razprava proti 19 osujencem se nadaljuje.

BAMBERG — Dva fanta (15 in 18 let) sta ukradla zaboj s minami iz ameriškega vojskega skladišča v Bambergu. Mlajši fant je na lastno pest pregledoval »pišec«, ena izmed min je eksplodirala in ga ubila.

LONDON — Iz blagajne največje londonske filatelistične trgovine »Bridger & Kay« sta odnesla »vključno« več zbirak dragocenih znakov in skupni vrednosti okoli 220.000 funtov.

POTENZA — Tesar Alfonso Moretti je prejel po pošti listino z dokumenti in z vsoto 55.000 lir, ki jo je izglubil pred tremi leti. Najditelj se je v priloženem pismu opravičil, če da je denar potreboval za vožnjo v Švicijo, kjer je iskal in tudi dobil delo. »Z vašim denarjem sem si opremel, zdaj vam ga vračam. Objubujem, da se bom nekega dne osebno zgabil pri vas.«

TEHERAN — Teheranski tisk poroča, da je doslej umrlo 89 ljudi med epidemijo črnih koz, ki se je razširila v vasi Karand na zahodnem koncu Irana.

Za dobro voljo

Križanka

VODORAVNO: 1. koncern največjih nemških tovornih težkih industrije, 6. ime bakteriologa Kocha, 8. prva črka azbukice, 9. pritok Save pri Medvedjah, 11. vjuganski okraj (po istoimenski reki v Mali Aziji), 13. mesto v italijanski pokrajini Teramo, 14. nekdanja kraljica za »Narodno republiko«, 15. delo, delovanje, 17. norveški filolog, usmenilitelj norveškega knjižnega jezika (dvar).

NAVPIČNO: 1. roposija, navlika, 2. okroglo gotsko okno, 3. rečica v Srbiji, 4. reka v severovzhodni Sloveniji, pritok Mure, 5. okroglo kameno, 7. drgnjenje, 10. gorati otok na jugozahodu Škotske, 12. naziv za Nosovo baržo, 16. avtomobilska oznaka Islama.

REŠTEV PREJENJE KRIŽANK:

VODORAVNO: 1. posadka, 8. Olivier, 9. Marsala, 10. m., 11. TK, 12. m., 14. Dobro, 15. Opatič, 16. Menača.

ALUMINIJ NA POHODU — Če je aluminij kot zelo lahka kovina obdelan po ustreznem tehničnem postopku (predvsem glede na večjo odpornost), se obnese v najrazličnejše namene. Angleži na primer so sredi lanskega leta služil v avstrijski vojski, kjer je veljal za dobrega helikopterkega pilota. Lani je odšel v Švicijo, kjer je dobil službo pri letalski prevozniki družbi. Last tega podjetja je po vsej verjetnosti tudi tihotapski helikopter, saj so italijanski

Nafta in plin v morskem dnu?

Posebne ladje proučujejo zemeljske plasti pod Severnim morjem

Na strokovno domnevo, da so pod Severnim morjem bogata ležišča nafte in zemeljskega plina, se opirajo široko zastavljeni načrti, ki so jih že začeli uresničevati: plavalci iskali nafte proučujejo zadnje čase dno pod morjem na veliki površini (nad pol milijona kvadratnih kilometrov) med Norveško in severnim koncem škotskih obal pa vse do Rokavskega preliva. Z zelo občutljivimi instrumenti opremljene ladje tipajo po morskem dnu (povprečna globina 100 m) za naftnimi polji in za ležišči zemeljskega plina. Dvaletni mednarodni petrolejski družbi sodeluje pri dragem raziskovalnem delu, največ interesovotv se seveda izdelež ob Severnem morju (Vel. Britanija, Nizozemska, Danska, Nemčija in Norveška).

Ze dolgo so domnevali raziskovalci, da vsebuje dno pod Severnim morjem še kaj drugega kot pesek in skalovine, otipljivi dokaz pa so dobili pred leti, ko so odkrili na območju Groninga bogato, glede zalog v svetovnem merilu četrto ležišče zemeljskega plina.

Beg angleških znanstvenikov

Štirje »begunci« so sprožili žolčne razprave

V nekaj dneh so se štirje britanski znanstveniki odločili za delo onkraj Atlantika: pojav, izprva razmeroma malo pomemben zaradi posameznih primerov v daljših sledskih, se je spremenil v pravcato izseljevanje, zaradi katerega je britanska javnost udarila plat zvona in se zapletla v glasne razprave. Kot prvi je pred kratkim napovedal odhod 35-letni Ian Bush, ki je vodil kot profesor fiziologije na birminghamski univerzi važno raziskovalno delo in ki je poignil za seboj deset tamkajšnjih znanstvenih sodelavcev. Kmalu potem sta se odločila za pot čez Atlantik dr. Leonard Weiss (35 let), patolog, ki je v Cambridgeu raziskoval rakaste bolezni, in Maurice H. Price, 51-letni profesor fizike na bristolški univerzi. Četrty najnovejši zubeznik iz prve garniture britanske znanosti je 38-letni fizik dr. John Pople, ki bo poslej delal v fizikalnem laboratoriju Pittsbuigh.

Razlogi? Z nepomembnimi otenki vedno enaki: v ZDA se obetajo britanskim znanstvenikom sredstva in vsa oprema za raziskovalno delo. Nobeden izmed štirih, ki so

ne vrtnale naprave, znane pod vzdevkom »Mr. Cape«, sodelovali bodo tudi nemški tehniki. Nekaj ugotovitev so zbrali Nizozemci že prej na območju Scheveningena. Zacetna dela so stala mnogo milijonov, ki zanje še ni jamstva, da se bodo kdaj poplačali, še precej več sredstev pa bo treba pripraviti za poskusne vrtnice, če bodo natančni instrumenti zaznamovali ugoden odmev valov od ležišča nafte in zemeljskega plina v morskem dnu. V pristojnost obalnih držav, se pravi njihovih vlad in strokovnjakov za mednarodno pravo, bo prišlo vsa reč šele tedaj, če bodo pod Severnim morjem zares odkrili nafta na ležišča, dovolj bogata, da bi jih bilo vredno navrtati tudi ob upoštevanju višjih stroškov zaradi tehnično zahtevnejšega dela in naprav. Za

REKORDER BREZ SPANJA — Toimi Silvo, nočni čuvaj v nekem podjetju pri Hamini v jugovzhodnem delu Finske, je izboljšal dosedanj svetovni rekord v vedenju. V soboto proti večeru, ko je sporočila posebna komisija, da nočni čuvaj ni spal že 11 dni in šest ur, je izjavil Silvo, da bo skušal vzdržati še nekaj dni.

RDEČI SIGNALI

V TISTIH TRENUTKIH NA LOKOMOTIVI...

BOLJ KO NAPE - NJAM OČI, MANJ VIDIMTEMA KOT V ROGU...

GLEJ! NEKDO DAJE SIGNALA!

USTAVLJAJO NAS!

STROJEVOJDA JE PRITISNIL NA ZAVORNO ROČICO...

TRENUTEK KASNEJE SO ZAŠKRIPALE ZAVORE.

Z letali nad tihotapca

S helikopterjem je vozil Avstrijec švicarske cigarete čez planine na italijansko stran

Tihotapec je odnehal, ko je vse kazalo, da ga čaka letalski napad: z letali so nameravale italijanske oblasti priti do živega helikopterja, v katerem je avstrijski pilot nekaj časa skoraj vsak dan vozil na italijansko stran po več sto kilogramov švicarskih cigaret. Tudi tihotapec je izvedel za navodilo italijanskim letalcem, naj helikopter sestrelijo, če ne bo hotel pristati na določenem kraju v dolini: zato je odpovedal hotel-sko sobo v Chablesu in izginil.

Helikopter s cigaretami je krmaril Dunajčan Georg Wedtgrube, ki je do lanskega leta služil v avstrijski vojski, kjer je veljal za dobrega helikopterkega pilota. Lani je odšel v Švicijo, kjer je dobil službo pri letalski prevozniki družbi. Last tega podjetja je po vsej verjetnosti tudi tihotapski helikopter, saj so italijanski

cariniki opazili na njem napis »Heli-Swiss«.

Kakor so ugotovili, je helikopter vzletel nad švicarskim planinskim zaselkom Bonatschesse; s cigaretami v 40-kilogramskih kartonih je letel čez Col de Fenêtre (2.795 m) in pristajal na italijanski strani nedaleč od švicarske meje. Tam so ga čakali — ne vselej na istem kraju — prekupčevalci, ki so švicarske cigarete na mulah tvorili v dolino.

Švicarske oblasti pojasnjujejo, da je imel tihotapec ne le pilotsko izkaznico, marveč tudi dovoljenje za izvoz cigaret. Na kraju vzleta sta bila vsakikrat po dva švicarska carinika, ki sta pazila, da ne bi pilot vozil tudi drugih predmetov, za katere ni imel dovoljenja.

Na italijanski strani ga niso mogli prijeti, ker je pristajal na različnih, dobro skritih in težko dostopnih krajih; prav tako še niso odkrili cigaret, ki so na hrbtih mul potovale v dolino. Po brezuspešnem prizadevanju so italijanski cariniki poklicali letala na pomoč, kar je razumljivo sprlo podatka, da znaša vrednost cigaret, ki jih tihotapec prenesel vsako leto s švicarske na italijansko stran — po uradnih italijanskih vi-rih — vsaj 28 milijonov dolarjev.

Sladkorna bolezen in infekcije

Švedski raziskovalci so ugotovili, da so tisti otroci (mlajši od 14 let), ki imajo sladkorno bolezen, bolj dovzetni za nalezljive bolezni kot njihovi zdravi vrstniki, in da so pri njih razmeroma zelo pogosta žarišča bolezenskih klic v grlu in v nosni votlini.

Poskus: učenje v spanju

Uspeh očiten, posledice še premalo raziskane

Študenti inštituta za jek-kodirane pri ukrajinski akademiji znanosti so se v okviru najnovejših poskusov pogreznili v hipnotično spanje, ki je trajalo šest do osem ur. Med tem spanjem so si dobro zapomnili od dvesto do štirosto tujih besed, kar je presenetljiv uspeh, če upoštevamo, da se na primer učence zad-nega razreda osemelitko nauči v letu dni povprečno oko-li 250 besed in pojmov tujega jezika.

Tako pri tem kakor pri ne-katerih prejšnjih poskusih so ugotovili, da človeški mož-gani sprejmejo oziroma si vtis-nejo v spomin 92 do 100 od-stotkov informacij, ki so jim ustrezno posredovane med spanjem.

Sovjetski znanstveniki, ki proučujejo to reč, so mnenja, da je treba pri učenju v snu razlikovati dvojce: učenje v normalnem spanju in učenje pod hipnozo. V tej zvezi po-udarijo, da človek v hipno-tičnem spanju z znatno manj-sim naporom sprejme in si zapomni tisto, kar mu po-sredujejo, seveda če si je že dovolj razvil sposobnost za sprejemanje človečnih sporo-čil. Razen tega hipnotično spanje znatno blaži tako ime-novane starostne omejitve — znano je namreč, da se sta-rejši ljudje težje učijo tuje je-zike, hipnoza — širi okvire, v katere učenjske starost, naj-hove zaznane sposobnosti, torej povečuje tudi možnost dojemanja oziroma učenja nasploh, v konkretnem pri-meru tujih jezikov.

Kljub spodbudnim uspe-hom, ki so jih dosegli pri raz-nih poskusih, sodijo sovjetski znanstveniki, da se moti, kdor

MAURICE ELLABERT

SPLETKE IN PASTI

27. nadaljevanje

Komisar je za trenutek obmolnil, nato pa nenadoma vprašal:

»Se ena podrobnost, gospa Rochenard. Ko ste bili tri leta v Združenih državah, ste verjetno komu naročili, naj za vse sve-te okraši Albertov grob s cvetjem, ali ne?«

Povabila je pogled in odgovorila:

»Ne.«

»Tudi potem, ko ste se vrnili, niste sa-mi šli za ta praznik na pokopališče?«

Odkimala je.

»Niti niste naročili, naj kdorkoli nese cvetje na grob?«

Komisarjeva vztrajnost jo je tako moti-la, da se je že hotela zagovarjati, pa jo je hitro prekinil:

»Prosim vas, gospa, pred menoj se vam ni treba opravičevati. To sem vas vprašal čisto po naključju.«

To, kar je bil komisar zvedel, je bilo zanj dosti pomembnejše kot vsi razlogi, s katerimi naj bi Juliette Rochenard op-ra-vila svojo nehalčnost.

X.

Za komisarja Brégouta so bili štirje okto-brski tedni obupna preizkušnja, tako da niti druge zadeve, s katerimi se je ukvarjal, niso odvrnile njegovih misli od Paula Rochenarda.

»No, sef,« mu je rekel inspektor Chaillé, da bi ga opomnil. »Kaj pa, če bi bila še le pomlad in bi morali čakati celih šest mesecev?«

»Potem bi ukrepal drugače,« je odgovoril Brégout. »Taka sredstva sem si iz-bral za to, ker je od vseh svetih le mesec dni.«

Brégoutovi predstojniki tega sklepa niso kaj radi sprejeli. Ni šlo za to, da bi jim bilo žal morda izgubljenega časa, marveč da bi morali pojasniti tako novinarjem kot vplivnim ljudem iz Widrichove družbe, da je policija nehala preiskovati zadevo Paul Rochenard.

Brégout je bil proti kakršnemu koli po-pušcanju. Past, ki jo je nameraval nastavi-ti na bordojemskem pokopališču, bi bila popolnoma brez koristi, če bi javnost izvede-la, da preiskavo nadaljujejo skrivaj. Komisarjevo prepričanje je bilo tako: neznanec, ki naj bi sam prišel v past, je moral biti eden izmed dobrih prijateljev Paula Roche-narda, nekdo, ki je tudi popolnoma poznal potek policijske preiskave. Treba ga je bilo torej prepričati, da policiji ni več do tega, da bi razjasnila skrivnost. Preveč tve-gano bi bilo, ko bi obvestili nekaj ljudi, da

gre za zvijačo, saj bi bil osumljenec lah-ko med ljudmi, katerim bi zaupali to in ono v tej zvezi.

Tako so torej uradno sporočili, da je preiskave o zadevi Paul Rochenard konec, javnost pa se je o tem prepričala iz časopi-sov, ki so pisali o novih preiskavah komisarja Brégouta. Rochenardova žena je bi-la močno presenečena nad tem preobra-tom, ki ga po zadnjem komisarjevem obis-ku pri njej sploh ni bilo mogoče upravi-čiti. Večkrat je telefonirala na prefekturo, da bi zvedela, kako napreduje preiskava, vendar je vselej dobila le vljudnostne od-govore — službujočega inspektorja ali tu-di Brégouta — v precej uradni zadržano-sti.

Bolj ko se je bližal odločilni dan, bolj je bil Brégout nestrpen; tako zelo, da bi skoraj izgubil sloves mirnega in hladno-krvnega policista, ki se ga je držal že lep čas. Kolega od bordojске policije je prevzel organizacijo straže na pokopališču ves te-den pred dnevom mrtvih: pretiravanje v previdnosti je bilo več vredno kot tvega-nje, da bi vse propadlo v zadnjih trenutkih. Ko sta 30. oktobra Brégout in Chaillé prišla v Bordeaux, sta zvedela, da ni bilo h grobu Alberta Thévenaca še nikogar.

Takoj ko so drugega dne odprli vrata na pokopališče, sta se pariška policista skrila v opazovalnico. Pripravili so jo bordojški kolegi v baraki, ki je služila pokopalskim delavcem za ropotarnico. V njej je bilo prostora za dva človeka, ki sta lahko sko-zi spranje med deskami videla večji del pokopališča. Skozí zadnja vrata je bilo mo-goč neopazno izstopiti ali vstopiti.

Komisar in inspektor sta se odločila, da bo eden izmed njiju skrit v baraki, medtem ko naj bi se drugi sprehajal po drevednih in potkah z lončkom krizantem v roki. Najprej je Brégout prevzel vlogo obiskoval-ca, ki išče grob. V prvem poskusu je prehodil pot tako, da je lahko od koderko-li videl grob Alberta Thévenaca.

Brégout je bil povsem miren, čeprav so morala biti njegova čutila izredno napeta: bliža se ura rusnice, danes ali jutri bo raz-krinjal neznanca, ki za šest let krasi grob Alberta Thévenaca s cvetjem, ne da bi to sploh koga presenetilo, saj pokojnikovi starši mislijo, da je to Juliettino delo.

Ta neznanec je bil zveza med Albertom Thévenacom in Paulom Rochenardom. Brégout se je tako zanesel na svoje ugotovitve, da je bil priprčan o uspehu načrta.

Cez dve uri je stopil v barako, se use-del in pogledal skozi spranjo. Zasepetal je: »Je hudo?«

Avto-moto društvo Velenje

razpisuje naslednji prosti delovni mesti:

1. KVALIFICIRANEGA AVTOMEHANIKA z nekajletno prakso
2. INŠTRUKTORJA za praktično vožnje tečajnikov. Kandidat mora imeti vozniško dovoljenje za A in B kategorijo in opravljen izpit za inštruktorja

Službo lahko nastopite takoj ali po dogovoru. Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

1411

OPOZORILO

uporabnikom električnih bojljev TIKI, Maris TIKI

Vse uporabnike naših električnih bojljev opozarjamo, da je potrebno lete občasno pregledati in očistiti od vodnega kamna. Z občasnimi pregledi predvsem pa z odstranitvijo vodnega kamna si omogočite zanesljivo delovanje in manjšo porabo električne energije.

Pregleda, čiščenje in ostala popravila vam izvrše naše stalne servisne službe, ki so na območju Slovenije v LJUBLJANI, KRANJU, CELJU, MARIBORU, KOČEVJU, KOPRU, IDRIJI, NA VRHNIKI, SEŽANI, BREŽICAH, NOVI GORICI, TOLMINU, SLOV. GRADCU, NA JESENICAH, VELENJU IN RAVNAH NA KOROŠKEM.

Točni naslovi servisov so navedeni v garancijskih listih. Izkoristite cenene usluge naših servisov — za nakup novih TIKI izdelkov se obračate na trgovska podjetja z elektro-gospo-dinjstimi in sanitarnimi izdelki.

ELEKTRO-STROJNO PODJETJE

TIKI LJUBLJANA, ALESEVCEVA 52

1410

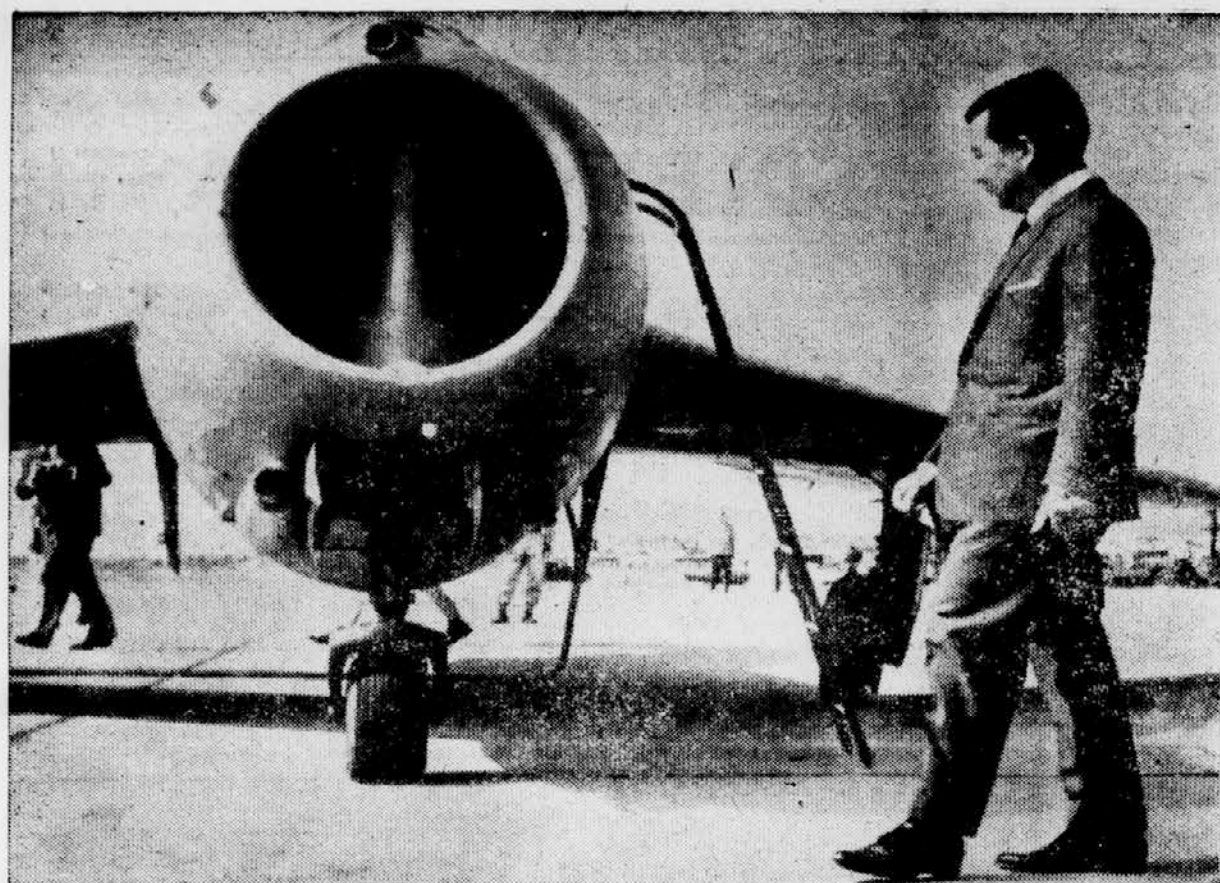
Križanka

VODORAVNO: 1. koncern največjih nemških tovornih težkih industrije, 6. ime bakteriologa Kocha, 8. prva črka azbukice, 9. pritok Save pri Medvedjah, 11. vjuganski okraj (po istoimenski reki v Mali Aziji), 13. mesto v italijanski pokrajini Teramo, 14. nekdanja kraljica za »Narodno republiko«, 15. delo, delovanje, 17. norveški filolog, usmenilitelj norveškega knjižnega jezika (dvar).

NAVPIČNO: 1. roposija, navlika, 2. okroglo gotsko okno, 3. rečica v Srbiji, 4. reka v severovzhodni Sloveniji, pritok Mure, 5. okroglo kameno, 7. drgnjenje, 10. gorati otok na jugozahodu Škotske, 12. naziv za Nosovo baržo, 16. avtomobilska oznaka Islama.

REŠTEV PREJENJE KRIŽANK:

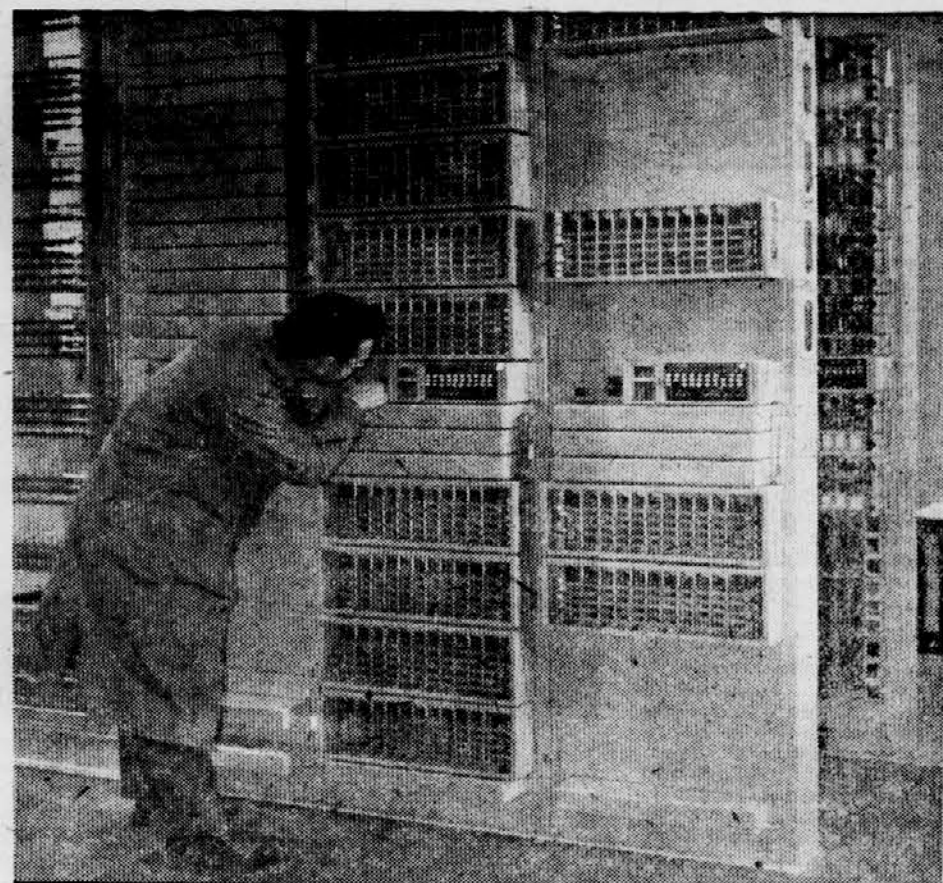
VODORAVNO: 1. posadka, 8. Olivier, 9. Marsala, 10. m., 11. TK, 12. m., 14. Dobro, 15. Opatič, 16. Menača.

SOVJETSKO DARILLO KAMBODŽI — Na sliki je šef kamboške države princ Norodom Sihanouk, ki si na letališču v Pnom Penhu ogleduje enega od treh reaktivnih lovcev, ki jih je sovjetska vlada podarila Kambodži. Razen omenjenih treh reaktivnih lovcev tipa MIG-17 je Sovjetska zveza podarila Kambodži še štiriindvajset protiletalskih baterij, štiriindvajset vojaških kamionov, kompletno radarsko postajo in prenosno poljsko radijsko omrežje.

KAJ JE POČEL TALMA SAWYER? — V betek je policija v St. Louisu aretirala nekoga črnca po imenu Talma Sawyer, ki se je petičal blizu letališča, na katerem je pristalo letalo s predsednikom Lyndonom Johnsonom. Sawyer je bil oborožen in policija zdaj skuša ugotoviti, ali je bil tam res samo slučajno. Telefoto: AP

NOVO VOZELINO AVTOMATSKO TELEFONSKO CENTRALO bodo odprli danes dopoldne v Ljubljani. Centrala, ki jo je podarila Skupnost PTT podjetij Beli krajini namesto spomenika padlim kurirjem, vezistom in telefonistom v NOB, ima 200 priključkov. S tem bo okrepjeno lokalno omrežje v Ljubljani. Foto: M. Kralj

Nadaljevanje s prve strani

Ciper

zori rojake na to, da Cipru grozi tako nevarnost zunanje intervencije kot nevarnost morebitnih notranjih neredov. S tem v zvezi je ponovil glasila svoje vlade, da je pripravljena sprejeti tuje čete za obranitev reda, toda pod določenimi pogoji, ki so bili svoj čas formulirani kot zahteva, naj bodo te čete pod poveljstvom OZN. Odgovoril je vsakršno zahtevo po razdelitvi Cipra in poudaril, da ciprski Grki ne bodo klonili pred grožnjami, pritiskom ali izsiljevanjem... Ciper je premajhen, da bi komurkoli grozil ali snoval zarote. Dovolj velik pa je, da se bori za tisto, kar mu je sveto.

Tudi v svoji sinodni poslanici je predsednik Makarios ponovno zahteval, da je treba tudi glede Cipra uveljaviti načela, na katerih stoji OZN. Verjame v načela pravice demokracije in svobode, ki so osnovna načela OZN, je dejal. Ko se ciprska vlada obrača na OZN, vsekakor računa na podporo številnih držav. S tem v zvezi objavljajo listi sestavo Varnostnega sveta in ugotovijo, kakšen bi utegnil biti izid glasovanja v njem. Zlasti se zanašajo na podporo neanglizijskih držav, ki bi lahko s kaskadnimi akcijskimi podpiri ciprsko glasila. Kakor omenjajo, Ciper po pravici pričakuje takšno podporo, ne le zato, ker spada med neanglizijske države, ampak tudi zato, ker se je upri temu, da bi mu po britansko-ameriškem načrtu vsili rešitev Atlantske zveze.

Kolkor je došleje znano, bi po mnenju ciprske vlade lahko rešili problem v naslednjih fazah: predvsem bi morala OZN onemogočiti agresivno odnosa ciprskih nacionalističnih skupnosti na Ciper.

Kiprski Grki so pripravili priznati Turkom avtonomno glasila, jezika, prosvete in kulture, v ustrezni instituciji. Hkrati naglašajo, da zamenjavo teh pravice ne bi smelo ovirati funkcioniranja države, kot je bilo v preteklosti, tako da ne bi nastala država v državi. Ciprski Turki izražajo bojazn, da jim v enotni državi ne bi bila zamenjava politična varnost, in zahtevajo, da je treba obraniti pravice iz jamstev, katere je po londonskih sporazumih prevzela Turcija, ki je imela celo pravico intervenirati v interesu ciprskih Turkov. Predsednik Makarios in ciprska vlada pa sta mnenja, da so takšna jamstva nesprejemljiva in nezdružljiva z neodvisnostjo in integriteto države, pri čemer pa izražata pripravljenost, da bi se na pogajanjih dogovorili o adekvatnih jamstvih.

Tu se nihče ne spušča v ugibanje o tem, kako se bo iztekla sedanja ciprska kriza. Očitno zadovoljstvo nad tem, da je prišel problem pred OZN, kaji bojazn pred neudarnimi intervencijami in vmešavanjem od zunaj kakor tudi pred novimi neredi, ki bi dali povod za trditve, da Ciprčani ne morejo sami rešiti svojih problemov.

Z. ŽUJOVIC

Atene

mnenje, da bo predložitev ciprskega problema Varnostnemu svetu v takšnih okoliščinah spozila nove mednarodne zaplete. List pravi, da britanska vlada ne more sodelovati z drugimi državami pri usta-

novitvi mednarodnih sil razen s tistimi, ki jih je že vključila v svoj načrt. Po informacijah iz Moskve je odpravnik poslov francoskega veleposlanstva Francois de Laboulaye izročil danes namestniku sovjetskega zunanjega ministra Valeriju Zorinu odgovor svoje vlade na pismo premiera Hruščova o položaju na Cipru. Francija je, kakor znano, odklonila zahtevo britanske vlade, naj tudi francoske enote sodelujejo v atlantskih silah za Ciper.

Po informacijah iz Bruslja se bo 24. februarja v Parizu sestalo biro posvetovalne skupščine evropskega sveta v Strasbourgu in razpravljalo o ciprskem problemu. Predsednik belgijskega senata in predsednik politične komisije te skupščine Paul Struyve je danes povedal, da je skupnost ciprskih Turkov poslala skupščini skupščini brzojavko o dogodkih, ki so se nedavno odigrali na Cipru. Posvetovalna skupščina evropskega sveta, v kateri je zastopanih 17 zahodnoevropskih držav, je zahtevala o turškem poročilu mnenje pododbora za Ciper.

Kakor poročajo iz Nikozije, je poseben opazovalec OZN na Cipru, indijski general Giani, nocoj izjavil, da je bil med pripadniki grške skupnosti in 700 okupiranih ciprskih Turkov v rudarskem kraju Polis dosežen sporazum o ustavitvi spopadov. Položaj v tem rudarskem mestecu se je v zadnjih dveh ali treh dneh zelo zaostril. Pripadniki turške skupnosti so se zatekli v šolsko poslopje in se zabarikadirali v njem. Včeraj jim je začelo primakovati turški vojski, da bi v prihodnosti pooblaščenec OZN general Giani je odpravil davi s helikopterjem v Polis. Splošno se je ustavilo v Kitiu, upravnem središču zahodnega Cipra, kjer so se mu pridružili lokalni voditelji grške in turške skupnosti.

Hkrati je britansko poveljstvo iz Nikozije poslalo v polis okrog 100 padalcev in več oklopnih vozil, da bi v prihodnosti pooblaščenec OZN general Giani je odpravil davi s helikopterjem v Polis. Splošno se je ustavilo v Kitiu, upravnem središču zahodnega Cipra, kjer so se mu pridružili lokalni voditelji grške in turške skupnosti.

Grški in ciprski listi poudarjajo danes trdno odločenost ciprskega ljudstva, da se upre vsaki intervenciji od zunaj. Današnji ciprski listi poročajo, da so ponovi nedolga od severnih ciprskih obal opazili tri neznane vojske ladje. Po vesteh agencij Reuters in AP so bile turške pomorske in druge enote danes v pravilnosti. Vse ceste, ki držijo proti turškemu pristanišču Iskenderun, oddaljenemu 100 km od Cipra, kontrolirajo vojske oblasti.

Po premirju

v svojem položaju na meji velenjske ZAR, Nigerije, Gane in Sudana.

Etiopijski cesar Haile Selassie je danes predsedoval izredni seji vlade, ki je razpravljala o situaciji na meji s Somalijo. Tiskovne agencije poročajo iz Mogadiša, da je somalski premier dr. Sernark izjavil na današnji tiskovni konferenci, da je danes po 18-urnih bojih, do katerih je prišlo po večerajšnji prekinitvi ognja, znova zavladal mir na somalsko-etopijski meji.

Razlika

«Combats» poudarja, da je Erhard podčrtal obstoj razlik med Parizom in Bonnom in našel za njih potrebno po-

jasnilo, da pa po svoji vrnitvi v Bonn ni omenil točk, v katerih se Francija in Zahodna Nemčija strinjata. Razen doseženega soglasja o sodelovanju med Parizom in Bonnom v Latinski Ameriki je vse ostalo iz sročanja de Gaulle-Erhard omejeno na dva monologa, po katerih se vedno ostaja nesoglasje glede glavnih političnih problemov.

Brazilska pobuda

enake obveznosti. Menijo, da je v zvezi s temi predlogi pričakovati, da bo v kratkem sklicana konferenca državnikov Latinske Amerike. Dogovorili naj bi se o sporazumu, s katerim bi razglasili Latinsko Ameriko za cono brez atomskega orožja.

Današnji brazilski listi pišejo, da je predsednik Goulart poslal osebno poslanico sovjetskemu premieru Hruščovu. Te vesti uradno niso potrdili. Vest se je razširila potem, ko je Goulart sprejel novega brazilskega veleposlanika v Moskvi pred njegovim odhodom v Sovjetsko zvezo.

Dnevnik trdijo, da je Goulart v poslanici izrazil željo po razširitvi trgovine in gospodarskih odnosov med obema državama. S tem v zvezi omenjajo, da je Sovjetska zveza ponudila Braziliji dolgoročno gospodarsko in finančno pomoč in svoje sodelovanje pri gradnji največje hidrocentrale na svetu na reki Parana. Blagovna izmenjava med obema državama je po uradnih podatkih dosegla lani vrednost nad 70 milijonov dolarjev.

Nov paviljon DR Nemčije v Zagrebu

ZAGREB, 17. febr. (Tanjug). DR Nemčija bo zgradila letos na zagrebškem veleboju nov paviljon s površino 7200 m² zaprtega in odprtega razstavnega prostora. Njen sedanji paviljon, ki med drugim skupaj s odprtim razstavnim prostorom kakih 2500 kv. metrov, je premajhen, da bi zadovoljil potrebe kakih 600 razstavljavcev, ki se vsako leto udeležijo zagrebškega veleboja.

Nov paviljon bo stal v neposredni bližini paviljona naše strojne industrije. Dogačje bo do začetka jesenske sejemse prirreditve, ki bo od 5. do 20. septembra. Grški in ciprski listi poudarjajo danes trdno odločenost ciprskega ljudstva, da se upre vsaki intervenciji od zunaj. Današnji ciprski listi poročajo, da so ponovi nedolga od severnih ciprskih obal opazili tri neznane vojske ladje. Po vesteh agencij Reuters in AP so bile turške pomorske in druge enote danes v pravilnosti. Vse ceste, ki držijo proti turškemu pristanišču Iskenderun, oddaljenemu 100 km od Cipra, kontrolirajo vojske oblasti.

50 novih gosti Ob jadranski obali

ZAGREB, 17. febr. (Tanjug). Do začetka letošnje sezone bodo v letoviščih vzdolž jadranske obale zgradili in preuredili kakih 50 hotelskih in gostinskih objektov, osem preskrbovalnih centrov in industrijskih pekarn ter 14 vodovodov, v skupni vrednosti nad 17 milijard din. Za razliko od prejšnjih let, ko je imel v turistični politiki na Hrvaškem prvo mesto tuji turizem, bodo letos pristojne oblasti veliko storile, da bo tudi domačim gostom omogočeno, da bodo v čim večjem številu in kar največje preživeli letni dopust na jadranski obali.

Kitajci bodo kupili francoske ladje

PARIZ, 17. febr. (Tanjug). Kitajska namerava v Franciji kupiti več vrst ladij in je zato povabila na razgovore predstavnikov treh največjih francoskih ladjedelnic. Razgovori se bodo začeli prihodnji mesec in bodo trajali približno tri tedne. Po francoskih informacijah so Kitajci zainteresirani za trgovske, potniške in ribiške ladje. V Parizu so tudi sporočili, da so se med nedavnim obiskom francoskega finančnega ministra Destanga v Moskvi razgovorjale o sovjetskih nakupih francoskih ladij.

Aref obsodil stranko Baas

Stranka nima nič skupnega s socializmom

KAIRO, 17. febr. (Tanjug). — Iraški predsednik Aref je v intervjuju za list «Al Akbar» ostro obsodil stranko Baas v Iraku. Dejal je, da nima ta stranka nič skupnega z demokracijo in socializmom in da je skušala v Iraku uvesti strankarsko strahovladno. Aref je tudi dejal, da je bila stranka povezana z imperialističnimi krogi.

Ta prvi frontalni napad na iraško stranko Baas sproti s koncem vojne proti Kurdom in s stabilizacijo nove iraške vlade. Po novembrskem udaru, ki je stranko Baas odrgal od oblasti v Iraku, vlada predsednika Arefa doslej še ni frontalno napadala političnih strank.

Predsednik Aref je v tem intervjuju obsodil tudi večstrankarski sistem. Rekel je, da novi režim ne namerava zasnovati svoje politike na strankarski podlagi.

Kar se tiče notranje politike, se je Aref zavezal za okrepitev državne vloge v gospodarstvu, za socialno pravičnost in za pot v socializem. Glede arabske problematike pa je mnenja, da se je treba še naprej truditi za razrešitev. Onosodov med arabskimi državami — proces, ki se je začel v januarski konferenci voditeljev arabskih držav v Kairu.

Obrati za filmske projekte?

Skupščina filmskih režiserjev in scenaristov

BEograd, 17. febr. (Tanjug). Filmski režiserji in scenaristi Jugoslavije so poslali pristojnim organom z današnje skupščine svojega združenja predloge za zboljšanje domače kinematografije. Predlogi so sad izbrane analize o sedanjem stanju v proizvodnji in prodaji domačega filma ter razgovorov na sestankih filmskih delavcev in političnih forumov.

Skupščino je zael predsednik Zdrženja filmskih režiserjev in scenaristov Stole Janković. Poudaril je, da se v domači kinematografiji razvija proces intenzivnega boja proti zastalim birokratskim pojavom, ki pod njihovim okriljem enako najdejo zavestne dogmatične estetike iz vrst filmskih avtorjev in birokratizirane organizacijske strukture v proizvodnji, ki vsiljujejo stil totalne improvizacije. V jugoslovanski kinematografiji, je rekel Janković, načela o družbeni odgovornosti vseh neposrednih proizvajalcev in njihovih pravic, da samopropagandizirajo, niso posledno utemeljena. Vprašanje družbene angažiranosti našega filma je pravzaprav vprašanje ne samo naše ustvarjalne moči, marveč tudi družbene angažiranosti nas, filmskih avtorjev, je poudaril Janković.

Težisce zahtev, poslanih z današnje skupščine, je na čvrstem povezovanju filmskega delavca s proizvodnim področjem, da bo tudi samopropagandizirajo, niso posledno utemeljena. Vprašanje družbene angažiranosti našega filma je pravzaprav vprašanje ne samo naše ustvarjalne moči, marveč tudi družbene angažiranosti nas, filmskih avtorjev, je poudaril Janković.

Težisce zahtev, poslanih z današnje skupščine, je na čvrstem povezovanju filmskega delavca s proizvodnim področjem, da bo tudi samopropagandizirajo, niso posledno utemeljena. Vprašanje družbene angažiranosti našega filma je pravzaprav vprašanje ne samo naše ustvarjalne moči, marveč tudi družbene angažiranosti nas, filmskih avtorjev, je poudaril Janković.

Sedem kubanskih ribičev se vrača

CIUDAD MEXICO, 17. febr. (AFP). Sedem mladih kubanskih ribičev, ki so jih aretirali pod obtožbo, da so lovili v ameriških ozemskih vodah, je včeraj pripotovalo v Mehiko na poti v Havano. To sedmorico, od skupno 36 aretiranih kubanskih ribičev, je ameriška vlada izpustila, ker so stari komaj 14 do 16 let.

Močan potres v Švici

LUZERN, 17. febr. (AFP). — V centralnem delu Švice v mestih Schwyz, Ibach in Seewen so danes ob 12.25 po Greenwichu občutili močan potres.

Kakor poročajo z observatorija v Neuchatelju, je epicenter na področju Saarnen v kantonu Obwald. Dodajajo tudi, da je bil današnji potres eden najmočnejših v zadnjih letih.

Posojila Siriji

BEJRUT, 17. febr. (Tanjug). Sirija si je zagotovila posojilo v znesku okrog 80 milijonov dolarjev za zgraditev važnih gospodarskih objektov v tem letu. Od Francije je dobila 50 milijonov posojila, ki ga bo porabila za zgraditev novega mednarodnega letališča v Damasku in moderne radijske postaje. Od Poljske je dobila 15 milijonov dolarjev, ki jih bo porabila za zgraditev modernih pekarn in klinic. Enako vsoto je dobila od LR Kitajske. V kratkem pričakuje prihod kitajskih predstavnikov, s katerimi se bodo dogovorili o namembnosti in načinu uporabe tega kredita.

Sirska vlada pa bo tudi sama zbrala domača sredstva za uresničitev posameznih načrtov. Med najvažnejše projekte, ki naj bi jih začeli uresničevati letos, spadajo veliki jez na reki Evfratu, zgraditev proge Latakija — Alep — Kamisli in izsušitev močvirja v dolini Gab. Kar se tiče zgraditve jezov, so vezani na zahodnonemške kredite oziroma so odvisni od zagotovitve teh kreditov. Stvar se namreč vleče že nekaj let. Zgraditev proge je zagotovljena s prejšnjo sovjetsko pomočjo. Z ureditvijo trgaškega sistema naj bi dolina Gab postala področje z moderno organizirano kmetijsko proizvodnjo.

AFP poroča, da je iraško prosvetno ministrstvo sklenilo ponovno zaposliti 42 kurdskih profesorjev. To je nov ukrep za normalizacijo odnosov med bagdadsko vlado in Kurdi po sporazumu o prelititvi ognja, ki so ga dosegli 10. februarja.

Generalni sekretar KP Japonske prispel na odhiti v Kanton

PEKING, 17. febr. (Tanjug). V Kantonu so z največjim častmi sprejeli generalnega sekretarja KP Japonske Kenji Mijamotoja, ki je s soprogom prispel na odhiti. Trenutno je na Kitajskem na počitku tudi generalni sekretar KP Nove Zelandije Vilcox s soprogom. Japonske goste je sprejel generalni sekretar CK KP Kitajske Ču De, podpredsednik republike in član politbiroja Tung Pi Vu in več članov CK KP Kitajske.

Sinoči so za oba generalna sekretarja priredili v Kantonu velik banket, ki so se ga s kitajski strani poleg Tang Hsiao Pinga udeležili še podpredsednik CK KP Kitajske Ču De, podpredsednik republike in član politbiroja Tung Pi Vu in več članov CK KP Kitajske.

Sinoči so za oba generalna sekretarja priredili v Kantonu velik banket, ki so se ga s kitajski strani poleg Tang Hsiao Pinga udeležili še podpredsednik CK KP Kitajske Ču De, podpredsednik republike in član politbiroja Tung Pi Vu in več članov CK KP Kitajske.

Telegrami

SPREJEM — MOSKVA. Predsednik ministrskega sveta ZSSR Nikita Hruščov je včeraj sprejel v Krenlju člano partijske in vladne delegacije LR Bolgarije, ki je pod vodstvom premiera Todora Živkova na obisku v ZSSR.

KOSILO — MOSKVA. Sovjetski premier Hruščov je včeraj priredil kosilo v čast ameriškega javnega delavca in predstavnika poslovnih krogov Cyrusa Eatona. Na kosilu so bili tudi Mikoja, Gromiko in več drugih visokih osebnosti.

STAVKA — PARIZ. Že drugič v zadnjih dvanajstih dnevih je osebje francoskega radia in televizije včeraj zajelo 24-urno stavko. Stavkajo v protest proti sankcijam direktije proti osim uslužbencom, ki niso hoteli zagotoviti minimalnega funkcioniranja službe med stavko 5. febr.

ZAKON — KAIRO. Vlada ZAR je sprejela zakon, po katerem so vsi uslužbenec državnega aparata, javnih organizacij in služb ter podjetij javnega sektorja združeni v enotno kategorijo delavcev. Zakon predvideva tudi plačo po delu in delovnem mestu, ne pa po diplomu.

POSILABANJE — TOKIO. Trgovinski odnosi med Japonsko in Formozo se naglo slabšajo. Razlogi za to po slabšanje so v povečani trgovini med Japonsko in LR Kitajsko.

Pa še to

DA NE BI KRSLA ZAKONA — Občinska uprava v Gorici se zvesto drži v dobi fašizma sprejetega zakona o prepovedi neitalijanskih imen. Ko je slovenski oče izbral za svoje hčerko ime »Mirijama«, ga je hotela matičarka navdušiti za kakšno drugo, bolj italijansko ime. Ker pa je bilo njeno pregovarjanje neuspešno, je končno zapisala v knjigo »Mirijama«...

Pomoč sestavljalcem statutov v šolah

Dva skupščinska odbora o zakonu o organih upravljanja v šolah

LJUBLJANA, 17. februarja. — O predlogu zakona o organih upravljanja v šolah in drugih vzgojno izobraževalnih zavodih sta razpravljala na skupni seji tudi odbor za prosveto in kulturo republiškega zbora ter odbor za proučevanje zakonskih in drugih predlogov prosvetno-kulturnega zbora republiške skupščine. Jutri naj bi ta predlog zakona obravnaval prosvetno kulturni zbor.

Republiški sekretar za šolstvo Boris Lipušić je dejal, da je namen zakona pomagati šolam sestavljati statute, ki morajo biti sestavljeni do 9. aprila, in obrazložil, zakaj je bila omejena problematika predložena v obliki zakona. Rekel je tudi, da republiški sekretariat za šolstvo ne vztraja pri tem, da bi se morala ta pomoč posredovati so-

lam v obliki zakonskega akta. Pripombe članov obeh odborov so se nanašale predvsem na to, da je hkrati predložen v obravnavo predlog zakona o organih upravljanja v zavodih na celotnem področju družbenih služb. Vpraševali so, zakaj mora edinole solstvo dobiti svoj poseben zakon o organih upravljanja. Druga pripomba pa je bila,

da je tekst zakona zelo pordoben. Menili so, da taka precizirana oblika pomoči zavira iniciativno delovno organizacijo, ki si že oblikujejo svoje organe upravljanja in v njih tudi sodelovanje zunanjih predstavnikov, sicer v skladu s načeli ustave, vendar pa ponekod po drugačni poti, kot jo predvideva predložen tekst predloga zakona. Ker predstavnik izvršnega sveta nista bila obveščena o zadnjih spremembah v tekstu predloga zakona, ki so se vnašale ob tem času, so na njuno prošnjo sojo obeh odborov prekinili do popoldne.

Popoldne so člani odborov razpravljali o predloženem tekstu predloga zakona in ga sprejeli. Izjavili so s stališča, da predloženi predlog zakona odpravlja dosedanje zastarele zakonske predpise v to temo, tako in sprosta delovno kolektivno sol pri urejanju poslovanja s področja, ki jo obravnava predlog zakona. Zavzeli pa so se, naj bi tekst posebej obravnavali sodelovanje dijakov v organih upravljanja. J.S.

Rešitev: sklade v banke

Zagrebske občine o osnutku mestnega statuta

ZAGREB, 17. febr. (Tanjug). — V velikem številu pripomb in predlogov k predlogu statuta Zagreba prevladujejo vprašanja v zvezi z materialno bazo mesta in njegovih občin, je izjavil danes predsednik mestne skupščine Zagreba Pero Pirker.

Nekaj zagrebških občin se odločno zavzema za popolno koncentracijo sredstev v mestu, čes da bi tako na področju, kjer je zdaj osredotočena večina zagrebškega gospodarstva, lažje urejali mnogo komunalnih vprašanj. Iz podobnih razlogov bi se zunanje občine radi odrele mnogim pristojnostim v korist mesta, ker so prepričane, da bi združitve poslov praznjav priložnosti za združitve sredstev, ki jim jih prisoj pripravljuje, »starec mestne občine, med njimi tudi center in Medveščak, pa menijo, da je v predlogu mestnega statuta koncentracija sredstev preveč poudarjena.

Po mnenju mnogih je način, kako bi nasprotujoča si gledišča lahko uskladili, v tem, da bi investicijske sklade občin in mesta prenesli na banko in da bi banka razpolagala s temi sredstvi, pri čem pa upravljalna politika, ki jo za določeno obdobje postavlja družbeni plan. To velja za edini način, da bi sredstva čimbolj odmaknili od subjektivnega gledanja posameznih mestnih in občinskih organov.

Zdaj pripravljajo predlog mestnega statuta, v katerem bo brzočas izraženo bistvo velikega števila pripomb in predlogov, sproženih v dosedanjih trimesčnih razpravah.

Nova formula za rešitev panamskega spora

PANAMA, 17. febr. (AP). — Preskvalovna komisija Organizacije ameriških držav, ki preiskuje panamske obtožbe, da so ZDA sredi prejšnjega meseca izvršile agresijo v ceni Panamskega prekopu, je prizadevala stranem predlagati novo formulo za rešitev spora.

Kandidature za novi parlament ZAR

KAIRO, 17. febr. (Tanjug). Nad 1000 ljudi je doslej predložilo svoje kandidature za novi parlament ZAR, ki naj bi ga izvolili 10. marca. Med drugimi je predložilo kandidature okrog 300 kmetov in 200 delavcev. Za razliko od klasičnih parlamentov bo novi egiptovski parlament izvoljen po pravilu, po katerem mora biti polovica poslancev iz vrst delavskih in kmetijskih predstavnikov. Tako bosta v vsakem volilnem okrožju — teh je 175 — izvoljena dva poslanka, po en predstavnik delavcev in kmetov. V kategoriji delavcev spadajo tudi svobodni poljci in nekateri obrtniki, za kmetla pa smatrajo vsakega, ki nima več ko 20 fedanov zemlje.

Iz včerajšnje tretje izdaje

Kdo naj zastopa ciprsko Turke?

ANKARA, 16. februarja — (AFP). Po sestanku najvišjih civilnih in vojaških funkcionarjev Turcije, ki ga je vodil predsednik republike Gursesel, je premier Ismet Ineni izjavil, da pripravlja Turcija nov predlog o Cipru.

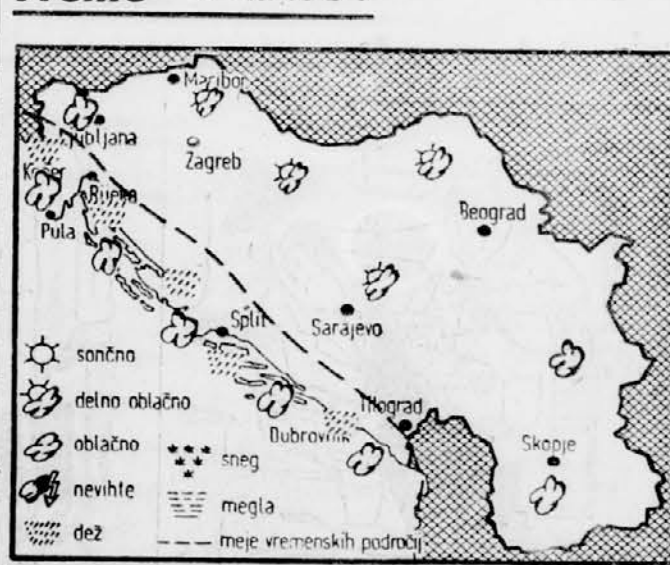
Po nespornih vesteh iz Iskenderuma se je v tej luki zbralo okoli 15 vojnih ladij in skupno 10.000 vojakov 39. divizije. Prihajajo tudi vesti o koncentraciji turškega ladjeva in vojaških sil v luki Anamur.

Vodja ciprskih Turkov Rauf Denktas, ki se nahaja v Ankari, je izjavil, da je terjalo od Varnostnega sveta, naj mu omogočijo, da bi pred OZN zastopal interese turške skup-

Zahteva po nacionalizaciji petrolejskih vrelcev

LIMA, 16. februarja (TASS). Na velikem javnem zborovanju je predsednik Zveze študentov Peruja Gustavo Espinosa z ostalimi govorniki vred terjati, da predsednik Belaunde izpolni obljubo, ki jo je dal v predvolilni kampanji. Tedaj je dejal, da bodo nacionalizirali petrolejske vrelce, ki jih izkorišča ameriška družba Internesional petroleum.

Vreme 17. II. 1964

Temperature

	ob 07	13
Ljubljana	0	1
Planica	-1	1
Lesce	-1	1
Maribor	-2	4
Slov. Gradec	0	6
Novo mesto	-1	1
Koper	-7	11
Krčmarica	-7	11
Reka	8	10
Ptuj	7	12
Split	10	11
Dubrovnik	10	9
Zagreb	-1	2
Beograd	-3	7
Sarajevo	0	8
Skopje	0	11
Tilgrad	6	11
Celovec	-1	2
Gradec	-2	3
Dunaj	-1	3
Milano	5	—
Genova	10	—
Zürich	1	—
München	1	—
Berlin	—	—

Prognosa

Suha krajina: zaenkrat ena krajevna skupnost

Prva krajevna skupnost, ki jo bodo v Suhi krajini ustanovili, bo krajevna skupnost Žužemberk. Žužemberška krajevna skupnost bo zajemala 20 vasi, oziroma območje treh sedanjih krajevnih odborov, ostalih 32 vasi Suhe krajine pa ostane za enkrat še v okviru svojih krajevnih odborov.

Iniciativni odbor za ustanovitve krajevnih skupnosti Žužemberk je že pripravil osnutek statuta za bodočo krajevno skupnost. M. S.

NOVA GORICA

Uslužnostna obrt še ni dovolj razvita

Kljub kritikam na raznih sestankih in zahtevah zborov volivcev, da je treba razviti uslužnostno obrt tako, da bi ustrezala potrebam občanov, le-ta napreduje počasi. V kraju, kjer ni pogosto razvita uslužnostna obrt, pa ne gre za primerno davčno politiko in drugim ukrepi pospeševati zasebno obrt.

V Novi Gorici se letos obeta delno izboljšanje. Splošni servis Gorica bo v mestu zgradil nove delavnice za razne servisne službe, tako finančno, optiko, radio in druge.

60 LET SKUPNEGA ŽIVLJENJA — V kraškem zaseku Novolet, v Temnici na Krasu, sta nedavno praznovala 60-letnico skupnega življenja Kristina in Jože Grobiš. V zakonu se jima je rodilo 7 otrok, štirje sinovi in tri hčere, ki so sedaj skupno s starši slavili njun praznik, biserno poroko. Grobiševi so bili vedno napredna kraška družina, ki se je takoj pridružila narodnoosvobodilnemu gibanju. Najprej se je vključil leta 1941 sin Lojze, hčerka Ida je postala kurirka. Domačija Grobiševih pa je bila vedno gostoljubna dom vsem partizanom, ki so se pomudili v njem. Razen domačih so jubilaroma čestitali tudi vaščani in predstavniki Zveze borcev. Njihovim čestitkam naj se pridružijo tudi naše!

Zelo zahteven plan sečnje

Za nove gozdne nasade v novomeški občini 43 milijonov

Osrednji delavski svet Gozdarskega podjetja Novo mesto je sprejel načrt sečnje in investicij za letošnje leto. Po tem načrtu bodo posekali letos blizu 140.000 kubikov lesa, za investicije pa porabili okoli 200 milijonov dinarjev.

Plan sečnje je močno napet tako po količini kot po sortimentu. Predlogov obratov in podjetij glede letne sečnje niso v celoti upoštevali, temveč so jih gledali na potrebe po lesu zvišali. Vsako zviševanje poseka nad letni prirastek pa ima lahko hude posledice. Toliko hujše, ker zviševanje poseka gozdnega drevesja ne spremlja v enaki meri gojitve in pogozdovanje. Letos se morala omejiti načrt pogozdovanja predvsem zaradi pomanjkanja sadik gozdnega drevesja.

Investicijske naložbe so namenili predvsem za proizvodnjo. Za intenzivne nasade bodo porabili letos 43 milijonov. V investicijskem načrtu imajo tudi gradnjo več odsekov gozdnih cest, ki bodo omogočile spravilo lesa iz dosegov težko dostopnih predelov. Tako bodo letos dogradili ceste Plana-Brezova reber, nadaljevali gradnjo Drganja sela-Dolenjske Toplice ter gradili nekaj cestnih podaljškov in bližnjic v Rogu in nekaterih drugih predelih. V načrtu imajo tudi nakup

kamionov za prevoz lesa in drugih tehničnih pripomočkov.

Na seji osrednjega delavskega sveta so pri investicijskih velikih razpravah o gradnji logarnic. V načrtu je letos gradnja logarnice v Trebnjem in predvidoma v Semiču, oziroma Črmošnjicah. V razpravah na nekaterih obratnih delavskih svetih je bila močna težnja po gradnji še nekaterih logarnic, predvsem pisarniških prostorov za sedeže obratov.

Osrednji delavski svet pa je menil, da je treba razpoložljive investicije naložiti v prvi vrsti tam, kjer se bodo najhitreje obrestovale, potem bo v prihodnje lažje reševati še ostale probleme, ki jih resda ni malo.

Poravnalni sveti so v težavah

V kranjski občini imajo za svoje poslovanje premalo sredstev

Poravnalni sveti v kranjski občini popuščajo v svoji dejavnosti, s tem pa se zmanjšuje tudi njihova vloga. Vzrokov za to je več, med vsemi pa je po mnenju Obo SZDL največja napaka v tem, ker pri teh družbenih organih premalo upoštevajo načelo rotacije.

Ponekod so postali člani poravnalnih svetov že prvi vaški sodniki. Nekateri so se to vlogo že naveličali ali pa jim preobremenjenost drugod preprečuje, da bi se bolj z veseljem lotili dela v poravnalnih svetih. Tudi poznavstvo in strah pred zamerami s strani strankam je čisto vzrok izostankov članov poravnalnih svetov pri urejanju posameznih zadev. Potem je tu še bojazen nekaterih članov, da posameznih zadev ne bi znali pravilno rešiti s pravnimi strani, po paragrafsko, čeprav to niti ni način, ki naj velja za delo poravnalnih svetov.

Precejšnja težava poravnalnih svetov v kranjski občini je tudi pomanjkanje finančnih sredstev ter pomanjkanje prostorov za zasedanja. Stroške za pisarniške potrebe in poštino največkrat pokrijejo kar krajevni uradi, ponekod pa morajo poskušati tudi druge vire. Na jezerski in stroške plačuje kar predsednik poravnalnega sveta. Pri nekaterih poravnal-

in tavnih, še posebno večje, zato so morali kar polovico primerov odstopiti sodišču. Tudi pri žaljenju časti se ljudje niso zadovoljili s poravnavo pred svetom, ampak so hoteli dobiti zadoščenje šele na sodišču.

STRUŽNIK

CERKNICA

Napoved dovolj pitne vode

Večina vodovodnega omrežja v cerkniški občini je bila že pred 50 leti in od tedaj so mu posvečali premalo skrbnosti. To se kaže sedaj, ko celotno omrežje nujno terja večletne velike investicije.

Po posvetitvi strokovnjaki so ugotovili, da je glavni vodovod Cerknica-Rakek že dotrajan, razen tega pa imajo ovi preozek premer za zmerno večjo potrošnjo vode. Izračunali so, da bo celotna rekonstrukcija tega vodovoda veljala kakih 150 milijonov din. Ta dela bodo izvajali več let, do sedaj pa so opravili prvo etapo. Lani so zgradili novo zajetje v potoku Cerknici, kjer bodo zajemali predvidoma 10 litrov vode na sekundo in to vodo dodajali sedanji količini. Tako bodo potrebe po pitni vodi na vsem območju Cerknice in Rakeka v celoti zadostovljene.

Doslej so v ta dela vložili blizu 18 milijonov, potrebnih pa je še 5 milijonov din za montažo vodnih črpalk in klorinatorja. Tako računajo, da bo voda iz novega zajetja prišla teči v prihodnjih tednih.

D. M.

1700 čipkaric na festivalu

Tudi letos ga bo priredil Dom

Trgovsko izvozno podjetje za domačo in umetno obrt Dom bo letos, verjetno julija, priredilo II. čipkarski festival, ki se ga bo udeležilo približno 1700 čipkaric iz vse Slovenije in nekaj gostij iz Lepoglavja v Medijemuri in iz otoka Paga. Prvi čipkarski festival, ki je bil pred tremi leti, je prav tako priredilo podjetje Dom. O tem festivalu so v tem podjetju začeli razpravljati že septembra lani in za organizacijo sestavili poseben pripravljalni odbor, ki že pridno dela.

Poiskali smo članice tega odbora Bredo Fojkar in direktorja Doma (tudi on je v pripravljalnem odboru) Leopolda Gorjana ter jima postavili nekaj vprašanj.

— Namen vašega festivala je?

— Čimbolj popularizirati čipkarstvo in sploh vse domače obrti, ki zaradi industrializacije, žal, propadajo. S festivalom bomo na prijeten način povečali zanimanje za čipkarstvo. Čeprav dela čipke v Jugoslaviji še kakih 15 tisoč čipkaric (od tega jih je le kakih 400 izven Slovenije), je to očito premalo.

— Kje bo ta festival?

— Festival bo verjetno v Križankah. Iz vse Slovenije bomo iz avtobusi pripeljali čipkarice, pokrbeli bomo tudi za to, da jih bo čimveč v narodnih nošah, in nato na slovesni otvoritvi nagradili najstarejšo, najmlajšo, najboljšo...

— Kako pa že pred tekmovanjem veste, katera je najboljša?

— Hkrati s festivalom ozi-

roma v njegovem okviru pripravljamo tudi razstavo čipk, na katero morajo udeležence poslati po dve deli. Prvo morajo narediti po naši predlogi, drugo pa po lastni ideji. Iz poslanih del bomo izbrali približno 150 eksponatov in jih razstavili. Še posebej pa bodo nagradene tudi klekčarice, ki bodo tekmovali na festivalu. Teh bo 100 do 120. Festival bomo zaključili s kakšno kulturno prireditvijo.

— Bo moč na razstavi tudi kaj kupiti?

— Na sami razstavi čipk ne, pač pa na manjšem folklornem sejmu, na katerem bi točili medice, prodajali lektarske izdelke, čipke, spominke itd. Morda bi hkrati priredili v Mali galeriji ali kje drugod celo še eno posebno razstavo spominov. Radi bi pokazali, da pri nas ni tako pomanjkanje spominov, kot o tem govorijo in pišejo. Ni vse spominke, na čemer je osrednje mesto, kjer si tisto kupi.

— Koliko pa bo veljala organizacija tako velikega festivala?

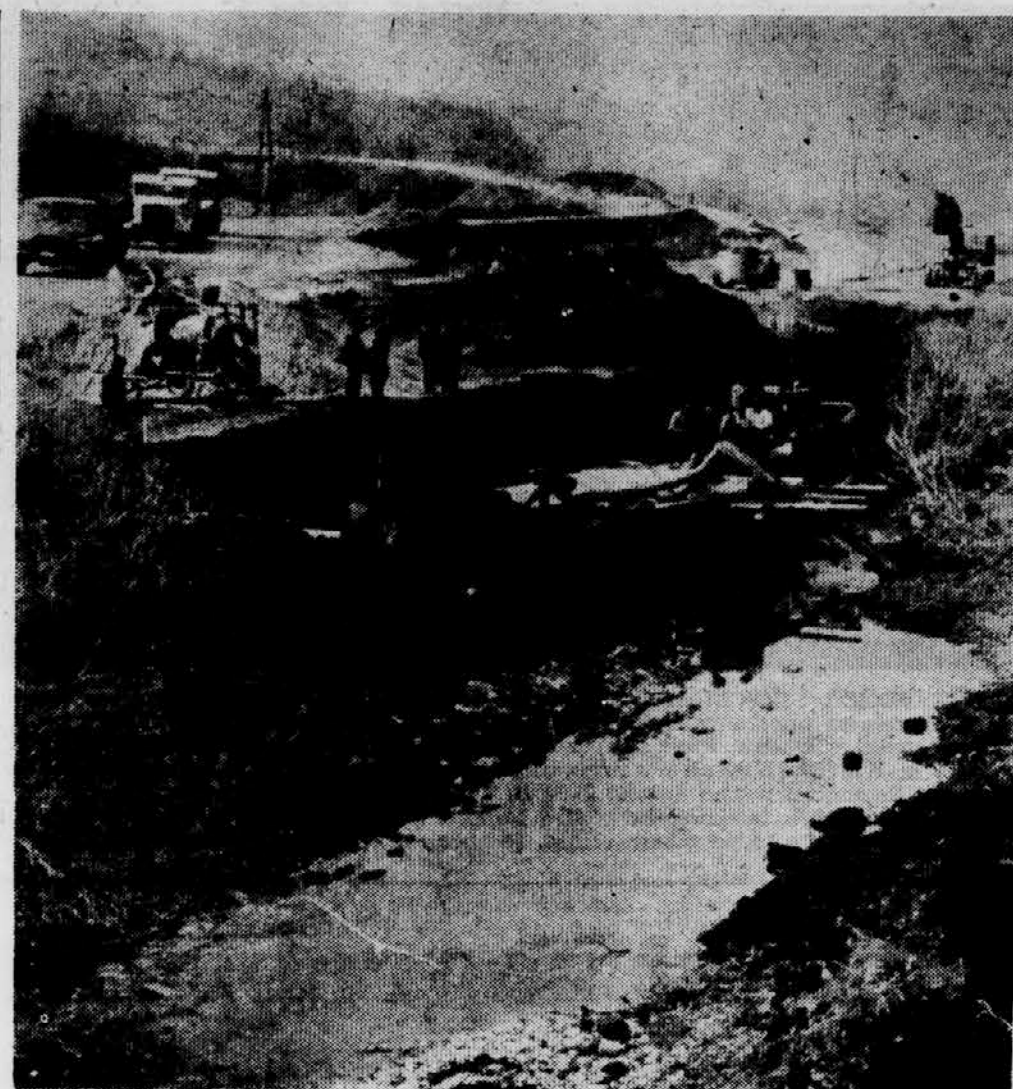
Ker bo pri pripravih prostovoljno sodeloval ves delovni kolektiv našega podjetja, računamo, da nas vse skupaj ne bo veljalo več kot 5 milijonov dinarjev. Poudarili pa bi, da festival presega okvire našega podjetja in da bi bilo prav, če bi turistične organizacije tudi sodelovale z nami, saj bo to čipkarski festival nedvomno redka turistična atrakcija.

E. J.

Počasno delo

POSTOJNA, 17. febr. — Na današnji seji občinske skupščine in plenuma občinskega sindikalnega sveta so razpravljali o osnutkih statuta v delovnih organizacijah. Na območju občine jih mora izdelati 27 delovnih organizacij, delati in 14 finančnih, samostojnih zavodov. Devetnajst organizacij ima že izdelane teze, dve sta osnutka še predložili, vsi drugi pa se šele pripravljajo.

S. B.

CESTA GORICA-SEŽANA je v glavnem asfaltirana, razen odseka 1,5 km Steške pri Braniku. Tu so pred dobrim tednom začeli zemeljska dela za nov most čez potok Branik. Delavci cestnega podjetja Nova Gorica računajo, da bo do začetka turistične sezone ta most zgrajen. Zanj bodo porabili 28 milijonov dinarjev.

Foto: E. Selhaus

NOVO MESTO

Ena ali več kmetijskih organizacij

Končni cilj: zagotovljena večja proizvodnja

O reorganizaciji kmetijstva družbenega sektorja v novomeški komunij se zadnje čase veliko razpravljajo. O tem je razpravljala med drugim občinska skupščina, prav tako izvršni odbor občinskega odbora SZDL, pred tem pa že večkrat svet za kmetijstvo in gozdarstvo ter društvo kmetijskih inženierjev in tehnikov.

Vsi soglašajo, da je potreben enoten koncept razvoja kmetijstva v občini, za ta cilj pa tudi enotna ali ena družbena kmetijska organizacija. To pomeni združitev sedanjih treh kmetijskih združenj v eno kmetijsko posestvo v eno gospodarsko organizacijo, medtem, ko naj bi kmetijska šola s svojim posvodom ostala izven te organizacije.

Načrt enotne kmetijske politike v komunij je nedvomno pravilen. Po navedbah strokovnjakov je na območju občine le dobrih 13 odstotkov vse obdelovalne zemlje primerne za sodobno mehanizirano obdelavo. To pomeni, da če bi podružili vse obdelovalne površine, ocenjene od prvga do četrtega razreda, bi bilo to največ 6000 hektarjev. Znanen del teh površin pa bi bilo treba prej meliorirati. Računajo, da bo moč zajeti v družbeno proizvodnjo, oz. lastnino do leta 1970 okoli 3000 hektarjev, trenutno pa imajo posestva in zadrage dobrih 1600 hektarjev obdelovalnih površin.

Te številke povedo, da ostane pretežno del zemlje v zasebni lasti, to pa tudi

ŽUŽEMBERK

Kmetijska zadruga bo izvozila več živine

Lani je žužemberška zadruga izvozila za več kot 90 milijonov dinarjev kmetijskih in gozdarskih proizvodov. Izvažala je glavo govejega živina, prašiče, železniške pruge, lesno ogelje in drva. Izvozilo so celo cerove pruge, čeprav je ta težko prodati celo na domačem trgu.

Letos nameravajo izvoziti še več živine, kar bo kolektivno nedvomno uspelo, saj so v zadrugi že v prvih dveh mesecih sklenili letos več pogodb s kmeti za pitanje govedi kot lani v prvih šestih mesecih.

M. S.

IDRIJA

Statut krajevnih skupnosti v razpravi

Pred nekaj dnevi je bila v Idriji skupna seja sveta stanovniške skupnosti in komisije tega sveta za pripravo statuta krajevnih skupnosti Idrije.

Člani sveta so najprej poslušali obširno poročilo o vsebini statuta, nato pa so o njem razpravljali. Razprava pa je bila, žal, le o vprašanju finančnega sklopa, medtem ko se drugih poglavij skoraj niti dotaknili.

Svet je nato sprejel predloženi predlog statuta. Predlog bodo razmnožili in ga bo dobila vsaka družina v mestu. Nato bodo o predlogu razpravljali občani na svojih zborih. Tam bodo volilci tudi volili organe skupnosti, razpravljali in sprejemali zaključni račun stanovniške skupnosti za minulo leto ter program dela nove krajevnih skupnosti za letošnje leto.

B.

TRANSJUG

FILIALA LJUBLJANA IGRISKA ULICA ŠTEVILKA 12

razpisuje za delovna mesta POSLOVALNICE LJUBLJANA — prosta mesta za:

2 POMOŽNA KNJIGOVODJA s triletno prakso

3 POMOČNIKE REFERENTOV s triletno prakso v zunanji trgovini

DAKTILOGRAFA zaželeno znanje nemščine

Službo lahko nastopite takoj.

Plača po dogovoru.

1325

Podjetje

»SPORT-OPREMA«

Ljubljana, Vižmarje 1

sprejme v delovno razmerje:

— KV sedlarje

— KV ključavničarje

— KV lesostrugarja

— kurirko-snažilko

Pismene ponudbe oddajate v upravi podjetja. Nastop službe je mogoč takoj ali po dogovoru. Stanovanja niso zagotovljena. 1353

KROJASKO PODJETJE NOVOST v Ljubljani

razpisuje naslednji mesti:

1. FINANČNEGA KNJIGOVODJE

2. SNAŽILKE

Pogoji: pod 1. dokončana ekonomska sredstva šola s prakso; pod 2. honorarna zaposlitev. Stanovanje ni zagotovljeno. — Osebnih dohodkov po pravilniku. — Ponudbe, pismeno ali osebno v upravo, Poljanska cesta št. 11. 1866

»MELAPAN«

Kemična tovarna K o č e v j e

razpisuje prodajo za

OSEBNI AVTOMOBIL FIAT - 1400 BJ

Prednost do nakupa imajo gospodarske organizacije, kolikor ne bi bilo interesov za zasebniki. Rok prijave 10 dni po objavi. 1406

INŠTITUT V LJUBLJANI

razpisuje naslednja delovna mesta in zato sprejme:

1. več inženirjev kemije
2. dva kemotehnikarja
3. kemotehnikarja
4. elektrotehnikarja
5. strojnega tehnikarja
6. steno-daktilografarja
7. vratarja in telefonistke
8. nekvificiranega delavca

Pod točko 6 in 7. prideta v postev tudi upokojenca. Steno-daktilografarja po možnosti z znanjem enega izmed tujih jezikov. Stanovanja bodo kmalu zagotovljena. Ponudbe pošljite pod oznako »Institut«. 1312

GOSPODARSKA ORGANIZACIJA

Mestni vodovod - Ljubljana

razpisuje delovna mesta za:

— ekonomista
— strojne tehnika
— gradbenega tehnika
— administratorja
— vodovodne instalaterje in ključavničarje
— nekvificirane delavce možnost priučitve
— oddirbale vodomerov

Pismene ponudbe pošljite upravi podjetja, Krekov trg 10. 1289

RAZNAŠALKO - CA

ZA DOSTAVO JUTRANJKA »DELO« NAROČNIKOM NA DOM

ZA TEREN CENTER SPREJME TAKOJ

podružnica ČP »DELO« - KRANJ

Upravni odbor KLINIKE ZA OTORINOLARINGOLOGIJ V LJUBLJANI

razpisuje naslednji delovni mesti:

1. ZDRAVNIKA ANESTEZISTA
2. ZDRAVNIKA SPECIALIZANTA iz anestezijske

Pogoji: pod 1. zdravnik s specializacijo iz anestezijske, pod 2. zdravnik z dokončanim stažem in odobreno specializacijo iz otorinolaringologije.

Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi osebnega dohodka. Nastop mogoč takoj. Razpis velja do zadnje delovnih mest. Ponudbe pošljite na naslov: Upravni odbor Klinike za otorinolaringologijo, Ljubljana, Zaloška 2. 1409

DALI SMO V TISK DELO DR. MILANA STEVANOVIČA:

Komercializacija železnic v pogojih delavskega samoupravljanja

Delo obsega v petih poglavjih obsežno stvarino o zgodovinskem razvoju in problemih gospodarskega poslovanja železnic, o ekonomskih instrumentih in organizacijskih oblikah za izvajanje komercializacije ter o nujnosti rentabilnega gospodarjenja na progah železniških transportnih podjetij.

Ker vsebuje knjiga med drugim tudi predloge za spremembo načina gospodarjenja, bo koristila vsem, ki se zanimajo za reformo tarifnega sistema in formiranje transportnih dohodkov v železniško transportnih podjetjih. Zlasti je uporabna kot učna knjiga v strokovnih šolah in tečajih.

Knjiga bo izšla v srbohrvaškem jeziku marca 1964 po ceni 1200 do 1500 dinarjev, odvisno od števila tiskanih izvodov.

Naročila sprejema Turistično-transportni biro v Ljubljani, Titova 32. Telefon 31852.

1420

OVCE SO NAŠLE PASO NA OBALI — 130 ovac kmečijske zadruge Pivka se vsak dan pase na obali pri Kopru, noči pa prebijejo v Vanganelu.

Foto: E. Selhaus

V Labodu se pralni stroji ustavljajo

Zaradi nerentabilnosti in premajhnih prostorov bodo ukinili pralnico

LJUBLJANA, februarja. — V pralnici kemične čistilnice in barvarne Labod operejo približno 6,5 tone perila na mesec. Pranje je leta 1961 prineslo Labodu več kot dva milijona din iz zube, leta 1962 že pet milijonov. Lani je bilo izgube »le« 372.000, ker so stroške za paro, vodo in elektriko prenesli na stroške kemičnega čiščenja.

Razen tega so skoraj 50 let stari pralni stroji tako izrabljeni, da skoraj ni dneva, da ne bi bili potrebni popravila. Stavba, v kateri so stroji, je stara več kot 100 let in je zaradi nenehne soprope popolnoma dotrajana. Zaradi tega je delavski svet sklenil, da bodo v najkrajšem času pralnico zaprli. Sedem delavk, ki je zaposlenih sedaj v pralnici, bodo takoj zaposlili v obratih za kemično čiščenje, ki bodo z ukinitvijo pralnice povečani.

Vsako nameščenje novih pralnih strojev bi pomenilo veliko škodo, saj bi bili stroji zaradi neustreznih prostorov kaj hitro pokvarjeni. Ob vsem tem pa Labod že tretje leto čaka na potrditev lokacije ob toplarni, kjer ne bo potrebna lastna kotlarna, marveč bodo novi obrati, ki zahtevajo veliko pare, priključeni na omrežje toplarne.

PRANJE BREZ DETERGENTOV

Delovni pogoji v pralnici so zelo slabi, saj ni ustrezne ventilacije, stroji pa so tako nizki, da se vsa para nabira pri tleh. Pranje je ne-sodobno, saj uporabljajo le sodo in milo; pranje z detergenti bi izgubilo pralnico še povečalo. Pogosto se zgo-di, da morajo zaradi tega isti kos perila tudi dvakrat prati. Prav tako težave imajo z likanjem in s shranjevanjem perila, ki ga ni moč nakladati na kupe, marveč kos zraven kosa. Zaradi premajhnih prostorov se jim perilo pogosto mečka in ga morajo dvakrat ali trikrat likati. Prav tako je tudi z očiščeni-mi oblekami, ki jih zlasti poletni nimajo kam obesiti. S ponovnim likanjem in pranjem nastajajo seveda dodatni stroški, ki so precejšnji. Kljub temu je pranje pri Labodu najcenejše. Rju-

ho operejo in zlikajo za 45, srajco pa za 65 din.

DRUGE PRALNICE NEIZKORISČENE

Preden se je delavski svet odločil, da bodo ukinili pralnico, je razpravljali tudi o strankah, ki bodo prizadete z ukinitvijo. Vendar so analize pokazale, da je v Ljubljani že dovolj drugih pralnic, ki niso povsem izkoriščene. Vse tisto, kar sedaj operejo v pralnici Labod, bi brez težav prevzela pralnica v Savskem naselju, ki sedaj opere mesečno 1800 kilogramov perila, grajena pa je tako, da bi ga lahko oprala 10.000 kilogramov. Z manjšo adaptacijo bi lahko mnogo več oprali tudi v pralnici »Boris Kidrič« in v drugih pralnica. Ukinitve pralnice Labod Ljubljancem torej ne bo prizadela. Pri tem pa bo kemično čiščenje v Labodu mnogo kakovostnejše, saj bodo z ukinitvijo pralnice pridobili mnogo prostorov v obratih in v sprejemalnicah. O ukinitvi pralnice bi že moral minuli petek razpravljati svet za obrt občinske skupščine Ljubljana-Center, vendar je zaradi nesklepečnosti (od trinajst članov sveta

jih je manjkalo sedem), preložil sejo sveta na prihodnji teden.

Vič-Rudnik — za pet milijard din večja proizvodnja

LJUBLJANA, 17. febr. Skupščina ljubljanske občine Vič-Rudnik je sprejela letošnji družbeni plan, ki obeta za nekaj več kot 5 milijard višjo proizvodnjo od lanske. Produktivnost naj bi se povečala za 7,3%, ob le približno 300 novih zaposlenih. Skupščina občine obljublja, da ne bo predpisala novih davkov in dajatev, temveč le usklajila dosežanje obveznosti in predpisala enotne stopnje za vse občane.

Skupščina je proglasila za svoje vplivno območje turistični predel okoli Rakitne. Sprejet je bil zasedalni predlog za sososko Vrhnovo-Brd, za ostale zasedalne predloge (pri Tržaški cesti, med Brdom in Rožno dolino ter v Trnovem) pa je bila skupščina mnenja, da lahko gredo pred zboro volivcev.

TIG

Češki režiser v Ljubljani

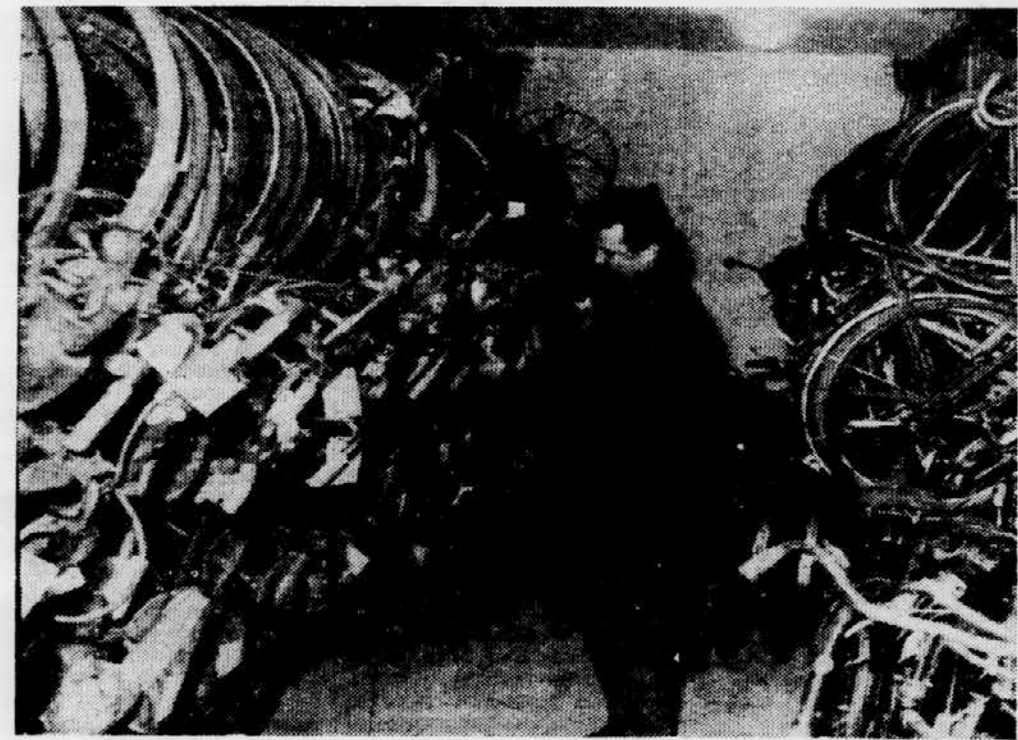
LJUBLJANA, 17. febr. — Jutri bo prišel v Ljubljano znani režiser Vojtěch Jasný iz Prage, avtor filma »Nekega dne, neki maček...«, ki je dobil na mednarodnem filmskem festivalu v Cannesu leta 1963 posebno nagrado žirije. Film je lirčno-satirična komedija in so ga zaradi izrazite glasbe in pantomime zahodni novinarji imenovali »East Side Story«. Režiser Jasný se bo v Ljubljani zadržal predvsem nekaj dni, dopotoval pa bo, da bo na željo distributerja Vesne filma iz Ljubljane svoj film nekoliko skrajšal.

K. K.

Zdravstvena postaja na Prulah

LJUBLJANA — Na Prulah. V Prijeteljevi ulici, končujejo dela na novi zdravstveni postaji, ki bo delovala v okviru zdravstvenega doma Center. Postaja bo imela splošnega zdravnika in zobozdravnika. Otvoritev bo predvidoma v začetku maja, vendar pa trenutno še ne vedo, kdo bo investiral šest milijonov dinarjev za opremo postaje.

M. G.

PETDESETLETHNI STROJI v pralnici »Labod« so dotrajani, delo ob njih pa zelo težavno. Vsak dan so pokvarjeni, perejo slabo in morajo zaradi tega prati včasih isto perilo dvakrat. Kljub temu so cene za pranje in likanje v Labodu v Ljubljani najnižje.

Foto: Vetrovec

Na TV zaslonu

Uvožena opereta

Glasbeni film o veselih ženah windsorskih

V nedeljo zvečer nam je studio Zagreb predvajal adaptacijo treh humoresk A. P. Čehova, ki jih je dramaturg Borisav Mrkić povezal v televizijsko dramsko pripoved. Povezava je včasih šepala, vendar pa je iz komedije dihala atmosfera Čehova in delo bi lahko označili kot uspešno. Le pri TV realizaciji je slasti v množičnih prizorih motil slab ton.

Na TV zaslonu so s postulatno izdelane adaptacije dobrih avtorjev celo boljše kot klasične drame pa tudi kot nalašč za TV napisane drame brez duha in soli, kakršne smo že videli. Studio Zagreb ima precej trden koncept pri izbiri dram. V glavnem se držijo realističnih in satirnih tekstov, kot se studio Beograd skusa držati bolj filozofskih in konceptnih tekstov (Adam in Eva, modernizirana zgodba o Faustu). Tega ne bi mogli reči za ljubljanski studio. To sezono sta bili na sporedu le dve TV drami (Stepec in Vskakdanja zgodba), ki pa nista bili ravno posebej izbrani. Škoda, saj imamo Slovenci izredno dobre igralce, da pa bi dobili tudi dobre tekste, nam dokazuje zagrebška izvedba drame Mire Mihelič »Svet brez sovražnosti«.

Osrednja oddaja v ponedeljek zvečer je bil glasbeni film iz NDR »Vesela žene windsorske«, posnet po opereti Otta Nicolaja. To Shakespeareovo komedijo sta uglasbila 1849 Otto Nicolai in približno štirideset let kasneje Verdi. Nicolajev tekst se sicer naslanja na Shakespeara, je pa duhovito povsem bidermajerski, glasba pa obrtniško dovršena v duhu dobrega predmarčevskega meščana, medtem ko je za Verdija napisal libreto glasbeno nadarjeni pesnik Arrigo Boito, glasbo v tem delu pa poznavajo imenitno urbane Verdijevske ustvarjalci. Ustvarjalci filma so si za predlogo raje izbrali Nicolajev verzijo in film je bil prava nemška opereta. Edinstvena komična figura sir John Falstaff je tu izgubil skoraj vse svoje simpatične značilnosti in postal operetni junak. Sicer pa se je film vrtel bolj okoli mlade Ane in njenih treh snubcev. Ljubitelji operete so prišli na svoj račun, ljubitelji pa Johna Falstaffa pa so bili razočarani. Verjetno je poslednji več.

—K—

„Ali je pri vas moje kolo?“

V urad za najdene predmete je vstopil starejši možič in dejal: — Jaz sem Vlado Zlajpah, stanujem pa na Bolgarski 13. Rad bi vprašal, če ste našli kakšno kolo. Če mesec dni ga pogrešam... Nekomu sem ga posodil, vrnil mi je ključ, kam pa ga je dal, pa ni povedal ali pa sem pozabil...

— Bova pogledala v skla-dišče, je dejal vodja urada Franc Sotlar in vzel ključe. V tem hipu so se spet odprla vrata in preko pulta je pogledala ženska ter dejala: — Moj dežnik... Ali ste našli moj dežnik? Črn... — Pojdimo pogledat, je dejal Sotlar in šel s njo. V kleti občinske hiše v Siški je bila velika soba polna koles. Med kolesi sta tudi dva moped, eden je popolnoma nov. — Zda je tu približno 430 koles, je pripovedoval Franc Sotlar. Dobim jih iz vseh postaj LM v Ljubljani. Lani smo jih na dražbi prodali približno 400, več kot 200 pa smo jih vrnili lastnikom. Zda jih je tu spet vse polno in 9. marca bo spet dražba. Čakamo takole šest, sedem mesecev, potem pa prodamo. Ni prostora, lastniki pa se večinoma ne zmenijo in ne iščejo. Do danes sem jih letos vrnil le 23. Zmeraj več jih je...

Sprehodil sem se med kolesi. Vseh vrst, barv, znamk, velikosti in letnikov so, kot bi jih zbral za razstavo. Čudovita parada pozabljivosti. Na prtljajniku nekega kolesa je bil še časopis. Julija 1963 je pisalo na njem. Kje je lastnik tega lepega kolesa?

Vlado Zlajpah se je spre-hajal med kolesi in iskal svoje. Ni ga našel.

— Se pridite pogledat, saj še ni tako dolgo, kar ga pogrešate. Lahko, da mi ga še pripeljejo, je dejal Sotlar.

— Pa moj dežnik? je vprašala ženska. — Takoj gremo. Zaklenili smo vrata skladišča s kolesi in šli v drugo sobo. Zgledalo li smo za čudo predmetov: dežnikov, aktovk, torb, mrež, vreč, hlač, suknjice, plašče, košar, loncev, klobukov, st-

lov... Med vso navlačo je stal kot v posmeh vsemu otroški voziček, na njem pa je bila kitara.

— Voziček smo dobili z železniške postaje v Kranju in nihče ne pride ponj, kitara pa je last neznanega kolesarja, ki je v Tomačevem naredil manjši prometni preisk, potem pa zbežal prod milnikom. Tako se mu je mudilo in tako se je bal, da je med begom izgubil kitaro. Zda je kitara tu, ponjo pa nihče ne pride...

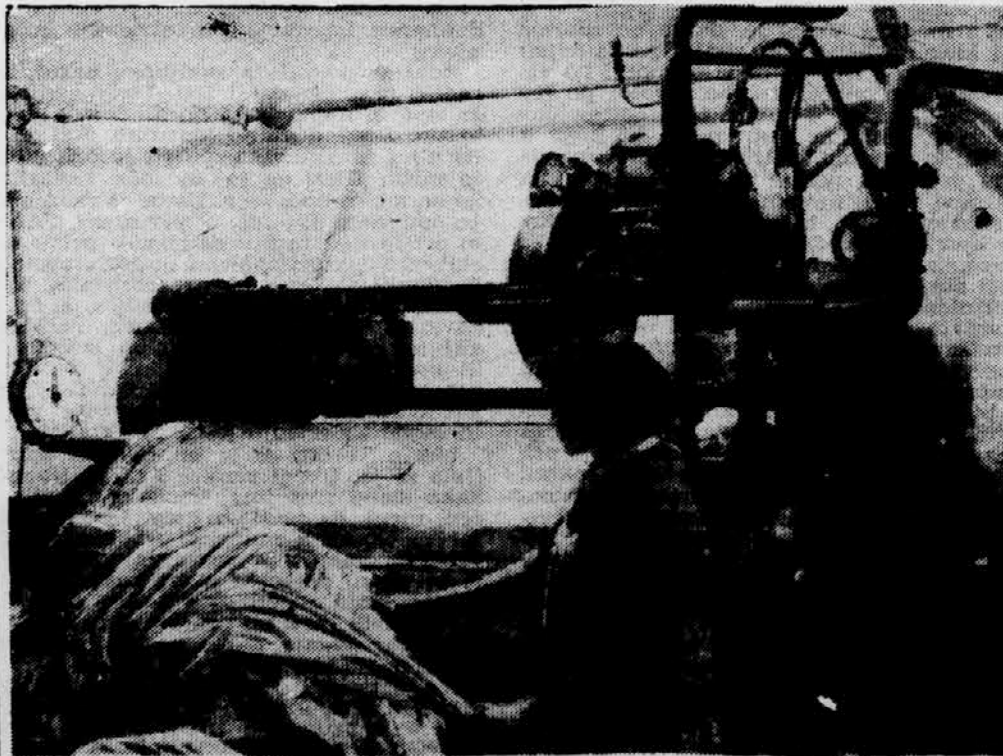
— Moje »marele« pa ni, je dejala ženska in šla.

— Vsak dan imam najmanj deset takihle obiskov. Marsikdo najde tu svoje reči, marsikdo pa tudi ne. Ljudje mnogo izgubljajo in pozabljajo. Včasih kar razumeti ne morem, kako lahko izgubijo tako, smatam, otroški voziček. Manjše predmete dobivam od vseh transportnih podjetij, redko kateri lastnik pa se oglasi tu in išče.

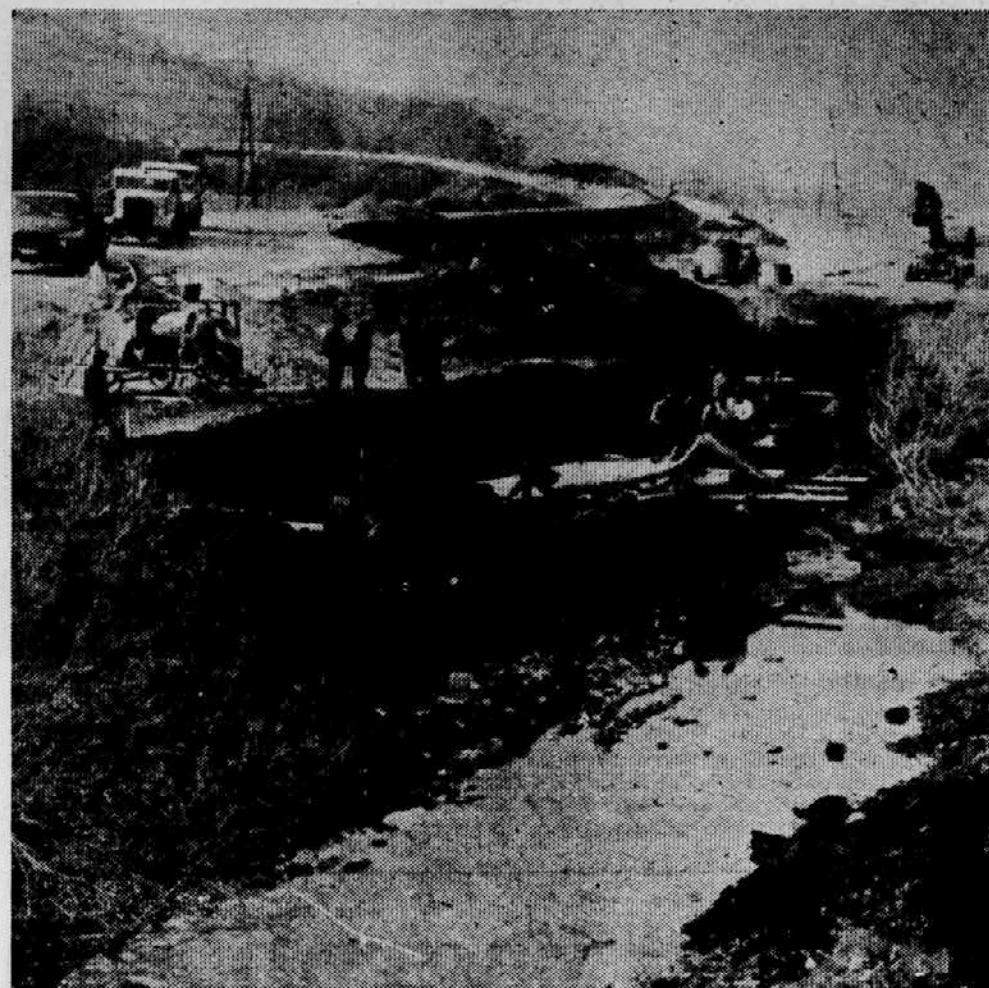
— Kaj pa naredite z denar-nicami?

— Če je v njih le kakšen dokument, tako naredimo tudi z drugimi rečmi, jih vr-nemo. Zal pa veliko pošljim dobimo nazaj z oznako »ne-poznane«. Pridite marca na dražbo, videli boste čuda. Obljubljam, čuda...

EVGEN JURIC

430 KOLES ČAKA NA SVOJE LASTNIKE — V uradu za najdene predmete imajo več kot 430 koles in celo dva moped. Lani so jih na dražbi prodali 400 in tudi letos jih bodo tojko. Letos so vrnili šele 23 koles. Foto: Selhaus

CESTA GORICA-SEŽANA je v glavnem asfaltirana, razen odseka 1,5 km Steske pri Braniku. Tu so pred dobrim tednom začeli zemeljska dela za nov most čez potok Branik. Delavci cestnega podjetja Nova Gorica računajo, da bo do začetka turistične sezone ta most zgrajen. Zani bodo porabili 28 milijonov dinarjev. Foto: E. Selhaus

1700 čipkaric na festivalu

Tudi letos ga bo priredil Dom

Trgovsko izvozno podjetje za domačo in umetno obrt Dom bo letos, verjetno julija, priredilo II. čipkarski festival, ki se ga bo udeležilo približno 1700 čipkaric iz vse Slovenije in nekaj gostij iz Lepoglav v Medij-muriu in z otoka Paga. Prvi čipkarski festival, ki je bil pred tremi leti, je prav tako priredilo podjetje Dom. O tem festivalu so v tem podjetju začeli raz-pravljati že septembra lani in za organizacijo sestavi-li poseben pripravljali odbor, ki že pridno dela.

Poiskali smo članice tega odbora Bredo Fojkar in di- rektorja Doma (tudi on je v pripravljalnem odboru) Leo-polda Gorjana ter jima po-stavili nekaj vprašanj.

— Namen vašega festivala

je? — Čimbolj popularizirati čipkarstvo in sploh vse do-mače obrti, ki zaradi indus-trializacije, žal, propadajo. S festivalom bomo na pri-jeten način povečali zanimanje za čipkarstvo. Čeprav dela čipke v Jugoslaviji še kakih 15 tisoč čipkaric (od tega jih je le kakih 400 izven Slove-nije), je to očitno premalo.

— Kje bo ta festival?

— Festival bo verjetno v Krizankah. Iz vse Slovenije bomo z vstopnimi pripeljali čipkarice, postreželi bomo tu-di za to, da jih bo čimveč v narodnih nošah, in nato na slovesni otvoritvi nagradili najstarejšo, najmlajšo, naj-boljšo.

— Kako pa že pred tekmo-vanjem veste, katera je naj-boljša?

— Hkrati s festivalom ozi-roma v njegovem okviru pri-pravljamo tudi razstavo čipk, ne katero morajo udeležence postati po dve deli. Prvo mo-rajo narediti po naši predlo-gi, drugo pa po lastni ideji. Iz poslanih del bomo izbra-

redka turistična atrakcija.

— Ker bo pri pripravah prostovoljno sodeloval ves delovni kolektiv našega pod-jetja, računamo, da nas vse skupaj ne bo veljalo več kot 5 milijonov dinarjev. Pouda-rili pa bi, da festival prese-ga okvire našega podjetja in da bi bilo prav, če bi turis-tične organizacije tudi so-de-lovale z nami, saj bo ta čip-karski festival nedvomno redka turistična atrakcija.

— Ker bo pri pripravah prostovoljno sodeloval ves delovni kolektiv našega pod-jetja, računamo, da nas vse skupaj ne bo veljalo več kot 5 milijonov dinarjev. Pouda-rili pa bi, da festival prese-ga okvire našega podjetja in da bi bilo prav, če bi turis-tične organizacije tudi so-de-lovale z nami, saj bo ta čip-karski festival nedvomno redka turistična atrakcija.

— Ker bo pri pripravah prostovoljno sodeloval ves delovni kolektiv našega pod-jetja, računamo, da nas vse skupaj ne bo veljalo več kot 5 milijonov dinarjev. Pouda-rili pa bi, da festival prese-ga okvire našega podjetja in da bi bilo prav, če bi turis-tične organizacije tudi so-de-lovale z nami, saj bo ta čip-karski festival nedvomno redka turistična atrakcija.

— Ker bo pri pripravah prostovoljno sodeloval ves delovni kolektiv našega pod-jetja, računamo, da nas vse skupaj ne bo veljalo več kot 5 milijonov dinarjev. Pouda-rili pa bi, da festival prese-ga okvire našega podjetja in da bi bilo prav, če bi turis-tične organizacije tudi so-de-lovale z nami, saj bo ta čip-karski festival nedvomno redka turistična atrakcija.

— Ker bo pri pripravah prostovoljno sodeloval ves delovni kolektiv našega pod-jetja, računamo, da nas vse skupaj ne bo veljalo več kot 5 milijonov dinarjev. Pouda-rili pa bi, da festival prese-ga okvire našega podjetja in da bi bilo prav, če bi turis-tične organizacije tudi so-de-lovale z nami, saj bo ta čip-karski festival nedvomno redka turistična atrakcija.

— Ker bo pri pripravah prostovoljno sodeloval ves delovni kolektiv našega pod-jetja, računamo, da nas vse skupaj ne bo veljalo več kot 5 milijonov dinarjev. Pouda-rili pa bi, da festival prese-ga okvire našega podjetja in da bi bilo prav, če bi turis-tične organizacije tudi so-de-lovale z nami, saj bo ta čip-karski festival nedvomno redka turistična atrakcija.

— Ker bo pri pripravah prostovoljno sodeloval ves delovni kolektiv našega pod-jetja, računamo, da nas vse skupaj ne bo veljalo več kot 5 milijonov dinarjev. Pouda-rili pa bi, da festival prese-ga okvire našega podjetja in da bi bilo prav, če bi turis-tične organizacije tudi so-de-lovale z nami, saj bo ta čip-karski festival nedvomno redka turistična atrakcija.

— Ker bo pri pripravah prostovoljno sodeloval ves delovni kolektiv našega pod-jetja, računamo, da nas vse skupaj ne bo veljalo več kot 5 milijonov dinarjev. Pouda-rili pa bi, da festival prese-ga okvire našega podjetja in da bi bilo prav, če bi turis-tične organizacije tudi so-de-lovale z nami, saj bo ta čip-karski festival nedvomno redka turistična atrakcija.

— Ker bo pri pripravah prostovoljno sodeloval ves delovni kolektiv našega pod-jetja, računamo, da nas vse skupaj ne bo veljalo več kot 5 milijonov dinarjev. Pouda-rili pa bi, da festival prese-ga okvire našega podjetja in da bi bilo prav, če bi turis-tične organizacije tudi so-de-lovale z nami, saj bo ta čip-karski festival nedvomno redka turistična atrakcija.

— Ker bo pri pripravah prostovoljno sodeloval ves delovni kolektiv našega pod-jetja, računamo, da nas vse skupaj ne bo veljalo več kot 5 milijonov dinarjev. Pouda-rili pa bi, da festival prese-ga okvire našega podjetja in da bi bilo prav, če bi turis-tične organizacije tudi so-de-lovale z nami, saj bo ta čip-karski festival nedvomno redka turistična atrakcija.

— Ker bo pri pripravah prostovoljno sodeloval ves delovni kolektiv našega pod-jetja, računamo, da nas vse skupaj ne bo veljalo več kot 5 milijonov dinarjev. Pouda-rili pa bi, da festival prese-ga okvire našega podjetja in da bi bilo prav, če bi turis-tične organizacije tudi so-de-lovale z nami, saj bo ta čip-karski festival nedvomno redka turistična atrakcija.

— Ker bo pri pripravah prostovoljno sodeloval ves delovni kolektiv našega pod-jetja, računamo, da nas vse skupaj ne bo veljalo več kot 5 milijonov dinarjev. Pouda-rili pa bi, da festival prese-ga okvire našega podjetja in da bi bilo prav, če bi turis-tične organizacije tudi so-de-lovale z nami, saj bo ta čip-karski festival nedvomno redka turistična atrakcija.

— Ker bo pri pripravah prostovoljno sodeloval ves delovni kolektiv našega pod-jetja, računamo, da nas vse skupaj ne bo veljalo več kot 5 milijonov dinarjev. Pouda-rili pa bi, da festival prese-ga okvire našega podjetja in da bi bilo prav, če bi turis-tične organizacije tudi so-de-lovale z nami, saj bo ta čip-karski festival nedvomno redka turistična atrakcija.

— Ker bo pri pripravah prostovoljno sodeloval ves delovni kolektiv našega pod-jetja, računamo, da nas vse skupaj ne bo veljalo več kot 5 milijonov dinarjev. Pouda-rili pa bi, da festival prese-ga okvire našega podjetja in da bi bilo prav, če bi turis-tične organizacije tudi so-de-lovale z nami, saj bo ta čip-karski festival nedvomno redka turistična atrakcija.

— Ker bo pri pripravah prostovoljno sodeloval ves delovni kolektiv našega pod-jetja, računamo, da nas vse skupaj ne bo veljalo več kot 5 milijonov dinarjev. Pouda-rili pa bi, da festival prese-ga okvire našega podjetja in da bi bilo prav, če bi turis-tične organizacije tudi so-de-lovale z nami, saj bo ta čip-karski festival nedvomno redka turistična atrakcija.

— Ker bo pri pripravah prostovoljno sodeloval ves delovni kolektiv našega pod-jetja, računamo, da nas vse skupaj ne bo veljalo več kot 5 milijonov dinarjev. Pouda-rili pa bi, da festival prese-ga okvire našega podjetja in da bi bilo prav, če bi turis-tične organizacije tudi so-de-lovale z nami, saj bo ta čip-karski festival nedvomno redka turistična atrakcija.

— Ker bo pri pripravah prostovoljno sodeloval ves delovni kolektiv našega pod-jetja, računamo, da nas vse skupaj ne bo veljalo več kot 5 milijonov dinarjev. Pouda-rili pa bi, da festival prese-ga okvire našega podjetja in da bi bilo prav, če bi turis-tične organizacije tudi so-de-lovale z nami, saj bo ta čip-karski festival nedvomno redka turistična atrakcija.

— Ker bo pri pripravah prostovoljno sodeloval ves delovni kolektiv našega pod-jetja, računamo, da nas vse skupaj ne bo veljalo več kot 5 milijonov dinarjev. Pouda-rili pa bi, da festival prese-ga okvire našega podjetja in da bi bilo prav, če bi turis-tične organizacije tudi so-de-lovale z nami, saj bo ta čip-karski festival nedvomno redka turistična atrakcija.

— Ker bo pri pripravah prostovoljno sodeloval ves delovni kolektiv našega pod-jetja, računamo, da nas vse skupaj ne bo veljalo več kot 5 milijonov dinarjev. Pouda-rili pa bi, da festival prese-ga okvire našega podjetja in da bi bilo prav, če bi turis-tične organizacije tudi so-de-lovale z nami, saj bo ta čip-karski festival nedvomno redka turistična atrakcija.

— Ker bo pri pripravah prostovoljno sodeloval ves delovni kolektiv našega pod-jetja, računamo, da nas vse skupaj ne bo veljalo več kot 5 milijonov dinarjev. Pouda-rili pa bi, da festival prese-ga okvire našega podjetja in da bi bilo prav, če bi turis-tične organizacije tudi so-de-lovale z nami, saj bo ta čip-karski festival nedvomno redka turistična atrakcija.

— Ker bo pri pripravah prostovoljno sodeloval ves delovni kolektiv našega pod-jetja, računamo, da nas vse skupaj ne bo veljalo več kot 5 milijonov dinarjev. Pouda-rili pa bi, da festival prese-ga okvire našega podjetja in da bi bilo prav, če bi turis-tične organizacije tudi so-de-lovale z nami, saj bo ta čip-karski festival nedvomno redka turistična atrakcija.

— Ker bo pri pripravah prostovoljno sodeloval ves delovni kolektiv našega pod-jetja, računamo, da nas vse skupaj ne bo veljalo več kot 5 milijonov dinarjev. Pouda-rili pa bi, da festival prese-ga okvire našega podjetja in da bi bilo prav, če bi turis-tične organizacije tudi so-de-lovale z nami, saj bo ta čip-karski festival nedvomno redka turistična atrakcija.

— Ker bo pri pripravah prostovoljno sodeloval ves delovni kolektiv našega pod-jetja, računamo, da nas vse skupaj ne bo veljalo več kot 5 milijonov dinarjev. Pouda-rili pa bi, da festival prese-ga okvire našega podjetja in da bi bilo prav, če bi turis-tične organizacije tudi so-de-lovale z nami, saj bo ta čip-karski festival nedvomno redka turistična atrakcija.

— Ker bo pri pripravah prostovoljno sodeloval ves delovni kolektiv našega pod-jetja, računamo, da nas vse skupaj ne bo veljalo več kot 5 milijonov dinarjev. Pouda-rili pa bi, da festival prese-ga okvire našega podjetja in da bi bilo prav, če bi turis-tične organizacije tudi so-de-lovale z nami, saj bo ta čip-karski festival nedvomno redka turistična atrakcija.

— Ker bo pri pripravah prostovoljno sodeloval ves delovni kolektiv našega pod-jetja, računamo, da nas vse skupaj ne bo veljalo več kot 5 milijonov dinarjev. Pouda-rili pa bi, da festival prese-ga okvire našega podjetja in da bi bilo prav, če bi turis-tične organizacije tudi so-de-lovale z nami, saj bo ta čip-karski festival nedvomno redka turistična atrakcija.

— Ker bo pri pripravah prostovoljno sodeloval ves delovni kolektiv našega pod-jetja, računamo, da nas vse skupaj ne bo veljalo več kot 5 milijonov dinarjev. Pouda-rili pa bi, da festival prese-ga okvire našega podjetja in da bi bilo prav, če bi turis-tične organizacije tudi so-de-lovale z nami, saj bo ta čip-karski festival nedvomno redka turistična atrakcija.

— Ker bo pri pripravah prostovoljno sodeloval ves delovni kolektiv našega pod-jetja, računamo, da nas vse skupaj ne bo veljalo več kot 5 milijonov dinarjev. Pouda-rili pa bi, da festival prese-ga okvire našega podjetja in da bi bilo prav, če bi turis-tične organizacije tudi so-de-lovale z nami, saj bo ta čip-karski festival nedvomno redka turistična atrakcija.

— Ker bo pri pripravah prostovoljno sodeloval ves delovni kolektiv našega pod-jetja, računamo, da nas vse skupaj ne bo veljalo več kot 5 milijonov dinarjev. Pouda-rili pa bi, da festival prese-ga okvire našega podjetja in da bi bilo prav, če bi turis-tične organizacije tudi so-de-lovale z nami, saj bo ta čip-karski festival nedvomno redka turistična atrakcija.

— Ker bo pri pripravah prostovoljno sodeloval ves delovni kolektiv našega pod-jetja, računamo, da nas vse skupaj ne bo veljalo več kot 5 milijonov dinarjev. Pouda-rili pa bi, da festival prese-ga okvire našega podjetja in da bi bilo prav, če bi turis-tične organizacije tudi so-de-lovale z nami, saj bo ta čip-karski festival nedvomno redka turistična atrakcija.

— Ker bo pri pripravah prostovoljno sodeloval ves delovni kolektiv našega pod-jetja, računamo, da nas vse skupaj ne bo veljalo več kot 5 milijonov dinarjev. Pouda-rili pa bi, da festival prese-ga okvire našega podjetja in da bi bilo prav, če bi turis-tične organizacije tudi so-de-lovale z nami, saj bo ta čip-karski festival nedvomno redka turistična atrakcija.

— Ker bo pri pripravah prostovoljno sodeloval ves delovni kolektiv našega pod-jetja, računamo, da nas vse skupaj ne bo veljalo več kot 5 milijonov dinarjev. Pouda-rili pa bi, da festival prese-ga okvire našega podjetja in da bi bilo prav, če bi turis-tične organizacije tudi so-de-lovale z nami, saj bo ta čip-karski festival nedvomno redka turistična atrakcija.

— Ker bo pri pripravah prostovoljno sodeloval ves delovni kolektiv našega pod-jetja, računamo, da nas vse skupaj ne bo veljalo več kot 5 milijonov dinarjev. Pouda-rili pa bi, da festival prese-ga okvire našega podjetja in da bi bilo prav, če bi turis-tične organizacije tudi so-de-lovale z nami, saj bo ta čip-karski festival nedvomno redka turistična atrakcija.

— Ker bo pri pripravah prostovoljno sodeloval ves delovni kolektiv našega pod-jetja, računamo, da nas vse skupaj ne bo veljalo več kot 5 milijonov dinarjev. Pouda-rili pa bi, da festival prese-ga okvire našega podjetja in da bi bilo prav, če bi turis-tične organizacije tudi so-de-lovale z nami, saj bo ta čip-karski festival nedvomno redka turistična atrakcija.

— Ker bo pri pripravah prostovoljno sodeloval ves delovni kolektiv našega pod-jetja, računamo, da nas vse skupaj ne bo veljalo več kot 5 milijonov dinarjev. Pouda-rili pa bi, da festival prese-ga okvire našega podjetja in da bi bilo prav, če bi turis-tične organizacije tudi so-de-lovale z nami, saj bo ta čip-karski festival nedvomno redka turistična atrakcija.

— Ker bo pri pripravah prostovoljno sodeloval ves delovni kolektiv našega pod-jetja, računamo, da nas vse skupaj ne bo veljalo več kot 5 milijonov dinarjev. Pouda-rili pa bi, da festival prese-ga okvire našega podjetja in da bi bilo prav, če bi turis-tične organizacije tudi so-de-lovale z nami, saj bo ta čip-karski festival nedvomno redka turistična atrakcija.

— Ker bo pri pripravah prostovoljno sodeloval ves delovni kolektiv našega pod-jetja, računamo, da nas vse skupaj ne bo veljalo več kot 5 milijonov dinarjev. Pouda-rili pa bi, da festival prese-ga okvire našega podjetja in da bi bilo prav, če bi turis-tične organizacije tudi so-de-lovale z nami, saj bo ta čip-karski festival nedvomno redka turistična atrakcija.

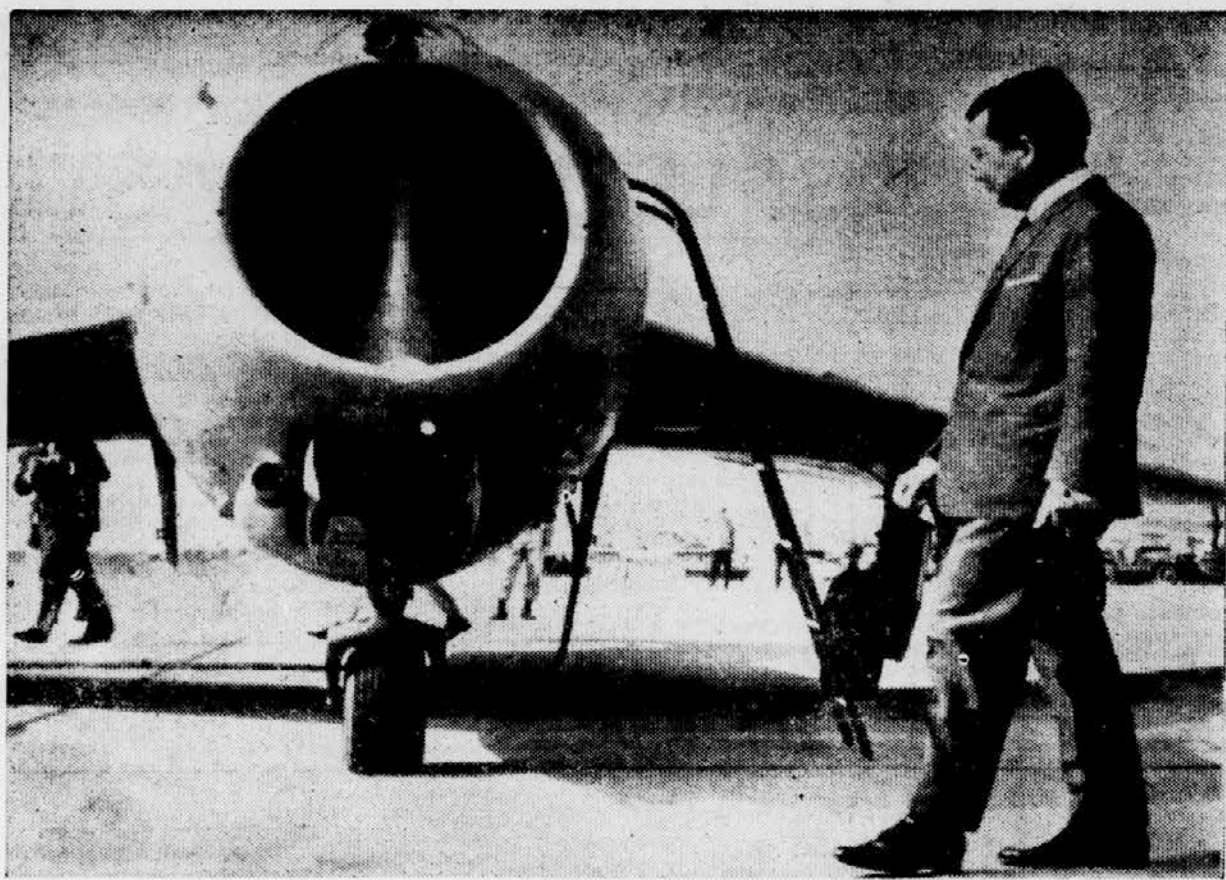
— Ker bo pri pripravah prostovoljno sodeloval ves delovni kolektiv našega pod-jetja, računamo, da nas vse skupaj ne bo veljalo več kot 5 milijonov dinarjev. Pouda-rili pa bi, da festival prese-ga okvire našega podjetja in da bi bilo prav, če bi turis-tične organizacije tudi so-de-lovale z nami, saj bo ta čip-karski festival nedvomno redka turistična atrakcija.

— Ker bo pri pripravah prostovoljno sodeloval ves delovni kolektiv našega pod-jetja, računamo, da nas vse skupaj ne bo veljalo več kot 5 milijonov dinarjev. Pouda-rili pa bi, da festival prese-ga okvire našega podjetja in da bi bilo prav, če bi turis-tične organizacije tudi so-de-lovale z nami, saj bo ta čip-karski festival nedvomno redka turistična atrakcija.

— Ker bo pri pripravah prostovoljno sodeloval ves delovni kolektiv našega pod-jetja, računamo, da nas vse skupaj ne bo veljalo več kot 5 milijonov dinarjev. Pouda-rili pa bi, da festival prese-ga okvire našega podjetja in da bi bilo prav, če bi turis-tične organizacije tudi so-de-lovale z nami, saj bo ta čip-karski festival nedvomno redka turistična atrakcija.

— Ker bo pri pripravah prostovoljno sodeloval ves delovni kolektiv našega pod-jetja, računamo, da nas vse skupaj ne bo veljalo več kot 5 milijonov dinarjev. Pouda-rili pa bi, da festival prese-ga okvire našega podjetja in da bi bilo prav, če bi turis-tične organizacije tudi so-de-lovale z nami, saj bo ta čip-karski festival nedvomno redka turistična atrakcija.

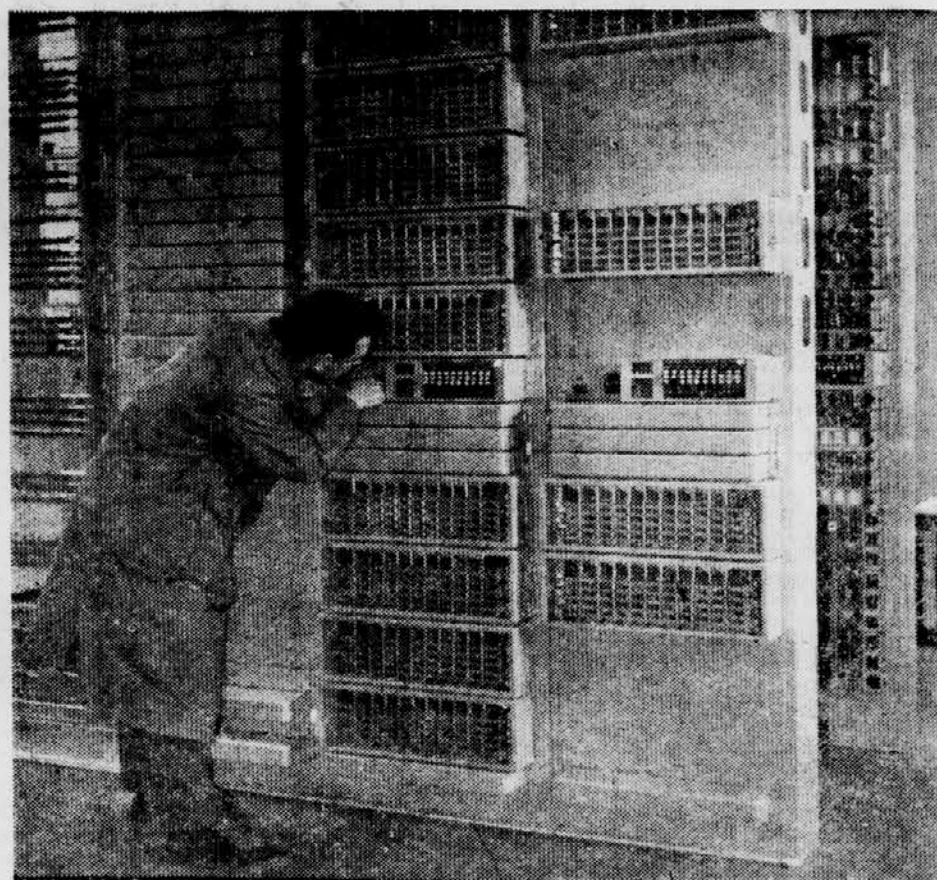
— Ker bo pri pripravah prostovoljno sodeloval ves delovni kolektiv našega pod-jetja, računamo, da nas vse skupaj ne bo veljalo več kot 5 milijonov dinarjev. Pouda-rili pa

SOVJETSKO DARILLO KAMBODŽI — Na slici je šef kamboške države princ Norodom Sihamoni, ki si na letališču v Phnom Penhu ogleduje enega izmed treh reaktivnih lovcev, ki jih je sovjetska vlada podarila Kambodži. Razen omenjenih treh reaktivnih lovcev tipa MIG-17 je Sovjetska zveza podarila Kambodži še štiriindvajset protiletalskih baterij, štiriindvajset vojaških kamionov, kompletno radarsko postajo in prenosno poljsko radijsko omrežje. Foto: AP

KAJ JE POČEL TALMA SAWYER? — V petek je policija v St. Louisu aretirala nekega črnca po imenu Talma Sawyer, ki se je potikal blizu letališča, na katerem je pristalo letalo s predsednikom Lyndonom Johnsonom. Sawyer je bil oborožen in policija zdaj skuša ugotoviti, ali je bil tam res samo slučajno. Foto: AP

NOVO VOZELJNO AVTOMATSKO TELEFONSKO CENTRALO bodo odprli danes dopoldne v Črnomlju. Centrala, ki jo je podarila Skupnost PTT podjetji Beli krajini, namesto spomenika padlim kurirjem, veznost in telefonistom v NOB, ima 200 priključkov. S tem bo okrepjeno lokalno omrežje v Črnomlju. Foto: M. Kralj

Nadaljevanje s prve strani

Ciper

zori rojake na to, da Cipru grozi tak nevarnost zunanje intervencije kot nevarnost morebitnih notranjih neredov. S tem v zvezi je ponovil glede sive vlade, da je pripravljena sprejeti tujete za ohranitev reda, toda pod določenimi pogoji, ki so bili svoj čas formulirani kot zahteva, naj bodo te čete pod poveljstvom OZN. Odklonil je vsakršno zahtevo po razdelitvi Cipra in poudaril, da ciprski Grki niso bili klonili iz predlogov, pri čemer ali izsiljevanjem. ... Ciper je premajhen, da bi komurkoli grozil ali snoval zarote. Dovolj velik pa je, da se bori za tisto, kar mu je sveto.

Tudi v svoji sinotini poslanici je predsednik Makarios ponovno zahteval, da je treba tudi glede Cipra uveljaviti načela, na katerih stoji OZN. »Verjamemo v načela pravice demokracije in svobode, ki so osnova nacela OZN,« je dejal. Ko se ciprska vlada obrača na OZN, vsakelej računamo na podporo svetovnih držav. S tem v zvezi objavljajo listi sestavo Varnostnega sveta in ubijajo, kakšen bi utegnil biti izid glasanja v njem. Zlasti se zanašajo na podporo neanglizijskih držav, ki bi lahko s kakšnimi akcijami podpre ciprsko gledišče. Kakor omenjajo, Ciper po pravici pričakuje takšno podporo, ne le zato, ker spada med neanglizijske države, ampak tudi zato, ker se je uprl temu, da bi mu po britansko-ameriskem načrtu vsilili rešitev Atlantske zveze.

Kolikar je dostojno, bi po mnenju ciprskih vlade lahko rešili problem v naslednjih fazah: predvsem bi morala OZN onemogočiti agresijo od zunaj in zagotoviti nedotakljivost Cipra. Na demokratskih razgovorih obeh ciprskih nacionalnih skupnosti bi naj bi demokracijo rešili, brez vmesvanja od zunaj. Bistvena v tiskani resti, ki si jo torej zamisljajo kot politično rešitev, bi bila vzpostavitev enotne države z enotno zakonodajno izvršno in sodno oblastjo, v kateri bi bile spoštovane pravice manjšine. Ciprski Grki so pripravljali priznati Turkom avtonomijo glede religije, jezika, prosvete in kulture, v ustreznih institucijah. Hkrati naglašajo, da za jamčenje teh pravice ne bi smelo ovirati funkcioniranja države, kot je bilo v preteklosti, tako da ne bi nastala država v državi. Ciprski Turki izražajo bojazn, da jim v enotni državi ne bi bila zagotovljena politična varnost, in zahtevajo, da je treba ohraniti pravice iz jamstev, katere je po londonskih sporazumih prevzela Turčija, ki je imela celo pravico intervenirati v interesu ciprskih Turkov. Predsednik Makarios in ciprska vlada pa sta mnenja, da so takšna jamstva nesprejemljiva in nezdružljiva z neodvisnostjo in integriteto države, pri čemer pa izražata pripravljenost, da bi se na pogajanjih dogovorili o adekvatnih jamstvih.

Tu se nihče ne spušča v ugibanje o tem, kako se bo iztekala sedanja ciprska kriza. Očitno zadovoljstvo nad tem, da je prišel problem pred OZN, kaji bojažen pred nevarnostjo intervencijami in vmesvanjem od zunaj, kakor tudi pred novimi neredi, ki bi dali povod za trditve, da Ciprčani ne morejo sami rešiti svojih problemov.

Z. ŽUJOVIČ

Atene

mnenje, da bo predložitev ciprskega problema Varnostnemu svetu v takšni okoliščini sprožila nove mednarodne zaplete. List pravi, da britanska vlada ne sodelovata s drugimi državami pri usta-

novitvi mednarodnih sil razen s tistimi, ki jih je že vključila v svoj načrt.

Po informacijah iz Moskve je odpravnik poslov francoskega veleposlanstva Francois de Laboulaye izročil danes namestniku sovjetskega zunanjega ministra Valeriju Zorinu odgovor svoje vlade na pismo premiera Hruščova o položaju na Cipru. Francija je, kakor znano, odklonila zahtevo britanske vlade, naj tudi francoske enote sodelujejo v atlantskih silah na Cipru.

Po informacijah iz Bruslja je v zadnjih dveh ali treh dneh zelo zaostril. Priladniki turške skupnosti so se zatekli v silsko poslopje in se zabarikadirali v njem. Večkrat jim je začelo primanjkovati hrane. Posebni opazovalci OZN generala Giani je odpovali davi s helikopterjem v Polis. Spotoma se je ustavil v Kilmu, upravnem središču zahodnega Cipra, kjer so se mu pridružili lokalni voditelji grške in turške skupnosti.

Hkrati je britansko poveljstvo iz Nikozije poslalo v Polis okrog 100 padalcev in več oklopnih vozil, da bi v primeru potrebe intervenirali. To pa ni bilo potrebno, ker je generalu Gianiju uspela njegova posredovalna mislija.

Po informacijah AP iz Londona pošilja Britanija iz letališča nove okrepitve svojim četam na Cipru. Iz letalskega oporišča v Lindeum bodo poslali 140 vojakov tretje pehotne divizije. Razen tega bodo na Cipru prepepljeni z letali 20 oklopnih vozil in 200 vojakov. Grški in ciprski listi poudarjajo danes trdno odločitev ciprskega ljudstva, da se upre vsaki intervenciji od zunaj. Današnji ciprski listi poročajo, da so ponosni nedelje od severnih ciprskih obal opazili tri neznane vojaške ladje. Po vestih agencij Reuters in AP so bile turške pomorske in druge enote danes v pripravljenosti. Vse ceste, ki držijo proti turškemu pristanišču Iskenderun, oddaljenemu 100 km od Cipra, kontrolirajo vojaške oblasti.

●●●

Po premirju

vojem položaja na meji veleposlanike ZAR, Nigerije, Gane in Sudana. Etiopski cesar Haile Selassie je danes predsedoval izredni seji vlade, ki je razpravljala o situaciji na meji s Somalijo.

Tiskovne agencije poročajo iz Mogadisa, da je somalski premier Dr. Serrmark izjavil na današnji tiskovni konferenci, da je danes po 18-urnih bojih, do katerih je prišlo po večerjanih preidivnih ognja, zvoza zavlada mir na somalsko-etipski meji.

□

Razlika

»Combata« poudarja, da je Erhard podčrtal obojestransko razliko med Parizom in Bonnom in našel za njih potrebno po-

jasnlo, da pa po svoji vrnitvi v Bonn ni omenil točk, v katerih se Francija in Zahodna Nemčija strinjata. Razen doseženega soglasja o sodelovanju med Parizom in Bonnom v Latinski Ameriki je vse ostalo iz stiskanja de Gaulle-Erhard omejeno na dva monologa, po katerih se vedno ostaja nesoglasje glede glavnih političnih problemov.

Δ

Brazilska pobuda

enake obveznosti. Menijo, da je v zvezi s temi predlogi pričakovati, da bo v kratkem sklicana konferenca državnikov Latinske Amerike. Dogovorili naj bi se o sporazumu, s katerim bi razglasili Latinsko Ameriko za cono brez atomskega orožja.

Današnji brazilski list piše, da je predsednik Goulart poslal osebno poslanico sovjetskemu premieru Hruščovu. Te vesti uradno niso potrdili. Vest se je razširila potem, ko je Goulart sprejel novega brazilskega veleposlanika v Moskvi pred njegovim odhodom v Sovjetsko zvezo.

Dnevnik trdi, da je Goulart v poslanici izrazil željo po razširitvi trgovine in gospodarskih odnosov med obema državama. S tem v zvezi omenjajo, da je Sovjetska zveza ponudila Braziliji dolgoročno gospodarsko in finančno pomoč in svoje sodelovanje pri gradnji največje hidrocentrale na svetu na reki Parana. Blagovna izmenjava med obema državama je po uradnih podatkih dosegla lani vrednost nad 70 milijonov dolarjev.

Nov paviljon DR Nemčije v Zagrebu

ZAGREB, 17. febr. (Tanjug). DR Nemčija bo zgradila letos na zagrebškem velesejmu nov paviljon s površino 7200 kvadratnih metrov. Njen sedanji paviljon, ki meji skupaj z odprtim razstavnim prostorom kakih 2500 kv. metrov, je premajhen, da bi zadovoljil potrebe kakih 600 razstavljalcev, ki se vsako leto udeležijo zagrebškega velesejma.

Novi paviljon bo stal v neposredni bližini paviljona naše strojne industrije. Događanje bo do začetka jesenske sejemске prireditve, ki bo od 5. do 30. septembra.

50 novih gostišč Ob jadranski obali

ZAGREB, 17. febr. (Tanjug). Do začetka letošnje sezone bodo v letoviških vzdolj jadranske obale zgradili in preuredili kakih 50 hotelskih in gostinskih objektov, osem preiskrbovalnih centrov in industrijskih pekarin ter 14 vodovodov, v skupni vrednosti nad 17 milijard din. Za razliko od prejšnjih let, ko je imel v turistični politiki na Hrvaškem prvo mesto tuji turizem, bodo letos pristojne oblasti veliko storile, da bo tudi domačim gostom omogočeno, da bodo v čim večjem številu in kar najceneje preživeli letni dopust na jadranski obali.

Kitajci bodo kupili francoske ladje

PARIZ, 17. febr. (Tanjug). Kitajska namerava v Franciji kupiti več vrst ladij in je zato povabila na razgovore predstavnike treh največjih francoskih ladjedelnic. Razgovori se bodo začeli prihodnji mesec in bodo trajali približno tri tedne. Po francoskih informacijah so Kitajci zainteresirani za trgovske, potniške in ribiške ladije.

V Parizu so tudi sponočili, da so se med nedavnim obiskom francoskega finančnega ministra Destanga v Moskvi razgovarjali o sovjetskih nakupih francoskih ladij.

Aref obsodil stranko Baas

Stranka nima nič skupnega s socializmom

KAIRO, 17. febr. (Tanjug). — Iraški predsednik Aref je v intervjuju za list »Al Akbar« ostro obsodil stranko Baas v Iraku. Dejal je, da nima ta stranka nič skupnega z demokracijo in socializmom in da je skušala v Iraku uvesti strankarsko strahovladu. Aref je tudi dejal, da je bila stranka povezana z imperalističnimi krogii.

Ta prvi frontalni napad na iraško stranko Baas sovpada s koncem vojne proti Kurdom in s stabilizacijo nove iraške vlade. Po novembrskem udaru, ki je stranko Baas odrgal od oblasti v Iraku, vlada predsednika Arefa doslej še ni frontalno napadala političnih strank. Predsednik Aref je v tem intervjuju obsodil tudi večstrankarski sistem. Rekel je, da novi režim ne namerava zasnovati svoje politike na strankarski podlagi.

Kar se tiče notranje politike, se je Aref zavezal za okrepitev državne vloge v gospodarstvu, za socialno pravico in za pot v socializem. Glede arabske problematike pa je mnenja, da se je treba še naprej truditi za razširitev odnosov med arabskimi državami — proces, ki se je začel z januarsko konferenco voditeljev arabskih držav v Kairu.

AFP poroča, da je iraško prosvetno ministrstvo sklenilo ponovno zaposliti 42 kurdske profesorje. To je nov ukrep za normalizacijo odnosov med bagdasko vlado in Kurdi po sporazumu o prekinitvi ognja, ki so ga dosegli 10. februarja.

Obrati za filmske projekte?

Skupščina filmskih režiserjev in scenaristov

BEOGRAD, 17. febr. (Tanjug). Filmski režiserji in scenaristi Jugoslavije so poslali pristojnim organom z današnje skupščine svojega združenja predloge za zboljšanje domače kinematografije. Predlogi so sad izšrne analize o sedanjem stanju v proizvodnji in prodaji domačega filma ter razgovorov na sestankih filmskih delavcev in političnih forumov.

Skupščino je začel predsednik Zdrženja filmskih režiserjev in scenaristov Stole Janković. Poudaril je, da se v domači kinematografiji razvija proces intenzivnega boja proti zaostalim birokratskim pojavom, ki pod njihovim okriljem onemogočajo zavestne dogmatične estetiki iz vrst filmskih avtorjev in bi-rokratizirane organizacijske strukture v proizvodnji, ki vsiljujejo stil totalne improvizacije. V jugoslovanski kinematografiji, je rekel Janković, načela o družbeni odgovornosti vseh neposrednih proizvajalcev in njihovi pravici do samoupravljanja se niso dosledno uveljavljale.

Vprašanje družbene angažiranosti našega filma je pravzaprav vprašanje ne samo naše ustvarjalne moči, marveč tudi družbene angažiranosti nas, filmskih avtorjev, je poudaril Janković.

Težišče zahtev, poslanih z današnje skupščine, je na čvrstem povezovanju filmskega delavca s proizvodnim podjetji, ki mu naj omogočijo, da bo tudi sam odločil o razdelitvi sredstev, o repertoarju in bodočnosti proizvod.

Sedem kubanskih ribičev se vrača

CIJUAD MEXICO, 17. febr. (AFP). Sedem mladih kubanskih ribičev, ki so jih aretirali pred obdobjem, da so lovili v ameriških ozemelskih vodah, je večerj priprovalo v Mehiko na poti v Havano. To sedemorico, od skupno 36 aretiranih kubanskih ribičev, je ameriška vlada izpustila, ker so stari konaj 14 do 16 let.

Močan potres v Švici

LUZERN, 17. febr. (AFP). — V centralnem delu Švice v mestih Schwyz, Ibach in Seewen so danes ob 12.25 po Greenwichu občutili močan potres.

Kakor poročajo z observatorija v Neuchatelju, je epicenter na področju Saaren v kantonu Obwald. Dodajajo tudi, da je bil današnji potres eden najmočnejših v zadnjih letih.

Posojila Siriji

BEJRUT, 17. febr. (Tanjug). Sirija si je zagotovila posojila v znesku okrog 80 milijonov dolarjev za zgraditev važnejših gospodarskih objektov v tem letu. Od Francije je dobila 50 milijonov posojila, ki ga bo porabila za zgraditev novega mednarodnega letališča v Damasku in moderne radijske postaje. Od Poljske je dobila 15 milijonov dolarjev, ki jih bo porabila za zgraditev modernih pekarin in klavnic. Enako vsoto je dobila od LR Kitajske. V kratkem pričakujejo prihod kitajskih predstavnikov, s katerimi se bodo dogovorili o namembnosti in načinu uporabe tega kredita.

Sirska vlada pa bo tudi sama zbrala domača sredstva za uresničitev posameznih načrtov. Med najvažnejše projekte, ki naj bi jih začeli uresničevati letos, spadajo veliki jez na reki Evfratu, zgraditev proge Latakija — Alep — Kamsi in izsušitev močvirja v dolini Gab. Kar se tiče zgraditve jezov, so vezani na zahodnonemške kredite oziroma so odvisni od zagotovitve teh kreditov. Stvar se namreč vleče že nekaj let. Zgraditev proge je zagotovljena s prejšnjo sovjetsko pomočjo. Z ureditvijo irigacijskega sistema naj bi dolina Gab postala področje z moderno organizirano kmetijsko proizvodnjo.

Generalni sekretar KP Japonske prispel na odhiv v Kanton

PEKING, 17. febr. (Tanjug). V Kantonu so z največjimi častmi sprejeli generalnega sekretarja KP Japonske Kenji Mijamoto, ki je s soprogo prispel na odmor. Trenutno je na Kitajskem na počitku tudi generalni sekretar KP Nove Zelandije Vilcox s soprogo. Japonske goste je sprejel generalni sekretar CK KP Kitajske Teng Hsiao Ping hkrati z več drugim najvišjimi partijskimi voditelji, ki so ob tej priložnosti odpovali v Kanton, ki je več kot 2000 km oddaljen od Pekinga.

Sinoči so za oba generalna sekretarja priredili v Kantonu velik banket, ki so se ga s kitajske strani poleg Tang Hsiao Pinga udeležili še podpredsednik CK KP Kitajske Cu De, podpredsednik republike in član politbiroja Tung Pi Vu in več članov CK KP Kitajske.

Telegrami

SPREJEM — MOSKVA. Predsednik ministrskega sveta ZSSR Nikita Hruščov je večerj sprejel v Kremli člane partijske in vladne delegacije LR Bolgarije, ki je pod vodstvom premiera Todora Živkova na obisku v ZSSR.

KOSILO — MOSKVA. Sovjetski premier Hruščov je večerj priredil kosilo v čast ameriškega javnega delavca in predstavnika poslovnih krogov Cyrusa Eatona. Na kosilu so bili tudi Mikojan, Gromiko in več drugih visokih osebnosti.

STAVKA — PARIZ. Z drugič v zadnjih dvanajstih dnevih je osebje francoskega radia in televizije večerj začelo 24-urno stavko. Stavkajo v protest proti sankcijam direktije proti osim uslužbencem, ki niso hoteli zagotoviti minimalnega funkcioniranja službe med stavko 5. febr.

ZAKON — KAIRO. Vlada ZAR je sprejela zakon, po katerem so vsi uslužbeni državnega aparata, javnih organizacij in služb ter podjetij javnega sektorja združeni v enotno kategorijo delavcev. Zakon predvideva tudi plačo po delu in delovnem mestu, ne pa po diplomi.

POSILABSANJE — TOKIO. Trgovinski odnosi med Japonsko in Formozo se naglo slabšajo. Razlogi za to posilabsanje so v povečani trgovini med Japonsko in LR Kitajsko.

Pa še to

DA NE BI KRŠILA ZAKONA — Občinska uprava v Gorici se zvesto drži v dobi fazizma sprejetega zakona o prepovedi neitalijanskih imen. Ko je slovenski oče izbral za svojo hčerko ime »Mirijama«, ga je hotela matičarka navdušiti za kako drugo, bolj italijansko ime. Ker pa je bilo njeno prepogovarjanje neuspešno, je končno zapisala v knjigo »Mirijama«.

Pomoč sestavljalcem statutov v šolah

Dva skupščinska odbora o zakonu o organih upravljanja v šolah

LJUBLJANA, 17. februarja. — O predlogu zakona o organih upravljanja v šolah in drugih vzgojno izobraževalnih zavodih sta razpravljala na skupni seji tudi odbor za prosveto in kulturo republiškega zbora ter odbor za proučevanje zakonskih in drugih predlogov prosvetno-kulturnega zbora republiške skupščine. Jutri naj bi ta predlog zakona obravnaval prosvetno kulturni zbor.

Republiški sekretar za šolstvo Boris Lipičič je dejal, da je namen zakona pomagati šolam sestavljati statute, ki morajo biti sestavljeni do 9. aprila, in obrazložil, zakaj je bila omenjena problematika predložena v obliki zakona. Rekel je tudi, da republiški sekretariat za šolstvo ne vztraja pri tem, da bi se morala ta pomoč posredovati šol-

lam v obliki zakonskega akta. Priporočila članov obeh odborov so se nanašale predvsem na to, da je hkrati predložen v obravnavo predlog zakona o organih upravljanja v zavodih na celotnem področju družbenih služb. Vpraševali so, zakaj mora edinole šolstvo dobiti svoj poseben zakon o organih upravljanja. Druga pripomba pa je bila,

da je tekst zakona zelo podroben. Menili so, da takša precizirana oblika pomoči zavira iniciativno delovno organizacijo, ki si že oblikujejo svoje organe upravljanja in v njih tudi sodelovanje zunanjih predstavnikov, sicer v skladu z načeli ustave, vendar pa ponekod po drugačni poti, kot jo predvideva predloženi tekst predloga zakona. Ker predstavnika izvršnega sveta nista bila obveščena o zadnjih spremembah v tekstu predloga zakona, ki so se vnašale ob tem času, so na njuno prošnjo sejo obeh odborov prekinili do popoldne.

Popoldne so člani odborov razpravljali o predloženem tekstu predloga zakona in ga sprejeli. Izhajalo je s stališča, da predloženi predlog zakona odpravlja dosedanje zastarele zakonske predpise s to tematično in sprosta delovne kolektive šol pri urejanju problemov s področja, ki jo obravnava predlog zakona. Zavzeli pa so se, naj bi tekst posebej obravnavali sodelovanje dijakov v organih upravljanja. J.S.

Rešitev: sklade v banke

Zagrebske občine o osnutku mestnega statuta

ZAGREB, 17. febr. (Tanjug). — V velikem številu pripomb in predlogov k predlogu statuta Zagreba prevladujejo vprašanja v zvezi z materialno bazo mesta in njegovih občin, je izjavil danes predsednik mestne skupščine Zagreba Pero Pirker.

Nekaj zagrebških občin se odločno zavzema za popolno koncentracijo sredstev v mestu, češ da bi tako na področju, kjer je zdaj osredotočena večina zagrebškega gospodarstva, lažje urejali mnogo komunalnih vprašanj. Iz podobnih razlogov bi se znanje občine rade odrekle mnogim pristojnostim in koristim mesta, ker so prepričane, da bi združitve poslov pravzaprav pomenila združitve sredstev, ki jim jih precej primanjkuje. Štirim mestne občine, med njimi tudi center in Medveščak, pa menijo, da je v predlogu mestnega statuta koncentracija sredstev preveč poudarjena.

Po mnenju mnogih je način, kako bi nasprotujoča si gledišča lahko uskladili, v tem, da bi investicijske sklade občin in mesta prenesli na banko in da bi banka razpolagala s temi sredstvi, pri tem pa upoštevala politiko, ki jo je določena obdobje posredstva družbeni plan. To velja za edini način, da bi sredstva čimbolj odmaknili od subjektivnega gledanja posameznih mestnih in občinskih organov.

Zdaj pripravljajo predlog mestnega statuta, v katerem bo bržkone izraženo bistvo velikega števila pripomb in predlogov, sproženih v dosedanjih trimesčnih razpravah.

Nova formula za rešitev panamskega spora

PANAMA, 17. febr. (AP). — Preiskovalna komisija Organizacije ameriških držav, ki preiskuje panamske obtožbe, da so ZDA sredi prejšnjega meseca izvršile agresijo v ceni Panamskega prekopa, je prizadevala stranem predlagati novo formulo za rešitev spora.

Kandidature za novi parlament ZAR

KAIRO, 17. febr. (Tanjug). Nad 1000 ljudi je doslej predložilo svoje kandidature za novi parlament ZAR, ki naj bi ga izvolili 10. marca. Med drugimi je predložilo kandidature okrog 300 kmetov in 200 delavcev. Za razliko od klasičnih parlamentov bo novi egiptovski parlament izvoljen po pravilu, po katerem mora biti polovica poslancev iz vrst delavskih in kmetijskih predstavnikov. Tako boosta v vsakem volilnem okrožju — teh je 175 — izvoljena dva poslancata, po en predstavnik delavcev in kmetov. V kategorijo delavcev spadajo tudi svobodni poklici in nekateri obrtniki, ki nima več ko 20 fedanov zemlje.

Zadnje vesti

Ciper šele nocoj pred Varnostnim svetom

NEW YORK, 17. febr. (AFP). Varnostni svet OZN, ki naj bi nocoj razpravljal o položaju na Cipru, je na zahtevo norveškega predstavnika preložil sejo na jutri zvečer, s čimer so se strinjali vsi predstavniki, med njimi tudi britanski ter ciprski zunanji ministri. Norveški predstavnik je svojo zahtevo razložil s potrebo po nadaljevanju že vzpostavljanih stikov. Varnostni svet pa je na popoldanski seji na zahtevo pakistanskega zunanjega ministra, ki je nocoj odpoval v Kairu na posvetovanje s svojo vlado, za nekaj dni odložil razpravo o kamširskem vprašanju, čemur je sicer nasprotoval indijski delegat, vendar je predsednik

ZAR, ki jih je zdaj sedem.

V ZAR sedem podpredsednikov

KAIRO, 17. febr. — Tuje agencije poročajo, da je predsednik Naser danes imenoval člana predsedniškega sveta odgovornega za imenovanje predsednika skupščine polkovnika Anvara es Sadata kakor tudi člana predsedniškega sveta ter bivšega ministra za predsedniške posle in proizvodnjo, nato pa predsednika za gospodarski razvoj letalskega polkovnika Hasana Ibrahimia za podpredsednika ZAR, ki jih je zdaj sedem.

Vreme 17. II. 1964

Temperature

	ob 07	13
Ljubljana	0	1
Planica	-1	1
Lenca	-1	1
Maribor	-2	4
Slov. Gradec	0	6
Novo mesto	-1	1
Koper	-7	11
Kredarica	-7	10
Reka	-7	10
Ptuj	-7	12
Split	-7	12
Dubrovnik	-10	9
Zagreb	-1	2
Beograd	3	7
Dunaj	-1	1
Milano	5	8
Skopje	0	11
Titograd	6	11
Celovec	-2	3
Gradec	-2	1
Dunaj	-1	3
Milano	5	8
Genova	10	11
Zürich	1	9
München	1	1
Benetke	1	1

Prognoza

Ker se je preko severnega Atlantika in severne Evrope sgradijo področje visokega zračnega pritiska, so se atlantski frontali valovi usmerili preko Pirenejskega polotoka v Sredozemlje. Zanj bodo tudi Slovenijo in povzročili nestabilno vreme. Iznad Sredozemlja bo došel proti Alpam sorazmerno toplel zrak.

NAPOVEDI

SLOVENIJA

Običajno z dežjem, zlasti popoldne in dopoldne. Sneg je možen v višini nad 1000 m. Temperature bodo malo nad 0, v Primorju 8 stopinj C.

JUGOSLAVIJA

Običajno z dežjem ob Jadrani, na Hrvaškem, v Bosni in Crni gori.